

Rétalap Község Képviselő-testülete
9074 Rétalap, Széchenyi István utca 64.

Iktatószám: **R/70-17/2025.**

Jegyzőkönyv

Készült: Rétalap Község Képviselő-testületének 2025. szeptember 24. napján (szerda) 7.30 órakor a Nagyszentjánosi Közös Önkormányzati Hivatal Rétalapi Kirendeltségének tárgyalótermében megtartott nyilvános üléséről.

Jelen vannak: Nagy Adél polgármester,
Elekes-Pusoma Szilvia alpolgármester,
Czanekné Tanka Anna képviselők,
dr. Németh Dániel jegyző a csatolt jelenléti ív szerint.

Nagy Adél polgármester köszöntötte a képviselő-testületi tagokat. Megállapította, hogy az ülés összehívása az SZMSZ-ben előírtaknak megfelelően történt. Megállapította, hogy az ülés határozatképes, mivel a megválasztott 5 fős Képviselő-testületből 3 fő jelen van. Kanyó Géza képviselő előzetesen jelezte, hogy az ülésen nem tud részt venni. Timár Gábor képviselő előzetesen nem jelezte távolmaradását.

Nagy Adél polgármester szavazásra tette fel a jegyzőkönyv mellékletét képező meghívóban szereplő napirend elfogadását.

A döntéshozatalban résztvevők száma 3 fő.

A javaslattal kapcsolatosan a Képviselő-testület 3 igen, 0 nem szavazattal, tartózkodás nélkül meghozta az alábbi határozatot:

79/2025. (IX. 24.) sz. h a t á r o z a t:

Rétalap Község Képviselő-testülete a jegyzőkönyv mellékletét képező meghívóban szereplő testületi ülés napirendjét elfogadja.

Felelős: Nagy Adél polgármester

Határidő: azonnal

N a p i r e n d:

- 1.) Beszámoló a lejárt határidejű döntések végrehajtásáról.
Előadó: Nagy Adél polgármester
- 2.) Csatlakozás a Bursa Hungarica Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz.
Előadó: Nagy Adél polgármester
- 3.) Óvoda téli zárvatartási idejének meghatározása.
Előadó: Nagy Adél polgármester
- 4.) Óvoda pedagógiai programjának jóváhagyása.
Előadó: Nagy Adél polgármester

5.) Óvoda 2024/2025. nevelési évről szóló beszámolójának elfogadása.

Előadó: Nagy Adél polgármester

6.) Közvilágítás biztosításával kapcsolatos döntések meghozatala.

Előadó: Nagy Adél polgármester

7.) Egyéb ügyek.

Előadó: Nagy Adél polgármester

N a p i r e n d t á r g y a l á s a :

1.) napirend

Beszámoló a lejárt határidejű döntések végrehajtásáról.

(Előterjesztés anyaga írásban mellékelve, 1. sz. melléklet)

Előadó: Nagy Adél polgármester

Nagy Adél polgármester ismertette az előterjesztés anyagát.

Nagy Adél polgármester szavazásra tette fel az alábbi határozati javaslatot:

A Képviselő-testület a lejárt határidejű döntések végrehajtásáról szóló tájékoztatást elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Nagy Adél polgármester

A döntéshozatalban résztvevők száma 3 fő.

A javaslattal kapcsolatosan a Képviselő-testület 3 igen, 0 nem szavazattal, tartózkodás nélkül meghozta az alábbi határozatot:

80/2025. (IX. 24.) sz. h a t á r o z a t :

A Képviselő-testület a lejárt határidejű döntések végrehajtásáról szóló tájékoztatást elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Nagy Adél polgármester

2.) napirend

Csatlakozás a Bursa Hungarica Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz.

(Előterjesztés anyaga írásban mellékelve, 2. sz. melléklet)

Előadó: Nagy Adél polgármester

Nagy Adél polgármester ismertette az előterjesztés anyagát.

Nagy Adél polgármester szavazásra tette fel az alábbi határozati javaslatot:

Rétalap Község Képviselő-testülete nyilatkozik, hogy csatlakozni kíván a Bursa Hungarica Felsőoktatási ösztöndíjpályázat 2026. évi fordulójához.

A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a csatlakozási szándéknyilatkozatot nyújtsa be a Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő részére.

Határidő: 2025. szeptember 29.

Felelős: Nagy Adél polgármester

A döntéshozatalban résztvevők száma 3 fő.

A javaslattal kapcsolatosan a Képviselő-testület 3 igen, 0 nem szavazattal, tartózkodás nélkül meghozta az alábbi határozatot:

81/2025. (IX. 24.) sz. h a t á r o z a t:

Rétalap Község Képviselő-testülete nyilatkozik, hogy csatlakozni kíván a Bursa Hungarica Felsőoktatási ösztöndíjpályázat 2026. évi fordulójához.

A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a csatlakozási szándéknyilatkozatot nyújtsa be a Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő részére.

Határidő: 2025. szeptember 29.

Felelős: Nagy Adél polgármester

3.) napirend

Óvoda téli zárvatartási idejének meghatározása.

(Előterjesztés anyaga írásban mellékelve, 3. sz. melléklet)

Előadó: Nagy Adél polgármester

Nagy Adél polgármester ismertette az előterjesztés anyagát.

Elekes-Pusoma Szilvia alpolgármester jelezte, hogy az óvodában nem lehet szünet a nyári leállás kivételével. Náluk is most merült ez fel az óvodában.

Dr. Németh Dániel jegyző elmondta, hogy ez így van, ügyeletet kell biztosítani vagy másik óvodával szerződést kötni. De ez az elmúlt évek gyakorlata alapján így van, ez nem újkeletű szabályozás.

Czanezné Tanka Anna képviselő elmondta, hogy előtte mindig van szülői felmérés, hogy igényelnek-e gyermekfelügyeletet. Abban az esetben kérik a zárvatartást, ha nincs olyan szülő, aki kérné gyermeke felügyeletét a karácsonyi időszakban. Most is megtörtént a felmérés, a másolatokat leadta a hivatalban. Ez az elmúlt években is mindig így történt. Ha nem zárnak be, nem tudják a szabadságaikat kivenni. Mivel ő van egyedül óvónő és egyben megbízott igazgató is, így neki is ki kell valamikor venni a szabadságokat. Hangsúlyozta, hogy egy szülő sem kérte a felügyeletet.

Nagy Adél polgármester szavazásra tette fel az alábbi határozati javaslatot:

A Képviselő-testület a Rétalapi Brunszvik Teréz Óvoda téli zárvatartását 2025. december 22-től 2026. január 2-ig határozza meg.

A Képviselő-testület utasítja a polgármestert, hogy a zárvatartás időszakáról az igazgatót értesítse.

Határidő: azonnal

Felelős: Nagy Adél polgármester

A döntéshozatalban résztvevők száma 3 fő.

A javaslattal kapcsolatosan a Képviselő-testület 3 igen, 0 nem szavazattal, tartózkodás nélkül meghozta az alábbi határozatot:

82/2025. (XI. 24.) sz. h a t á r o z a t:

A Képviselő-testület a Rétalapi Brunszvik Teréz Óvoda téli zárvatartását 2025. december 22-től 2026. január 2-ig határozza meg.

A Képviselő-testület utasítja a polgármestert, hogy a zárvatartás időszakáról az igazgatót értesítse.

Határidő: azonnal

Felelős: Nagy Adél polgármester

4.) napirend

Óvoda pedagógiai programjának jóváhagyása.

(Előterjesztés anyaga írásban mellékelve, 4. sz. melléklet)

Előadó: Nagy Adél polgármester

Nagy Adél polgármester ismertette az előterjesztést.

Nagy Adél polgármester szavazásra tette fel az alábbi határozati javaslatot:

Rétalap Község Képviselő-testülete a Rétalapi Brunszvik Teréz Óvoda helyi pedagógiai programját jóváhagyja.

A Képviselő-testület utasítja a polgármestert, hogy a döntésről az igazgatót értesítse.

Határidő: azonnal

Felelős: Nagy Adél polgármester

A döntéshozatalban résztvevők száma 3 fő.

A javaslattal kapcsolatosan a Képviselő-testület 3 igen, 0 nem szavazattal, tartózkodás nélkül meghozta az alábbi határozatot:

83/2025. (IX. 24.) sz. h a t á r o z a t:

Rétalap Község Képviselő-testülete a Rétalapi Brunszvik Teréz Óvoda helyi pedagógiai programját jóváhagyja.

A Képviselő-testület utasítja a polgármestert, hogy a döntésről az igazgatót értesítse.

Határidő: azonnal

Felelős: Nagy Adél polgármester

5.) napirend

Óvoda 2024/2025. nevelési évről szóló beszámolójának elfogadása.

(Előterjesztés anyaga írásban mellékelve, 5. sz. melléklet)

Előadó: Nagy Adél polgármester

Nagy Adél polgármester ismertette az előterjesztést. Megköszönte az óvoda dolgozóinak a munkáját.

Nagy Adél polgármester szavazásra tette fel az alábbi határozati javaslatot:

Rétalap Község Képviselő-testülete a Rétalapi Brunszvik Teréz Óvoda 2024/2025. nevelési évről szóló beszámolóját elfogadja.

A Képviselő-testület utasítja a polgármestert, hogy a döntésről az igazgatót értesítse.

Határidő: azonnal

Felelős: Nagy Adél polgármester

A döntéshozatalban résztvevők száma 3 fő.

A javaslattal kapcsolatosan a Képviselő-testület 3 igen, 0 nem szavazattal, tartózkodás nélkül meghozta az alábbi határozatot:

84/2025. (IX. 24.) sz. h a t á r o z a t:

Rétalap Község Képviselő-testülete a Rétalapi Brunszvik Teréz Óvoda 2024/2025. nevelési évről szóló beszámolóját elfogadja.

A Képviselő-testület utasítja a polgármestert, hogy a döntésről az igazgatót értesítse.

Határidő: azonnal

Felelős: Nagy Adél polgármester

6.) napirend

Közvilágítás biztosításával kapcsolatos döntések meghozatala.

Előadó: Nagy Adél polgármester

Nagy Adél polgármester kérte a jegyzőt, hogy ismertesse a napirendi pontot.

Dr. Németh Dániel jegyző tájékoztatta a Képviselő-testületet, hogy a korábbi ülésen már volt szó a közvilágítási lámpatestek 2026. január 1-jétől történő üzemeltetésének lehetőségeiről. A lámpatesteket vagy megveszik vagy bérlik az E.ON-tól. Ha hosszútávú bérletben gondolkodnak, akkor a vásárlás jobban megéri, mert 2 év bérleti szerződése drágább, mint a vételár. A vételár br. 853,- Ft/lámpatest, a bérlet 584,- Ft/lámpatest/év. Az üzemeltetésre 3 helyről kértek be ajánlatot, de csak egy cég adott ajánlatot az üzemeltetésre. Az üzemeltetés költsége 2026-ban az ajánlat szerint br. 342.265,- Ft lenne. Az üzemeltetési szerződés egy évre szól.

Czanezné Tanka Anna képviselő elmondta, hogy szerinte a vásárlás jobban megéri.

Nagy Adél polgármester elmondta, hogy ha lesz lehetőség pályázni fognak korszerűsítésre. Nem tudja mikor lesz ilyen pályázat újra. Ő is a vásárlást javasolja.

Czanezné Tanka Anna képviselő elmondta, hogy ha pályázunk sem biztos, hogy nyerünk.

Nagy Adél polgármester szavazásra tette fel az alábbi határozati javaslatot:

Rétalap Község Képviselő-testülete a közvilágítás aktív elemeinek üzemeltetésére szerződést kíván kötni a PLH Közvilágítás Kft.-vel 2026. január 1. napjától 2026. december 31. napjáig br. 4445,- Ft/lámpatest/év összegben.

A Képviselő-testület utasítja a polgármestert, hogy a szerződést kösse meg.

Határidő: azonnal

Felelős: Nagy Adél polgármester

A döntéshozatalban résztvevők száma 3 fő.

A javaslattal kapcsolatosan a Képviselő-testület 3 igen, 0 nem szavazattal, tartózkodás nélkül meghozta az alábbi határozatot:

85/2025. (IX. 24.) sz. h a t á r o z a t:

Rétalap Község Képviselő-testülete a közvilágítás aktív elemeinek üzemeltetésére szerződést kíván kötni a PLH Közvilágítás Kft.-vel 2026. január 1. napjától 2026. december 31. napjáig br. 4445,- Ft/lámpatest/év összegben.

A Képviselő-testület utasítja a polgármestert, hogy a szerződést kösse meg.

Határidő: azonnal

Felelős: Nagy Adél polgármester

Nagy Adél polgármester szavazásra tette fel az alábbi határozati javaslatot:

Rétalap Község Képviselő-testülete nyilatkozik, hogy a közvilágítás aktív elemeit 2026. január 1-jétől az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt.-től meg kívánja vásárolni 672,- Ft+ÁFA/lámpatest összegben.

A Képviselő-testület utasítja a polgármestert, hogy a döntésről értesítse az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt.-t, majd a szerződést terjessze a Képviselő-testület elé jóváhagyásra.

Határidő: azonnal

Felelős: Nagy Adél polgármester

A döntéshozatalban résztvevők száma 3 fő.

A javaslattal kapcsolatosan a Képviselő-testület 3 igen, 0 nem szavazattal, tartózkodás nélkül meghozta az alábbi határozatot:

86/2025. (IX. 24.) sz. h a t á r o z a t:

Rétalap Község Képviselő-testülete nyilatkozik, hogy a közvilágítás aktív elemeit 2026. január 1-jétől az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt.-től meg kívánja vásárolni 672,- Ft+ÁFA/lámpatest összegben.

A Képviselő-testület utasítja a polgármestert, hogy a döntésről értesítse az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt.-t, majd a szerződést terjessze a Képviselő-testület elé jóváhagyásra.

Határidő: azonnal

Felelős: Nagy Adél polgármester

7.) napirend

Egyéb ügyek.

Előadó: Nagy Adél polgármester

Dr. Németh Dániel jegyző elmondta, hogy a temető melletti út a Czaneck család tulajdonában van, mert a 2004-es vásárláskor nem került bejegyzésre a tulajdonjog az Önkormányzat részére a földhivatalban. Ő utána járt, kikérte a papírokat a földhivatalból, véleménye szerint

rendezni kellene. A másik út, ami temető mögött megy, az pedig a Bőnyi Mg. Kft. tulajdona. Az út egy része nem került az Önkormányzat nevére 1992-ben, mert két helyrajzi számon van. Kérdezte a képviselőket, hogy folytassa-e ezen utak jogi rendezését.

Czanekné Tanka Anna képviselő elmondta, hogy ő családi érintettség miatt nem szeretne ebben állást foglalni.

Nagy Adél polgármester javasolta, hogy rendezzék a jogi helyzetet, mert későbbi pályázati lehetőség esetén probléma lehet.

Elekes-Pusoma Szilvia alpolgármester támogatta a javaslatot.

Nagy Adél polgármester kérte a jegyzőt, hogy intézze a szükséges jogi lépéseket.

Nagy Adél polgármester a napirend megtárgyalását követően megköszönte a képviselőknek az ülésen való részvételt, majd a Képviselő-testület ülését 8 óra 10 perckor bezárta.

K.m.f.

Nagy Adél
polgármester

dr. Németh Dániel
jegyző

J E L E N L É T I Í V

RÉTALAP KÖZSÉG KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

2025. szeptember 24-én 7.30 órakor a Nagyszentjánosi Közös Önkormányzati Hivatal

Rétalapi Kirendeltségének tárgyalótermében megtartott képviselő-testületi üléséről.

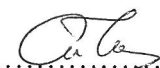
NAGY ADÉL polgármester

.....

ELEKES-PUSOMA SZILVIA alpolgármester

.....

CZANEKNÉ TANKA ANNA

.....

KANYÓ GÉZA

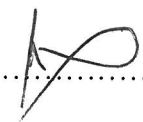
.....

TIMÁR GÁBOR

.....

M E G H Í V O T T A K:

DR. NÉMETH DÁNIEL jegyző

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

M E G H Í V Ó

Értesítem a Tisztelt Képviselőtársat, hogy Rétalap Község Képviselő-testülete

2025. szeptember 24-én (szerda) 7.30 órakor

nyilvános képviselő-testületi ülést tart a Nagyszentjánosi Közös Önkormányzati Hivatal Rétalapi Kirendeltségének tárgyalótermében, melyre tisztelettel meghívom.

N a p i r e n d:

- 1.) Beszámoló a lejárt határidejű döntések végrehajtásáról.
(1. sz. melléklet)
Előadó: Nagy Adél polgármester
- 2.) Csatlakozás a Bursa Hungarica Önkormányzati Ösztöndíjpályázathoz.
(2. sz. melléklet)
Előadó: Nagy Adél polgármester
- 3.) Óvoda téli zárvatartási idejének meghatározása.
(3. sz. melléklet)
Előadó: Nagy Adél polgármester
- 4.) Óvoda pedagógiai programjának jóváhagyása.
(4. sz. melléklet)
Előadó: Nagy Adél polgármester
- 5.) Óvoda 2024/2025. nevelési évről szóló beszámolójának elfogadása.
(5. sz. melléklet)
Előadó: Nagy Adél polgármester
- 6.) Közvilágítás biztosításával kapcsolatos döntések meghozatala.
Előadó: Nagy Adél polgármester
- 7.) Egyéb ügyek.
Előadó: Nagy Adél polgármester

Kérem, hogy az ülésen részt venni szíveskedjék.

Rétalap, 2025. szeptember 17.

Nagy Adél
polgármester

Tárgy: Tájékoztatás lejárt határidejű döntések végrehajtásáról.

Tisztelt Képviselő-testület!

A 2025. július 16. napján megtartott nyilvános ülésen és a 2025. augusztus 4. napján megtartott rendkívüli ülésen hozott lejárt határidejű döntések végrehajtásáról az alábbi tájékoztatást adom:

<u>62/2025. (VII. 16.) sz. h a t á r o z a t:</u> Rétalap Község Képviselő-testülete a jegyzőkönyv mellékletét képező meghívóban szereplő testületi ülés napirendjét elfogadja. <u>Felelős:</u> Nagy Adél polgármester <u>Határidő:</u> azonnal	Intézkedést nem igényel.
<u>63/2025. (VII. 16.) sz. h a t á r o z a t:</u> A Képviselő-testület a lejárt határidejű döntések végrehajtásáról szóló tájékoztatást elfogadja. <u>Határidő:</u> azonnal <u>Felelős:</u> Nagy Adél polgármester	Intézkedést nem igényel.
<u>64/2025. (VII. 16.) sz. h a t á r o z a t:</u> Rétalap Község Képviselő-testülete Nagy Adél polgármestert e napirend vonatkozásában a szavazásból kizárja. <u>Határidő:</u> azonnal <u>Felelős:</u> Elekes-Pusoma Szilvia alpolgármester	Intézkedést nem igényel.
<u>65/2025. (VII. 16.) sz. h a t á r o z a t:</u> Rétalap Község Képviselő-testülete Nagy Adél polgármester havi tiszteletdíját 2025. július 1. napjától br. 583.944,- Ft-ban határozza meg. A Képviselő-testület utasítja a jegyzőt, hogy a számfejtésről gondoskodjon. <u>Határidő:</u> azonnal <u>Felelős:</u> dr. Németh Dániel jegyző	Számfejtés megtörtént.
<u>66/2025. (VII. 16.) sz. h a t á r o z a t:</u> Rétalap Község Képviselő-testülete Nagy Adél polgármestert e napirend vonatkozásában a szavazásból kizárja. <u>Határidő:</u> azonnal <u>Felelős:</u> Elekes-Pusoma Szilvia alpolgármester	Intézkedést nem igényel.

<u>67/2025. (VII. 16.) sz. h a t á r o z a t:</u> Rétalap Község Képviselő-testülete Nagy Adél polgármester havi költségterítését 2025. július 1. napjától br. 87.592,- Ft-ban határozza meg. A Képviselő-testület utasítja a jegyzőt, hogy a számfejtésről gondoskodjon. <u>Határidő:</u> azonnal <u>Felelős:</u> dr. Németh Dániel jegyző	Számfejtés megtörtént.
<u>68/2025. (VII. 16.) sz. h a t á r o z a t:</u> Rétalap Község Képviselő-testülete nyilatkozik, hogy a gyámhatóság által tett észrevételeket megismerte, az abban foglaltakkal egyetért. A Képviselő-testület az önkormányzat 2024. évi gyermekjóléti feladatainak ellátásáról szóló módosított és felülvizsgált beszámolót elfogadja. Utasítja a polgármestert, hogy a beszámolót a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Osztályának küldje meg. <u>Határidő:</u> azonnal <u>Felelős:</u> Nagy Adél polgármester	Beszámoló megküldése megtörtént.
<u>69/2025. (VII. 16.) sz. h a t á r o z a t:</u> Rétalap Község Képviselő-testülete pályázatot kíván benyújtani a Magyar Falu Program keretén belül meghirdetett „Önkormányzati tulajdonú ingatlanok fejlesztése, önkormányzati feladatellátáshoz kapcsolódó beszerzések” c. felhívásra kommunális eszköz beszerzésére. A Képviselő-testület utasítja a polgármestert, hogy a pályázat előkészítéséről, benyújtásáról gondoskodjon, valamint a szükséges jognyilatkozatokat tegye meg. <u>Határidő:</u> pályázati kiírás szerint <u>Felelős:</u> Nagy Adél polgármester	Pályázat benyújtása megtörtént.
<u>70/2025. (VIII. 4.) sz. h a t á r o z a t:</u> Rétalap Község Képviselő-testülete a jegyzőkönyv mellékletét képező meghívóban szereplő testületi ülés napirendjét elfogadja. <u>Felelős:</u> Nagy Adél polgármester <u>Határidő:</u> azonnal	Intézkedést nem igényel.
<u>71/2025. (VIII. 4.) sz. h a t á r o z a t:</u> Rétalap Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Győri Tankerületi Központtal és Böny Község Önkormányzatával kötendő vagyonkezelési szerződést Rétalap Község Önkormányzata résztulajdonában álló, Böny, belterület 399/1/A és 399/1/B hrsz.-ú	Szerződés aláírása megtörtént.

ingatlanok (általános iskola épülete) vonatkozásában – a melléklet szerinti tartalommal – jóváhagyja. A Képviselő-testület utasítja a polgármestert, hogy a szerződést írja alá. <u>Határidő:</u> azonnal <u>Felelős:</u> Nagy Adél polgármester	
<u>72/2025. (VIII. 4.) sz. h a t á r o z a t:</u> Rétalap Község Képviselő-testülete Timár Gábor képviselőt e napirend vonatkozásában a szavazásból kizárja. <u>Határidő:</u> azonnal <u>Felelős:</u> Nagy Adél polgármester	Intézkedést nem igényel.
<u>73/2025. (VIII. 4.) sz. h a t á r o z a t:</u> Rétalap Község Képviselő-testülete a 679298/2025. számon záradékolt vázrajz szerint bemutatott, Rétalap, belterület 1537/3 hrsz.-ú kialakítandó terület vonatkozásában az ajándékozást elfogadja. A Képviselő-testület nyilatkozik, hogy valamennyi költség az ajándékozót terheli. A Képviselő-testület utasítja a polgármestert, hogy az ajándékozót a döntésről értesítse. <u>Határidő:</u> azonnal <u>Felelős:</u> Nagy Adél polgármester	Értesítés megtörtént.
<u>74/2025. (VIII. 4.) sz. h a t á r o z a t:</u> Rétalap Község Képviselő-testülete a telekalakítási és adásvételi szerződést, a Rétalap, belterület 1537/3 hrsz.-ú ingatlan vonatkozásában, mint ajándékozási szerződést – a melléklet szerint jóváhagyja. A Képviselő-testület utasítja a polgármestert, hogy a szerződést írja alá. <u>Határidő:</u> azonnal <u>Felelős:</u> Nagy Adél polgármester	Szerződés aláírása megtörtént.
<u>75/2025. (VIII. 4.) sz. h a t á r o z a t:</u> Rétalap Község Képviselő-testülete az igazgatói álláspályázatot eredménytelennek nyilvánítja. <u>Határidő:</u> azonnal <u>Felelős:</u> Nagy Adél polgármester	Intézkedést nem igényel.
<u>76/2025. (VIII. 4.) sz. h a t á r o z a t:</u> Rétalap Község Képviselő-testülete pályázatot ír ki igazgató álláshely betöltésére. A Képviselő-testület az álláshelyet határozott időre hirdeti meg, mely időszak 2026. január 1. napjától 2030. augusztus 15. napjáig tart.	Pályázat kiírása megtörtént.

A pályázati feltételek a nemzeti köznevelési törvényben és a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak, a Képviselő-testület egyéb követelményt nem kíván meghatározni. Képviselő-testület nyilatkozik, hogy a pályázat benyújtási határideje 2025. december 8. napja, valamint a pályázatok elbírálása 2025. december 22-ig megtörténik. A Képviselő-testület utasítja a polgármestert, hogy a pályázat megjelentetéséről gondoskodjon. <u>Határidő:</u> azonnal <u>Felelős:</u> Nagy Adél polgármester	
<u>77/2025. (VIII. 4.) sz. h a t á r o z a t:</u> Rétalap Község Képviselő-testülete Czanezné Tanka Anna képviselőt a következő szavazásból kizárja. <u>Határidő:</u> azonnal <u>Felelős:</u> Nagy Adél polgármester	Intézkedést nem igényel.
<u>78/2025. (VIII. 4.) sz. h a t á r o z a t:</u> Rétalap Község Képviselő-testülete a Rétalapi Brunsvík Teréz Óvoda igazgatói feladataival megbízott Czanezné Tanka Anna óvodapedagógus vezetői megbízását 2025. december 31. napjáig meghosszabbítja. A Képviselő-testület utasítja a polgármestert, hogy a munkaügyi iratok elkészítéséről gondoskodjon. <u>Határidő:</u> azonnal <u>Felelős:</u> Nagy Adél polgármester	Munkaügyi iratok elkészültek.

Tisztelt Képviselő-testület!

A fentiek alapján kérem, hogy az alábbi határozati javaslatot tárgyalja meg és az előterjesztésnek megfelelően fogadja el:

HATÁROZATI JAVASLAT:

.../2025. (...) sz. határozat:

A Képviselő-testület a lejárt határidejű döntések végrehajtásáról szóló tájékoztatást elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Nagy Adél polgármester

Rétalap, 2025. szeptember 17.

Nagy Adél
polgármester

Tárgy: Csatlakozás a Bursa Hungarica Felsőoktatási
Ösztöndíjpályázat 2026. évi fordulójához

Tisztelt Képviselő-testület!

Megjelent a Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő honlapján a tájékoztató a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázat 2026. évi fordulójáról. A tájékoztató alapján az önkormányzatok 2025. szeptember 29. napjáig csatlakozhatnak a pályázathoz.

A pályázat kiírása a csatlakozás után történik. A hallgatók pályázataikat 2025. november 4. napjáig nyújthatják be. A pályázatokat a Képviselő-testületnek 2025. december 3-ig kell elbírálni.

A településen élő, felsőfokú tanulmányokat folytató hallgatók támogatása érdekében javaslom a pályázathoz történő csatlakozást.

Tisztelt Képviselő-testület!

A fentiek alapján kérem, hogy az alábbi határozati javaslatot tárgyalja meg és az előterjesztésnek megfelelően fogadja el:

HATÁROZATI JAVASLAT:

.../2025. (...) sz. határozat:

Rétalap Község Képviselő-testülete nyilatkozik, hogy csatlakozni kíván a Bursa Hungarica Felsőoktatási ösztöndíjpályázat 2026. évi fordulójához.

A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a csatlakozási szándéknyilatkozatot nyújtsa be a Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő részére.

Határidő: 2025. szeptember 29.

Felelős: Nagy Adél polgármester

Rétalap, 2025. szeptember 17.

Nagy Adél
polgármester

Tárgy: A Rétalapi Brunszvik Teréz Óvoda
téli zárvatartásának engedélyezése.

Tisztelt Képviselő-testület!

Az óvoda igazgatója tájékoztatta a hivatalt, hogy az óvoda téli zárvatartását 2025. december 22-től 2026. január 2-ig tervezi.

Az igazgató kéri, hogy a fenntartó a zárvatartást engedélyezni szíveskedjék.

Tisztelt Képviselő-testület!

A fentiek alapján kérem, hogy az alábbi határozati javaslatot tárgyalja meg és az előterjesztésnek megfelelően fogadja el:

HATÁROZATI JAVASLAT:

.../2025. (...) sz. határozat:

A Képviselő-testület a Rétalapi Brunszvik Teréz Óvoda téli zárvatartását 2025. december 22-től 2026. január 2-ig határozza meg.

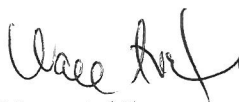
A Képviselő-testület utasítja a polgármestert, hogy a zárvatartás időszakáról az igazgatót értesítse.

Határidő: azonnal

Felelős: Nagy Adél polgármester

Rétalap, 2025. szeptember 17.

Nagy Adél
polgármester

4. sz. melléklet

IKT. SZ.: 78./2025.

HELYI PEDAGÓGIAI PROGRAM

Rétalapi Brunszvik Teréz Óvoda

Készítette:
Czanezné Tanka Anna
megbízott igazgató

Intézmény OM azonosítója: 200 831	Készítette: Czanekné Tanka Anna (megbízott igazgató)
Legitimációs eljárás- Az érvényességet igazoló aláírások:	
Elfogadta: Rétalapi Brunszvik Teréz Óvoda nevelőtestülete a n- 3. /2025. sz. határozatával: a Nevelőtestület nevében Czanekné Tanka Anna óvodapedagógus/ megbízott igazgató	Véleménynyilvánító: Szülői Szervezet nevében
i- 3. //2025. határozatszámom elfogadta: Czanekné Tanka Anna megbízott igazgató Ph.	
Hatályos: a kihirdetés napjától 2025.augusztus. 15.	
Dokumentum jellege: nyilvános Megtalálható: vezetői iroda IKT. SZ:78./2025. Készült: 3 példányban	

A pedagógiai program jogszabályi alapjai

- ✚ A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- ✚ 229/2012. (VIII.28.) Korm. Rendelete a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- ✚ 77/2025 (IV.15.) Korm.rendelet a 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet módosítása az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- ✚ 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- ✚ 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- ✚ 2003. évi CXXV. Törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- ✚ 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- ✚ 1998.évi XXVI. Törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- ✚ 1997. évi XXXI. tv. a Gyermekek védelemről és gyámügyi igazgatásról
- ✚ 48/2012. (XII.12.) EMMI rendelet a pedagógiai – szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai – szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai – szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- ✚ 277/1997. (XII.22.) kormányrendelet a pedagógus – továbbképzésről, a pedagógus – szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről
- ✚ 15/2013. (II.26. EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- ✚ 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- ✚ 137/2018. (VII.25.) Korm. rendelet Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet módosításáról
- ✚ Az óvoda hatályos Alapító Okirata

Tartalom

1.	BEVEZETŐ	5
1.1.	Bevezető gondolatok	5
1.2.	Pedagógiai program	6
2.	ÓVODÁNK BEMUTATÁSA	8
3.	A PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZEMÉLYI ÉS TÁRGYI FELTÉTELEI. 10	
3.1.	HUMÁN ERŐFORRÁS.....	10
3.2.	AZ ÓVODA SZŰKEBB ÉS TÁGABB KÖRNYEZETE – TÁRGYI FELTÉTELEK 11	
4.	ÓVODAKÉP, GYERMEKKÉP.....	13
5.	A TEVÉKENYSÉGGÖZPONTÚ ÓVODAI NEVELÉS CÉLJA ÉS FELADATAI... 18	
5.1.	Az egészséges életmód alakítása, környezettudatos magatartásra nevelés, fenntarthatóságra nevelés	19
5.2.	Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	33
5.3.	Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	35
6.	A JÁTÉK, A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS ÉS MUNKA HELYE PROGRAMUNKBAN	36
6.1.	Játék	36
6.2.	A tevékenységekben megvalósuló tanulás	37
6.3.	Munkajellegű tevékenységek	37
7.	TEVÉKENYSÉGFORMÁK.....	40
7.1.	Mesélés, verselés	40
7.2.	Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka.....	41
7.3.	Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	42
7.4.	Mozgás.....	43
7.5.	A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE	44
8.	AZ ÓVODA ELVÁRÁSAI, AZ ÓVODÁBA LÉPÉS FELTÉTELEI	46
9.	A NEVELÉS TERVEZÉSE ÉS IDŐKERETEI	49
9.1.	Az óvodai élet megszervezésének elvei	52
10.	ÓVODAKEZDÉS ÉS ISKOLAKÉSZÜLTSG BIOLÓGIAI, PSZICHOLÓGIAI JELLEMZŐI	53
10.1.	A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI ÓVODAKEZDÉSKOR.....	53
10.2.	FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE.....	58
11.	ÓVODAI ÜNNEPÉLYEK, MEGEMLÉKEZÉSEK	66
12.	ÓVODÁNK KAPCSOLATRENDSZERE	69

13.	AZ INTÉZMÉNY GYERMEKVÉDELMI TEVÉKENYSÉGE	74
14.	INKLUZÍV PEDAGÓGIA – INTEGRÁCIÓ A SAJÁTOSSÁGOK MEGŐRZÉSÉVEL, A KÜLÖNBSÉGEKHEZ VALÓ ALKALMAZKODÁSSAL – A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	77
15.	DIAGNOSZTIKUS FEJLŐDÉSVIZSGÁLÓ RENDSZER (DIFER) HASZNÁLATA 89	
16.	ÓVODÁNK BELSŐ ELLENŐRZÉSI TERVE – ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE.....	91
17.	ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	94
18.	ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK.....	95

1. BEVEZETŐ

1.1. BEVEZETŐ GONDOLATOK

Egy kisgyermek számára az élet mondhatni első, önálló lépcsőfoka az óvoda. Az óvoda, amelynek kiemelten fontos alapozó szerepe van az egész életre nézve, emiatt rendkívül nagy felelősség nyugszik a gyermeket körülvevő felnőttek vállán.

Óvodánkban hiszünk abban, hogy minden gyermek egyedi, megismételhetetlen kincs, akinek fejlődése a szeretetteljes figyelem, a biztonság és a sokféle élmény révén bontakozhat ki igazán.

A tevékenység központú nevelés számunkra nem csak egy módszer, hanem hitvallás is egyben: a gyermeki kíváncsiság, kreativitás és önállóság mindennapi táplálása, melyek segítségével a gyermek olyan tapasztalatokra tehet szert, amelyek meghatározóak egész élete során.

Programunkra úgy tekintünk, mint egy közös iránytűre, amely segít bennünket abban, hogy minden kisgyermek a saját tempójában, örömmel és biztonságban fejlődhessen.

Mindezek figyelembe vételével biztosítjuk a gyermekek mindenkifelett álló érdekének érvényesülését, a pedagógiai program megvalósulását a tevékenységek és a mindennapi óvodai élet során.

1.2. PEDAGÓGIAI PROGRAM

A Rétalapi Brunszvik Teréz Óvoda nevelőtestülete, a Szülői Szervezet véleményezési és egyetértési jogával létrehozta Helyi Óvodai Pedagógiai Programját, amely a Tevékenységközpontú Óvodai Nevelési Program felhasználásával, az Óvodai nevelés országos alapprogramjának iránymutatása, szellemisége cél- és feladatrendszere alapján készült.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC törvény 26§ (1), alapján az Óvodai Pedagógiai Program az óvoda alapdokumentuma.

Ez az a tájékoztató dokumentum, melyből partnereink megtudhatják:

- ✦ az intézmény pedagógusai milyen elvek alapján és milyen céllal végzik nevelő munkájukat,
- ✦ milyen értékeket közvetít intézményünk,
- ✦ milyen fejlődési szintre juttatjuk óvodásainkat az óvodáskor végére,
- ✦ mihez igazítja a fenntartó az elvárásait.

Programunk küldetése

A gyermek -

- ✦ egyéni képességeit felfedezve és megismerve,
- ✦ az eltérő fejlődés ütemét figyelembe véve,
- ✦ meleg, elfogadó légkörben,
- ✦ változatos tevékenységek biztosításával,
- ✦ korszerű szemlélettel - személyiségének kibontakoztatása, pozitív irányú fejlesztése.

Pedagógiai alapelveink

- ✦ Óvodánkban a gyermeket - mint fejlődő személyiséget - szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg;
- ✦ A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be;
- ✦ Óvodai nevelésünk a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére irányul, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával; oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesül színvonalas nevelésben.
- ✦ Szeretetteljes, biztonságérzetet nyújtó, érzelemben gazdag óvodai élet megteremtése.
- ✦ Minden gyermek a saját képességei szerint, annak figyelembevételével nevelhető.

- ✚ Hiszünk abban, hogy minden gyermek egyedi, különleges emberi lény, aki szeretetteljes közegben formálható, nevelhető.
- ✚ A gyermek érdeke mindenekfelett áll.
- ✚ Pedagógiai munkánk középpontjában a gyermekek állnak, a gyermekszereket motivál bennünket e hivatásra.
- ✚ Hiszünk a játék és az élmények erejében. Meggyőződésünk, hogy a gyermekeknek hagyni kell, hogy életkoruknak megfelelően a játék legyen az elsődleges tevékenység a mindennapjaikban. Hisszük, hogy a játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelésnek is a leghatékonyabb eszköze. A játék a gyermek tanulási terepe, a világ megismerésének módja.
- ✚ Hisszük és valljuk, hogy a szabad játék és a tudatos tervszerű munka a gyermekek személyiségének és képességeinek kibontakoztatását, fejlődését eredményezi.
- ✚ Az átgondolt, felelősségteljes pedagógiai munka eredményeként kreatív gondolkodású, cselekvésre kész, nyitott, a tudásvágy igényével rendelkező, önálló gyermekeket nevelünk.
- ✚ A gyermeki személyiség kibontakoztatásához elengedhetetlen a feltétel nélküli elfogadás, amely a szereteten alapul, ami biztonságot nyújt a gyermekeknek a harmonikus, egészséges fejlődéshez.

Nevelőmunkánk során érvényesülnek a különböző *innovatív pedagógiai törekvések*, mivel az alapprogram biztosítja az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek és széleskörű módszertani szabadságának érvényesülését.

Pedagógiai feladatvállalásunk során figyelembe vesszük a gyermekek személyiségfejlődését, viselkedését, érdeklődését, az otthonról hozott ismereteiket, tapasztalataikat, az esélyegyenlőség megteremtése mellett.

Felelősek vagyunk az óvodába járó gyermekek neveléséért, fejlesztéséért, és azért, hogy az egyén a közösség erejére támaszkodva megvalósíthassa önmagát.

Bízunk abban, hogy az óvodánkba járó gyermekek kellemes, derűs, harmonikus éveket töltenek itt és biztos alapokon nyugvó ismeretekkel, képességekkel kezdik el iskolás éveiket.

2. ÓVODÁNK BEMUTATÁSA

Óvodánk Győr-Moson-Sopron megyében, Rétalapon, Rétalap Község Önkormányzata fenntartásában működik, egycsoportos intézményként.

Rétalap kb. 600 lakosú község, Győrtől 26 km-re, Bábolnától 6,5 km-re fekszik. Az óvoda jól megközelíthető, csendes helyen található, közvetlen környezetünkben nincsenek veszélyforrások, amelyek az óvoda zavartalan működését veszélyeztetnék, ideális az idejáró gyermekek számára.

Az óvodának helyet adó épület az 1920-30-as években épült, iskolának. Az intézmény eredetileg a Napköziotthonos elnevezést kapta és mindig egycsoportos óvodaként működött. Az 1993. évi Köznevelési törvény későbbi módosítása lehetővé tette számunkra, hogy óvodanevet válasszunk, így 2013-ban a szülők véleményét is kikérve, a Rétalapi Brunszvik Teréz Óvoda elnevezés mellett döntöttünk. A névmódosítás 2013. szeptember 1-től lépett életbe.

Óvodánk tálaló könyhával rendelkezik.

Az óvoda, Alapító okiratában meghatározott óvodai nevelés alaptevékenységet, alapfeladatot lát el, valamint felvállalja a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelését, ellátását is. Pedagógiai Programunkban szerepel még a HH és HHH gyermekek nevelése, oktatása felzárkóztatása is.

Idézet óvodánk névadójától Brunszvik Teréztől, a magyar óvodák útnak indítójától:

**„GYERMEKEKKEL FOGLALKOZNI MINDEN BIZONNÝAL A
LEGHÁLÁSABB MUNKA, AMI A FÖLDÜNKÖN OSZTÁLYRÉSZÜNKRŐL
JUTOTT, DE SAJÁT TÖKÉLETESSÉGÜNKET IS EZ MOZDÍTJA ELŐRE.”
(BRUNSZVIK TERÉZ)**

Intézményi alapadatok

Az intézmény neve:	Rétalapi Brunszvik Teréz Óvoda
OM azonosító:	200831
Az intézmény székhelye, címe:	9074 Rétalap, Széchenyi István utca 133.
Az intézmény típusa:	óvoda
Az intézmény közfeladata és a 2011. évi CXCV. törvény 4.§. 1. pontja szerinti alapfeladata:	óvodai nevelés
Szakágazati feladata száma, megnevezése:	851020 Óvodai nevelés
Az intézmény alapítói fenntartói, felügyeleti szerve:	Rétalap Község Önkormányzata 9074 Rétalap, Széchenyi István utca 64.
Az intézmény alapító okiratának száma, kelte:	78/2013.(VI.24.) Kt. Rétalap, 2013. június 24.
Felvehető maximális gyermeklétszám:	25 fő
Elérhetőségeink:	Tel.: 0696/547-041 0620/928-1265 Email: ovoda.retalap@gmail.com

3. A PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZEMÉLYI ÉS TÁRGYI FELTÉTELEI

3.1. HUMÁN ERŐFORRÁS

Gyermekek

Nevelőmunkánk középpontjában a gyermek áll. Óvodánk egy vegyes csoporttal működik, amit 2,5-7 éves korú, főként körzetünkbe tartozó gyermekek látogatnak.

Óvodánk dolgozói

Létszám és végzettségi adatok

Munkakör	Létszám (fő)	Szakképzettségen felüli/pedagógiai munkát segítő képzettség	Létszám (fő)
Óvodapedagógus	1	Főiskolai óvodapedagógusi végzettség	1
Dajka	1	Dajka szakképzettség + érettségi bizonyítvány	1
Konyhai kisegítő	1	HACCP	1

Óvodapedagógusok

Az intézmény pedagógusai a pedagógiai programnak megfelelően tudatos tervezéssel végzik munkájukat, amit hivatástudat, felkészültség, gyermekszeretet, innováció, elkötelezettség jellemez. Nevelőtestületünket többnyire fiatalos lendület jellemzi, szakmailag jól képzettek, nyitottak a módszertani megújulás lehetőségeire.

Erősségeink:

- ✦ szakmai elhivatottság,
- ✦ empátia,
- ✦ egymás tiszteletben tartása,
- ✦ gyermekszeretet,
- ✦ fegyelmezett munkavégzés,

- ✚ együttműködés,
- ✚ azonos értékrend,
- ✚ szakmai ambíció.

Továbbképzési irányultságaink:

- ✚ Népi játék, néptánc módszertan alapképzés (30 óra): 1 fő
- ✚ Népi játék, néptánc módszertan komplex képzés (30 óra): 1 fő
- ✚ Köznevelési igazgatóképzés (2025.szeptembertől): 1 fő

A nevelőmunkát közvetlenül segítő munkatársak

A nevelőmunka eredményességéhez a **dajka** és a pedagógusok összehangolt munkája elengedhetetlenül szükséges. Óvodánk dajkája érzi munkájának fontosságát, hiszen biztos működést, zavartalan háttérrel biztosít a pedagógiai munkához, hozzájárul az eredményes gyermekneveléshez. A pedagógusokkal összehangoltan együttműködve végzi munkáját a gyermekek és a kiegyensúlyozott óvodai élet érdekében.

A konyhai feladatokat 1 fő **konyhai dolgozó** látja el.

Külső segítő szakemberek

Logopédiai munkánkat 2 fő **utazó logopédus** segíti.

A gyermekek fejlődését folyamatosan nyomon követjük, **ezért**, ha eltérést tapasztalunk, akkor kikérjük a megfelelő illetőségű Szakértői Bizottság véleményét, illetve a Nevelési Tanácsadó vizsgálatát kezdeményezzük. A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése speciálisan képzett szakember, **gyógypedagógus** közreműködését igényli.

3.2. AZ ÓVODA SZŰKEBB ÉS TÁGABB KÖRNYEZETE – TÁRGYI FELTÉTELEK

Intézményünk jelenlegi formáját folyamatosan alakították az évek során. Az épület megfelelő szintű karbantartása és felújítása a fenntartó önkormányzat segítségével biztosított. A fenntartó támogatásával szinte évente lehetőség nyílt kisebb-nagyobb felújítási munkálatok elvégzésére, amelyek az óvodánk működésének minőségi javulását eredményezte.

Az óvodában gyermeköltöző, csoportszoba, gyermekmosdó, tornaterem, fejlesztőszoba, melegítő konyha, raktárhelyiségek találhatók.

Csoportszobánk tágas, világos, berendezése praktikus, esztétikus, a gyermekek elmélyült játékát, tevékenységeit elősegítő eszközökkel és játékszerekkel felszerelt.

Tornatermünkben és fejlesztő szobánkban, - melyek a régi iskolaépületen belül kerültek kialakításra -nyugodt, zavartalan körülmények között valósulhat meg az egyéni-, csoportos fejlesztés, a logopédiai-, gyógypedagógiai foglalkozás, és mozgásos tevékenységeink.

Az **udvar** tágas, változatos játékokkal felszerelve, ami biztosítja a különböző mozgásformák kipróbálását.

Az **irodahelyiségben** van lehetőség a szülőkkel való személyes találkozásra, fogadóórákra, az adminisztrációs teendők ellátására.

Az óvoda **tálaló-konyhája** a HACCP minőségi rendszer szerint működik.

Óvodánk rendelkezik a pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel. Azokat a tárgyi felszereléseket, amelyeket a gyerekek használnak számukra megfelelő, hozzáférhető módon helyezünk el, a gyermekek biztonságának szem előtt tartásával. Helyiségeink berendezése sajátosan igazodik a benne tevékenykedő gyermekek életkorához, nevelési programunk cél- és feladatrendszeréhez. A rendelkezésünkre álló egyéb - a játékos tanulást is segítő - eszközeink és felszereléseink színvonalas munkánk fontos feltételei.

4. ÓVODAKÉP, GYERMEKKÉP

Jövőkép

Olyan gyermek- és tevékenységközpontú óvoda, amely a családokkal együttműködve, biztonságos, szeretetteljes, elfogadó légkörben és egészséges környezetben nyújt eredményes, minőségi nevelést.

Óvodakép

- ✦ Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.
- ✦ Óvodánk a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig.
- ✦ Óvodánk pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit.
- ✦ Óvodánk miközben az teljesíti óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkcióit, a gyermekekben megteremtődnek a kisiskolás korba való átlépés belső pszichikus feltételei.
- ✦ *Nevelés célunk* az, hogy elősegítsük az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével, ideértve a **kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását** is.
- ✦ **Óvodai nevelésünk alapelvei:**
 - a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi;
 - a nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását;
 - az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodni.
- ✦ Alapelveink megvalósítása érdekében gondoskodunk:
 - a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről;
 - a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról, melynek során kiemelt szempont a differenciálás;
 - a gyermeki közösségben végezhető sokszínű, az életkornak és fejlettségnek megfelelő tevékenységekről, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékról, az óvodás gyermek alaptevékenységéről;

- e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségterületekről, emberi értékek közvetítéséről;
 - a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez, környezettudatos magatartásának kialakításához szükséges személyi, tárgyi környezetről.
- ✚ Óvodánk támogatja a nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó és migráns gyermekek kulturális nevelését. Lehetőséget biztosítunk az óvoda napi tevékenysége során kultúrájuk megismerésére (mese-vers, ének, hagyományápolás, ünnepek), önazonosságuk megőrzésére. Elősegítjük társadalmi integrálásukat.

Gyermekkép

- ✚ Óvodai nevelési programunk az emberi személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.
- ✚ A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. Mindezek tudatában külső-, és belső környezetünket úgy alakítjuk ki, hogy családias, értéket és érzelmet közvetítő legyen, mivel a személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó.
- ✚ Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszünk, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával.
- ✚ A gyermeket, mint fejlődő személyiséget gondoskodás különleges védelem illeti meg, ezért programunk nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.
- ✚ Minden gyermek számára egyenlő hozzáférést, egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelést biztosítunk, meglévő hátrányaik csökkentése érdekében.
- ✚ Célunk, hogy az óvodában felnövekvő gyermekek sokszínű egyénisége harmonikusan illeszkedjék a magyar-, és az európai uniós értékrendhez egyaránt. Olyan alapokkal rendelkező gyermekek elengedése óvodánkban, akik humanista értékek alapján, kreatív érdeklődő, együttműködésre képesek, alkalmazkodni tudnak a folyamatosan változó, felgyorsult világ kihívásaihoz.

Értékek, amiket elvár a társadalom:

- Változásokra, fejlődésre való rugalmas alkalmazkodás, befolyásolás képessége;
- Kritikus gondolkodás, döntésképeség;
- Konfliktuskezelő képesség;
- A környezet védelme, és annak megfelelő alakítása;
- A testi, szellemi egészség megőrzése, fontossága;
- A kultúra, a szülőföld ismerete, védelme;
- A technikai és tudományos fejlődés követése;
- Emberi kapcsolatok humánus alakítása;
- Az egyén és társadalom jogainak és szükségleteinek egyenrangú tisztelete.

Pedagóguskép

A nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus. Programunk sikeres megvalósítása elhivatott, kreatív, nemzeti, emberi értékeket pozitívan követő, együttműködő, empatikus, toleráns személyiségjegyekkel rendelkező pedagógust feltételez. Képes megújulni és alkalmazkodni a felgyorsult, folyamatosan változó világhoz, a külső környezeti tényezők- és az ebből adódó szakmai, törvényi változásokhoz.

A pedagógus attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára.

A pedagógus kötelessége, hogy

- ✚ nevelő és oktató munkája során gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét;
- ✚ a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint működjön együtt a gyógypedagógussal, konduktorral vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a hátrányos helyzetű gyermek felzárkózását elősegítse;
- ✚ segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges gyermekeket;
- ✚ előmozdítsa a gyermek erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására;
- ✚ egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket;

- ✚ a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő - és szükség esetén más szakemberek – bevonásával;
- ✚ a gyermekek és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon;
- ✚ az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és napi szinten, a gyermek csoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a gyermekek tevékenységét;
- ✚ részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát;
- ✚ a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse;
- ✚ pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az ünnepeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken;
- ✚ határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket;
- ✚ megőrizze a hivatali titkot;
- ✚ hivatásához méltó magatartást tanúsítson;
- ✚ a gyermek, érdekében együttműködjön munkatársaival és más intézményekkel.

Dajka szerepe a csoport életében

A pedagógiai munka közvetlen segítője a dajka, aki a pedagógussal összhangban végzi a munkáját. A dajka is hozzájárul a pedagógiai munka sikerességéhez, a program megvalósításához. A dajka a gyermekeket nevelő felnőttek egyike, aki magatartásával, teljes lényével, beszédstílusával, öltözködésével hatást gyakorol a gyermekekre.

Emiatt fontos, hogy a következő tulajdonságokkal rendelkezzen:

- ✚ Gyermekek szeretete, tisztelete;
- ✚ Viselkedése, személyi gondozottsága, kommunikációs és beszédmintája egész lényével hat az óvodás gyermek személyiségfejlődésére;
- ✚ Lelkiismeretesen végezze munkáját;
- ✚ Legyen türelmes, érzelmileg stabil;
- ✚ Segítője és aktív résztvevője legyen a csoportban zajló nevelőmunkának;
- ✚ Az óvodai élet tevékenységeibe aktívan kapcsolódjon be;

- ✚ A csoport óvodapedagógusaival egyeztetve, az ő irányításuk alatt végezze munkáját;
- ✚ Titoktartás.

A pedagógusok nevelési módszereikről, elképzeléseikről megfelelően tájékoztatják a dajkát a sikeres együttműködés érdekében.

A pedagógusok bevonják a dajkát a közösségi élet és az egészséges életmód szokásainak megtervezésébe, megvalósításába.

A közösség tagjaként valamennyien felelősséget vállalnak a közösen kitűzött célok- és feladatok megvalósításáért. A szakmai munkában, munkatársi kapcsolatban, őszinte, nyílt véleménnyel segítik a legjobb megoldás kialakítását.

Szülőkép

Az óvodai nevelés a családi nevelés kiegészítője, ezért a gyermekek és az eredményes pedagógiai munka érdekében fontos a családok együttműködése, bizalma a pedagógusok szakmai hozzáértését illetően. Bízunk abban, hogy a szülők azonosulni tudnak elképzeléseinkkel, nem kérdőjelezik meg döntéseink jogosságát.

5. A TEVÉKENYSÉGGKÖZPONTÚ ÓVODAI NEVELÉS CÉLJA ÉS FELADATAI

A tevékenységközpontú óvodai nevelés a gyermek középpontba helyezését és az óvoda nevelési funkciójának kiteljesítését tekinti alapvető feladatának. A gyermek, fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, a belső fejlődés – az érés – sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.

Az óvoda, nevelő intézmény, s mint ilyen a gyermeki személyiség kibontakoztatására, nevelésére, fejlesztésére törekszik.

Cél: a 3 – 7 éves gyermekek sokoldalú, harmonikus személyiségének fejlesztése, amely magában foglalja az egészségnevelést (egészséges életmódra nevelés, testi nevelés, egészségmegőrzés szokásainak kialakítása), és a környezettudatos magatartásra nevelést (környezet védelméhez, megóvásához, fenntarthatóságához kapcsolódó szokások kialakítása).

Ez a cél a következő tevékenységrendszeren keresztül valósul meg:

- ✚ Játék- és tanulási tevékenység;
- ✚ Társas- és közösségi tevékenység;
- ✚ Munkatevékenység;
- ✚ Szabadidős tevékenység.

E tevékenységi formák megválasztásával a gyermekek adott fejlettségi szintjéhez igazodó készségfejlesztés, illetve különböző képességek alapjainak lerakása történik. Programunk alapján valljuk, hogy a gyermeket minden életkori szakaszban orientálni kell valamire, vezetni kell valahová. *Az óvoda feladata nem a szűken vett iskolai feladatokra való felkészítés, hanem az életre való felkészítés, amely csak valóságos tevékenységek, tevékeny életre alapozott nevelőmunka útján valósítható meg.*

Feladatok:

Az óvodás korú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- ✚ Az egészséges életmód alakítása, környezettudatos magatartásra nevelés;
- ✚ Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés;
- ✚ Az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

5.1. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD ALAKÍTÁSA, KÖRNYEZETTUDATOS MAGATARTÁSRA NEVELÉS, FENNTARTHATÓSÁGRA NEVELÉS

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének kialakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű.

Ezen belül **az óvodai nevelés feladata:**

- ✚ A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése.
- ✚ A gyermeki testi képességek fejlődésének segítése.
- ✚ A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.
- ✚ Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.
- ✚ A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása.
- ✚ A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása.
- ✚ A megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet tölt be ezen a területen is.

Az egészségnevelés alapelvei

- ✚ Az esélyegyenlőség biztosítása.
- ✚ A tevékenység és a mozgás hatása kedvező az értelmi fejlődésre.
- ✚ Sokszínű, érdekes, változatos, örömteli, biztonságos, játékos, meseszerű tevékenységek átélése.
- ✚ Öndifferenciálás lehetőségének biztosítása (önmegvalósítás, önkibontakozás, önfejlődés elősegítése).
- ✚ Sajátos egyéni szükségletek kielégítésének elősegítése.
- ✚ Saját tempóban való fejlődés elősegítése.
- ✚ Lehetőségek biztosítása – a tevékenységek választási lehetőségével – elegendő idő biztosításával.

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Fontossá válnak a *beszélgető körök, mesék, versek, az egészségünkkel kapcsolatban*. Adott téma megtárgyalása, beleszöve az egészséges életmódra nevelést, illetve a környezettudatos magatartásra nevelést.

Célunk akkor lesz elérhető, ha már óvodás korban érzékennyé tesszük őket a környezeti problémák megoldása iránt, valamint szokásokat alakítunk ki bennük, amelyek egy életen át kísérik őket.

Az egészséges életmód alakítása magába foglalja a

- ✚ a szomatikus,
- ✚ a mentális,
- ✚ és a szociális nevelést.

Célunk

Nyugodt élettempó felé törekvő, testileg, lelkileg kiegyensúlyozott, egészséges gyermek nevelése.

Távlati célunk, hogy felnőtt életükben legyenek képesek egészséges, harmonikus életvitel kialakítására, életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket tudjanak hozni. A konfliktusokat, problémákat jól tudják kezelni, illetve megoldani. Az egészséges életmódra nevelés mai életünkben félreértékelődött, fontossága hosszú távon meghatározza a felnövő gyermekek önmaguk által kialakított életstílusát. Az egészséges életmód magában foglalja a környezettel való harmonikus együttélést, a természet szeretetét és védelmét. Ismert tény, hogy a mozgásöröm és a szellemi fejlődés egymással szoros kapcsolatban van.

Az egészséges életmódra nevelés célja a gyermekek egészséges életvitel-igényének alakítása, testi fejlődésük elősegítése.

Feladatunk

- ✚ a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- ✚ a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- ✚ a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése;
- ✚ a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- ✚ az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlenzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás,

az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;

- ✦ a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása;
- ✦ a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;
- ✦ megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

Az egészségfejlesztés területei

- ✦ egészséges táplálkozás,
- ✦ mindennapos testnevelés, testmozgás,
- ✦ személyi higiéné,
- ✦ testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- ✦ a bántalmazás, erőszak megelőzése,
- ✦ baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás.

A gyermekek gondozása, testi szükségletük, mozgásigényük kielégítése

Az óvodapedagógus, az óvodai felvételi után készítsen a gyermekekről *anamnézist*, ezzel elindítja az ismerkedés folyamatát. Elsősorban a gyermekek testi szükségleteinek feltárására helyezze a hangsúlyt, a testi szükségletek kielégítése határozza meg a gyermekek jó közérzetét, ami minden egyéb tevékenységvégzéshez szükséges.

A növekedés, fejlődés üteme minden egyes gyermeknél másképpen alakul. Ezért folyamatos megfigyeléssel, testsúly, testmagasság, láb-kéz stb. összehasonlító mérésekkel segítse az egyéni sajátosságok feltárását.

Egészséges táplálkozás

Alapelvek

Az egészségfejlesztési program az óvodásgyermekek egészséges táplálkozási szokásainak megerősítését és az óvodai étkeztetés otthoni kiegészítését szolgálja. A helyes táplálkozási szokások kialakításánál a rendszeresség az első szempont. Sajnos sok család életvitele éppen ezt a rendszeres, időbeni étkezést nem biztosítja, ezért fokozottan figyelniük kell arra a

napirendben, hogy meghatározott időintervallumon belül történjenek az étkezések. Az óvodás gyermek az ébrenlétének háromnegyed részét az óvodában tölti, ahol az óvodapedagógusok a gyermek testi-szellemi fejlődésének feltételeit igyekeznek biztosítani. A fejlődés alapfeltételei között kiemelt jelentőségű a gyermek egészséges táplálása.

Az óvodai étkeztetés napjainkban - minden igyekezet ellenére - sem tudja az egészséges táplálkozás minden követelményét teljesíteni. A teljesítés nemcsak anyagiakon (élelmezési normán), de szemléleten (étrend-összeállításon), és a szülők segítő együttműködésén (a kiegészítő táplálkozáson) is múlik. A gyermeknek az egészséges táplálkozás érdekében naponta az öt alapélelmiszer-csoport mindegyik tagjából kell fogyasztania.

Az alapélelmiszer-csoportok között a következőket tartjuk számon:

1. kenyér, pékáru, tésztaféle, rizs;
2. gyümölcs, zöldség;
3. hús, hal, tojás;
4. tej és tejtermék;
5. olaj, margarin, vaj, zsír.

Az óvoda és a pedagógus feladatai a helyzet javításáért:

- ✚ Kulturált körülmények között a fogásokat folyamatosan felszolgálja (várakozási időt kerüli). Az étkezés végén az asztalok rendjének helyreállítását irányítja.
- ✚ Megkedvelteti az ízeket, intenzív rágásra ösztönöz, folyamatosan folyadékot biztosít.
- ✚ Életkoruknak, fejlettségüknek megfelelően kanál, villa és kés helyes használatával ismerteti meg a gyerekeket.
- ✚ **Fokozottan ügyel a táplálék érzékeny gyermekek diétájára.**
- ✚ A szülőkkel együttműködve mindennapos a zöldség – gyümölcsfogyasztás.
- ✚ A szülők felvilágosítása érdekében folyamatos a védőnői kapcsolattartás, fórumok szervezése, ahol hasznos tanácsokat adnak, hogy az óvodai étrendet otthon milyen ételféleségekkel egészítsék ki.
- ✚ Kerüljék a családi étkezés során a haszontalan ételek és italok étrendbe állítását, így a cukros, sós, zsíros ételeket és italokat.
- ✚ Töröljék étkezési szokásrendjükből a cukrozott szörpöket, befőtteket, kólafélét, a kekszet, a ropit, a chipset.

- ✚ Szerepeljen a családi étrendben kevesebb füstölt hús, felvágott, húskonzerv, állati zsiradék, és annál több alacsony zsírtartamú tej, tejföl, sajt, hal, baromfi (bőr nélkül), barna kenyér.
- ✚ Óvodai napirend keretében ismertessék meg az óvónők a gyermekeket új ízekkel, addig ismeretlen étel-és italféleségekkel.
- ✚ Tegyük az étkezést örömtelivé, teremtsenek jó hangulatot az ételek elfogyasztásához.
- ✚ Az egészséges táplálkozásra nevelés érdekében kapcsoljanak be a **napi programba alternatív egészségfejlesztő programot**, (pl. projektek), teremtsenek játékos alkalmat arra, hogy a gyermekek maguk is részesei legyenek egyszerűbb ételek elkészítésének (pl. zöldség és gyümölcssaláta készítés).
- ✚ **A foglalkozások során kerüljön lebonyolításra az egészséges táplálkozást népszerűsítő foglalkozás.**
- ✚ Az egészséges táplálkozás egészségre gyakorolt hatásai adnak alapot a foglalkozásoknak. Így a gyerekek őszi piacot, zöldséges üzletet, kerteket látogatnak meg. Ismerkednek gyümölcsökkel, zöldségfélékkel. Minden érzékszervet megmozgatnak a tapasztalatszerzés során, mindezeket versekkel, mondókákkal, mesékkel, körjátékokkal kísérve teszik még vonzóvá a gyermekek részére a pedagógusok. A legvonzóbbak a kóstolók. Készül saláta zöldségből, gyümölcsből. Sütemény teljes kiőrlésű lisztből, barna cukor felhasználásával.
- ✚ **Tejtermékekkel kapcsolatos foglalkozások tartása.** A boltokban kapható mindenféle tejtermék kínálatot kóstolják végig az óvodában a gyerekek. Beszélgetés a tej fontosságáról miért is fontos az emberi szervezet számára, kiemelve a csontok, és a fogak egészségét.
- ✚ A gyermekeknek különböző táplálkozási szokásaik vannak. A felnőttek ismerjék meg a szülők segítségével ezeket, és kellő toleranciával fogadják el a kezdeti étvágytalanságot, válogatást. Később ösztönözzék a gyermekeket, de ne kényszerítsék az ételek elfogyasztására. Biztosítsák, hogy bármely napszakban ihassanak.
- ✚ A testápolás a gyermekek tisztaságigényének kialakítását szolgálja. Az óvodapedagógus a gyermekek ápolása közben teremtsen interakciót, hogy a gyermek kívánsága, kérése alapján tudjon segíteni. Ezen a téren is nagy különbségek mutatkoznak a gyermekek között. Az óvodai és a családi szokások, összehangolása segít az azonos elvek betartásában. A bőrápoláshoz, fogmosáshoz, hajápoláshoz, az orr tisztán tartásához, a WC-használathoz a felnőttek teremtsék meg a feltételeket úgy, hogy a gyermekek fokozatosan, önállóan végezhesék ezeket a teendőket.

- ✚ Az időjárásnak megfelelő öltözködés védi a gyermeket, ezért az óvodapedagógus hasson a szülőkre, hogy több rétegűen öltöztessék gyermekeiket. Ennek kialakításában a szülők lehetnek a partnerek, akiket fontos meggyőzni a praktikus, ízléses öltözködés előnyéről. (nyáron kalap és fényvédőkrém használata).
- ✚ A **környezetvédelméhez** és megóvásához kapcsolódó szokások kialakítására fokozott figyelmet fordítunk:
 - csapok elzárása,
 - folyékony szappan használata,
 - levegő minősége a csoportszobában,
 - közvetlen környezetünk tisztán tartása (csoportszoba, udvar).
- ✚ A mindennapi szabad mozgás nélkülözhetetlen eleme az óvodai életnek. A gyermekek a természetes nagymozgásokat, mozgáselemeket egyénileg gyakorolják a sokféle mozgásfejlesztő eszközökön. Emellett a néhány percig tartó szervezett mozgásos tevékenységek jól szolgálják a gyermekek mozgáskoordinációjának fejlesztését. A rövid ideig tartó, szervezett séták is hozzájárulnak a gyermekek mozgásszükségletének kielégítéséhez. Az egészséges életmódra nevelés nem csak az óvoda udvarának és épületének célszerű hasznosítását jelenti, hanem gyakori sétákat, kirándulásokat a szabad természetben, nagyobb füves réteken, dombokon, erdőkben. A természet szépségének élvezete, a szabad természetben való játék öröme, a mozgás szabadsága, a mozgást követő pihenés és nyugalom legbiztosabban vezeti el a gyermeket a természet szeretetéhez, védelméhez, és a környezettudatos szemlélet és magatartás kialakulásához. Az óvónő tudatossága abban nyilvánul meg, hogy gondosan megválassza a helyszíneket és felhívja a figyelmet a környezet megóvásának fontosságára.
- ✚ A gyermekek alvásigényének egy részét az óvoda elégíti ki. Az alváshoz tiszta levegőre van szükség, ezért lefekvés előtt alapos szellőztetéssel teremtsük meg a feltételeket. A nyugodt pihenés feltétele a csend, bizonyos bezártság. Elalvás előtti mesélés, és az azt követő altatók dúdolása kondicionáló reflexként hat. Ha lehet, minden alkalommal éljük át az altatódalok hatására kialakult szendergés állapotát.
- ✚ Fenntarthatóságra nevelés

A gyermekek egészségének védelme, edzettségének biztosítása

Az óvodában megbetegedett gyermeket fokozott gondoskodással, elkülönítve gondozza a felnőtt mindaddig, míg szülei meg nem érkeznek, ez feltétlenül fontos láz, hányás, kiütés,

hasmenés, bőrpír, erős köhögés estén. A fertőzések terjedését a gyakori szellőztetéssel, edzéssel, megfelelő öltözködéssel, külön törölköző használatával igyekezzenek gátolni. Három-négy éves gyermekeknél gyakran előfordul, hogy alvás alatt bevizelnek. Ennek oka általában pszichés eredetű, ezért a leszoktató eljárások zömmel eredménytelenek. A felnőttek óvakodjanak a gyermekek megszegényítésétől. Csakis a tapintatos, szeretetteljes bánásmód és a szülőkkel való partneri, jó emberi kapcsolat szüntetheti meg az okokat.

Mindennapos testnevelés, testmozgás:

A négy-öt éves korban kialakuló alakváltozás, a hirtelen növekedés gyakran okoz hanyag testtartást. A szervezett mozgásos tevékenységek, különösen a prevenciós fejlesztő tornák, a mozgási igény kielégítése segít a gerinc deformitások megelőzésében. A lábboltozatot erősítő, fejlesztő mozgással a lúdtalpas gyermek lábtartása javítható. A gyermekek mozgásának fejlesztése örömförrás és alkalmas lehetőség az esetleges mozgáshibák korrigálására is. Az optimális mozgásfejlődéshez biztosítani szükséges a spontán mozgáslehetőségeket, mégpedig az egyéni sajátosságok figyelembevételével. *Ajánlatos tehát minden adódó lehetőséget kihasználni a nap folyamán mozgásra.*

A gyermekek napirendjét úgy kell összeállítani, hogy elkerüljük az egyoldalú terhelést, azaz lehetőleg felváltva biztosítsuk a mozgást és az üléssel járó tevékenységet. A mozgás és pihenés egyensúlyának biztosításával sikerülhet a gyermekek egyoldalú igénybevételét elkerülni.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek *minél több időt töltsenek el a szabad levegőn.* A gyermekek egészséges életmódját úgy lehet biztosítani, hogy mindennap edzési lehetőséget biztosítunk számukra. Erre legtöbb alkalmat a szabadban tartózkodás biztosít, mely növeli a gyermekek ellenálló képességét. Ezért mindennap tartózkodjanak a szabadban, ha az időjárás engedi. A szervezett edzési programok maximális ideje 10-20 perc. A kondicionáló mozgások adjanak igazi felfrissülést, felüdülést a gyermekeknek.

A gyermekek fejlődéséhez, fejlesztéséhez szükséges egészséges környezet biztosítása

Az óvoda feltételrendszere befolyásolja a gyermekek egészséges életmódjának szintjét. A gazdag tárgyi környezet, ha megfelel az egészségügyi előírásoknak és esztétikus, nyugtató hatású színharmóniát áraszt, jó alapot ad az óvodai nevelőmunkához.

Az óvoda legfontosabb fejlesztési tere az óvodaudvar. Az udvar akkor tölti be funkcióját, ha a gyermekek szinte egész napjukat kinn tölthetik. Az udvaron legyen árnyékos és napos játszó

rész, legyen füves, homokos, betonos rész is. Az udvar esztétikai szépségét adja a sok szép virág, cserje, ízlésesen kialakított virágos kert.

A mozgásfejlesztő eszközök különböző típusú mozgásokhoz adnak lehetőséget. Legyen homokozó, lehetőség szerint, rajzoló - gyurmázó asztal. A labdás játékokhoz megfelelő nagyságú terület álljon a gyermekek rendelkezésére. Az óvoda udvarán legyen olyan udvarrész, ahol énekes játékokat játszhatnak a gyermekek. Az udvaron a gyermekeknek legyen biztosítva a higiénikus tárolással előkészített ivóvíz.

Az óvoda épületét a nevelési, fejlesztési feladatok megvalósításának figyelembevételével az óvodapedagógusok esztétikusan rendezzék be. A több funkciót betöltő csoportszobát tegyék alkalmassá a játékokra, a tevékenységek végzésére, az étkezésre, az alvásra és a pihenésre. A csoportszoba barátságossá, otthonossá, esztétikussá tétele az ízlésközzvetítés miatt, valamint a gyermekek jó közérzetének biztosítása miatt is fontos. A természetes világítás felhasználása céljából az ablakot hagyjuk szabadon, csak olyan függönyt használjunk, ami nem veszi el a fényt. A mozgásos tevékenységeket mindig nyitott ablaknál végezzék a gyermekek. Fűtés idején a száraz levegő enyhítésére párologtató szükséges. Erős napsütés ellen a csoportszobát világos függönnyel védjük.

Az óvodapedagógus a többféle játéktevékenységhez alakítson ki elkülönített csoportszoba részeket. Teremtse meg a nyugodt légkört a mindennapos meséléshez. Legyen olyan sarok vagy csoportszoba rész, ahol a gyermekek összegyűjthetik a séták alkalmával talált „kincseket”.

Az öltözők berendezése, világítása, fűtése, szellőztetése biztosítson minden feltételt a nyugodt vetkőzéshez, öltözéshez. Minden gyermeknek van külön ruha- és cipőtartó szekrénye vagy polca. A mosdóban megfelelő méretű eszközök segítsék a szükségletek kielégítését. Minden gyermeknek legyen elkülönített törölközője, fésűje.

Személyi higiéné - Óvodapedagógus feladatai:

Tisztálkodás

A napirend keretei között elegendő időt biztosít a gondozási teendők egyéni tempó szerinti végzésére. Tisztálkodási folyamatot megismerteti helyes sorrendiséggel és technikával, egészségügyi szokásokkal. A tisztaság alapvető fontosságának, a betegségmegelőzés és fertőzések megelőzésének jelentőségét életkor specifikus módszerekkel tudatosítja a gyermekekben. Ezen belül a test tisztán tartásán értjük a bőr, szájüreg, haj, érzékszervek, körmök ápolását, a ruházat higiénája a mosás, tárolás feladatait is tartalmazza, illetve a

közvetlen környezetünk tisztán tartására is hangsúlyt fektet. A megvalósításban fejlettség szerinti segítséget nyújt. Fokozatosan kialakítja az önállóságot.

Öltözködés

Elegendő időt és szükséges segítséget biztosít az öltözködésben és a ruházat elhelyezésében a saját polcán. A megfelelő viselet kiválasztásában összefüggéseket tár fel a gyermekekkel az időjárás és tevékenységek között. Fokozatosan kialakítja az önállóságot. A szülőkkel való kapcsolattartás során a megfelelő mennyiségű és minőségű ruházat és cipő biztosítására javaslatot tesz. Például: műszálas anyagok kerülése, váltóruhák, lábboltozatot és lábfejet védő cipők biztosítása, lógó alkatrészek eltávolítása.

Pihenés

Ebéd után a csoport szükségleteinek megfelelően nyugodt pihenés feltételeit biztosítja, ellenőrzi a terem szellőztetését, az ágyak megfelelő elhelyezését (a lehető legnagyobb távolságban). A gyermekek elalvását segíti biztonságot adó szokásrendszerrel, pl. mesével, énekkel, zenehallgatással, testi közelséggel, puha tárgyakkal. Pihenés időtartamát a csoport szükségleteihez igazítja. A párnahuzatról és annak tisztításáról az óvoda gondoskodik, általában három hetente és a gyermek minden megbetegedése alkalmával. Egészséges tiszta biztonságos környezet megteremtése higiénias szabályok kialakítása.

Az óvodás gyermek saját testi gondozásának megtanítása és mozgásigényének kielégítése csak egészséges környezetben történhet. Ennek érdekében a dajka munkájához tartozik a mindennapos portalanítás, felmosás, fertőtlenítés, szellőztetés, a higiénias szabályok betartatása a gyermekkel. A balesetveszély elkerülése érdekében a gyermekek által használt eszközöket fokozott odafigyeléssel kezeli, szükség esetén kezdeményezi javítását, cseréjét. Különösen az udvari, vagy játszótéri játékoknál felhívja a gyermekek figyelmét a helyes eszközhasználatra, sétánál a biztonságos közlekedés szabályaira. A gyermekek szükséglete szerint (szülők bevonásával) speciális szakemberek bevonásáról gondoskodik, az óvoda védőnője, szakszolgálatok segítségével.

Fenntarthatóságra nevelés

Alapelv:

Úgy kell az intézménynek működni, hogy a fenntarthatóságot közvetítse.

Óvodapedagógus, óvodai dolgozók feladata:

- ✚ Minden óvodai alkalmazott mutasson példát, követendő mintát az erőforrások felhasználására, energiatakarékosságra, az ésszerű fogyasztásra.
- ✚ Szülők bevonása a fenntarthatósággal kapcsolatos programokba.
- ✚ Helyi természeti, környezeti értékek feltárása, megismertetése.
- ✚ Intézményi lehetőségek kihasználása a fenntarthatóságra nevelés céljából.
- ✚ Kirándulás, kertészkedés, ráhangolódás a természet változásaira.
- ✚ Csapok elzárása fogmosás közben.
- ✚ Lámpák lekapcsolása, amire nincs szükség.
- ✚ Gyermekek érzékenyítése a fenntarthatóságra.

Testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezetőszerek fogyasztásának megelőzése

Alapelvek

A dohányzás megelőzésében és visszaszorításában jelentős szerep jut az óvodapedagógusoknak és az óvoda technikai személyzetének. Az óvoda felnőtt dolgozói modellt, mintát jelentenek a gyermekek számára. Az óvodában a gyermek előtt dohányzó felnőtt nagyobb hatást gyakorol a gyermekre, mint egyéb szocializációs helyzet, ezért az óvoda dolgozói nagyobb felelősséggel tartoznak személyes példamutatásukért. Ezért az óvoda feladata minden olyan helyzet elkerülése, amely a gyermeknek kedvezőtlen mintaként szolgálhat.

A dohányzás megelőzését szolgáló óvodai egészségnevelési program tevékenységei: szabad beszélgetések.

A bántalmazás, erőszak megelőzése

Alapelvek A WHO definíciója:

„A gyermek bántalmazása és elhanyagolása (rossz bánásmód) magában foglalja a fizikai és/vagy érzelmi rossz bánásmód, a szexuális visszaélés, az elhanyagolás vagy hanyag bánásmód, a kereskedelmi vagy egyéb kizsákmányolás minden formáját, mely a gyermek egészségének, túlélésének, fejlődésének vagy méltóságának tényleges vagy potenciális sérelmét eredményezi egy olyan kapcsolat keretében, amely a felelősségen, bizalmon vagy hatalmon alapul.”

Elhanyagolást jelent, ha a szülő vagy a gondviselő rendszeresen elmulasztja a gyermek alapvető szükségleteinek kielégítését, védelmét, felügyeletét, amely súlyos ártalmat okoz,

vagy ennek veszélyével fenyeget bármelyik területen: egészség, oktatás, érzelmi fejlődés, táplálkozás, lakhatás és biztonságos körülmények, amely veszélyt jelent, vagy nagy valószínűséggel jelenthet a gyermek egészségi állapotára, mentális, lelki és spirituális, erkölcsi és szociális fejlődésére. Figyelembe kell venni ennek megítélésénél, hogy milyen mértékben adóztak a feltételek a család rendelkezésére álló erőforrásai tekintetében. Minden olyan mulasztás vagy baj okozása, amely jelentősen árt a gyermek egészségének vagy lassítja, akadályozza szomatikus, mentális és érzelmi fejlődését.

Érzelmi elhanyagolást jelent az érzelmi biztonság, az állandóság, a szeretetkapcsolat hiánya, a gyermek érzelmi kötődésének durva mellőzése, elutasítása, a gyermek jelenlétében történő erőszakos, durva, támadó magatartás más családtaggal szemben.

Fizikai elhanyagolást jelent az alapvető fizikai szükségletek, higiénés feltételek hiánya, a felügyelet hiánya, a gyermek védelmének elmulasztása olyan esetekben, amikor veszélynek van kitéve. Ide sorolható az orvosi ellátás késleltetése, az orvosi utasítások be nem tartása, a védőoltások beadatásának indokolatlan elmulasztása, késleltetése.

A **gyermekbántalmazás** azt jelenti, ha valaki sérülést, fájdalmat okoz egy gyermeknek, vagy ha a gyermek sérelmére elkövetett cselekményt - bár tud róla, vagy szemtanúja – nem akadályozza meg, illetve nem jelenti.

Fizikai bántalmazás az a szándékos cselekedet, vagy gondatlanság (így különösen ütés, rázás, mérgezés, égés, fulladás, közlekedési baleset stb.), amely a gyerek fizikai sérüléséhez, halálához vezet, vagy vezethet. Ide sorolható a közlekedés során elkövetett gondatlan veszélyeztetés (gyermekülés hiánya, ittas vezetés, kivilágítatlan kerékpár stb.).

Az **érzelmi bántalmazás** azt a rendszeres, hosszú időn át tartó érzelmi rossz bánásmódot jelenti, amely súlyos, és tartósan káros hatással van a gyermek érzelmi fejlődésére. Ez magában foglalhatja annak közvetítését a gyermek felé, hogy értéktelen, el nem fogadott, nem kívánt és nem szeretett. Jelenthet az életkornak, vagy a fejlettségnek nem megfelelő elvárások támasztását a gyermekkel szemben (pl. a szobatisztaság idő előtti erőltetése, a képességekhez nem igazodó követelmények). Ide tartozik a gyermekekben állandó félelemérzet, vagy szorongás keltése, megszégyenítés, állandó kritizálás, az érzelmi zsarolás, a gyermek kihasználása. Az érzelmi bántalmazás súlyos formája az olyan élethelyzet, amelyben a gyermek, szem és fültanúja más bántalmazásának. Az érzelmi bántalmazás mindezen komponenseket magában foglalhatja, de egymagában is jelentkezik.

Szexuális bántalmazás a gyermek bevonását jelenti olyan szexuális aktivitásba, amelyet a gyermek nem képes megérteni, felfogni, amelyhez nem tudhatja az érdemi beleegyezését adni, vagy amelyre a gyermek koránál, fejlettségi állapotánál fogva nem érett, továbbá amelyet tilt az adott társadalom/közösség jog- és szokásrendje, illetve az adott környezetben elfogadott tabuk. A szexuális visszaélés létrejöhet felnőtt és gyermek, vagy olyan korú gyermek és gyermek között, ahol a kapcsolat a kor és a fejlettség okán, a kapcsolat felelősségén, bizalmon vagy hatalmi helyzeten alapszik, és a tevékenység az agresszor szükségleteinek kielégítését, vagy megalégedettségét szolgálja. Ez magában foglalhatja, de nem feltétlenül korlátozódik: egy gyermek kényszerítése, vagy készítése bármilyen törvénytelen szexuális aktivitásra, a gyermek kizsákmányolása gyermekprostitúció, vagy más jogellenes szexuális aktivitás formájában, a gyermek felhasználása és kizsákmányolása pornográf anyagok, videó felvételek vagy előadások, megnyilvánulások formájában.

Különleges ellátást és kezelést igényel, ha gyermek bántalmaz gyermeket. Ezekben az esetekben egy gyermeket egy másik gyermek, vagy gyermekek csoportja a konfliktusok szokásos kezelésén túl - ismételten - fizikailag, lelkiileg bántalmaz, vagy szexuálisan molesztál. A probléma kezelésénél igen fontos, hogy az áldozat és az elkövető egyaránt kapjon megfelelő segítséget.

Speciális terület a testvérbántalmazás, annak érzelmi vonatkozásai, indulati tartalma miatt.

A **pedagógus** alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, tanítása. Ezzel összefüggésben **kötelessége, hogy közreműködjön a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek, tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.**

- ✚ Az óvoda ellátja a tehetségkutatással és tehetséggondozással, a korai tanulási, beilleszkedési nehézségek korrekciójával, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásával, valamint a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat; felderíti a gyermekek fejlődését veszélyeztető okokat, és pedagógiai eszközökkel törekszik a káros hatások megelőzésére, illetőleg ellensúlyozására. Szükség esetén a gyermek érdekében intézkedést kezdeményez. **A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátását a gyermekjóléti szolgálat segíti.**
- ✚ A nevelési intézmény közreműködik a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során együttműködik a gyermekjóléti

szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal. *Ha a nevelési intézmény a gyermekeket veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, segítséget kér a gyermekjóléti szolgálattól.*

- ✚ *A gyermekek szüleit a nevelési év kezdetekor írásban tájékoztatni kell a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős személyéről, valamint arról, hogy milyen időpontban és hol kereshető fel. A kisgyermek minden erőszakos cselekvéssel kapcsolatosan "érzékeny". Nemcsak az erős fizikai ingerek okoznak az óvodás gyermeknél egészségkárosodást, hanem az erőszakos cselekmények (brutalitás, vérengzés, gyilkosság) látványa is. Mindezek megelőzésére nem elég a szülőket felvilágosítani, de a védekezés helyes módszereinek alkalmazására sarkallni is szükséges. Ennek megvalósítása érdekében a szülői értekezletekre megbeszélési anyagként alkalmazzuk az erőszakot sugárzó tömeghírközlések kivédését.*

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén

- ✚ A testápolási szokásoknak megfelelően a gyermekek teljesen önállóan, felszólítás nélkül tisztálkodnak, fogat mosnak, fésűlködnek.
- ✚ A tisztálkodási eszközökre vigyáznak, helyére teszik azokat.
- ✚ Zsebkeendőjüket önállóan használják köhögéskor, tüsszentéskor egyaránt.
- ✚ Önállóan eldöntik, hogy mennyi ételt fogyasztanak, önállóan töltenek vizet a kancsóból.
- ✚ Készség szinten használják a kanalat, villát, kést.
- ✚ Esztétikusan terítnek, higiénikusan étkeznek.
- ✚ Étkezés közben halkán beszélgetnek.
- ✚ Teljesen önállóan öltöznak.
- ✚ A ruhájukat ki-begombolják, cipőjüket önállóan befűzik, bekötik.
- ✚ A ruhájukat esztétikusan, összehajtva a polcukra helyezik.
- ✚ A környezetükben igyekeznek mindenütt rendet tartani.
- ✚ Ügyelnek saját külsőjükre, melyben megjelenik a szépre, ízlésesre törekvés.

Mindent megteszünk óvodánkba járó gyermekek egészségének megőrzése és betegségek megelőzése érdekében. A betegségből visszatérő gyermeket különleges védelemmel óvjuk a visszaeséstől (öltözködés, fokozatos terhelés).

A csoport szokásrendszerének kialakítása

Az óvoda mindennapi életének zökkenőmentességét, harmóniáját és nyugalját biztosítja, ha megfelelő szokásrendszert sikerül kialakítani. A szokásalakítás hosszú, fáradságos munka, ami olykor unalmasnak is tűnik, hiszen a jó szokásrendszer a mindennap gyakorolt cselekvések sorozatának állandó ismétlése. Azt azonban nyugodtan állíthatjuk, hogy a fáradtság később nagyon is megtérül a három-négy évig tartó óvodai nevelés során. A szokásalakításban is elsődleges maga a cselekvés, a tevékenység, ami az egész személyiséget fejleszti. A feladatmegoldás ez esetben is öntevékenységre és a gyermek aktív együttműködésére épül.

„A cselekvést motiválja a példa, a cselekvés végrehajtását segíti, könnyíti a szokás és a cselekvést szabályozza a nevelői követelés.”

A szokásrendszer kialakítása az utánzáson és az ezzel összefüggő azonosuláson nyugszik. A szoktatás esetében tehát a példamutatásnak van kiemelt szerepe. Ez igazán egyszerűen belátható, hiszen köszönni megtanítani gyermeket úgy lehet, ha az óvónő is köszön minden nap minden egyes gyereknek. A szokásitanításnak azért is van jelentősége a személyiségfejlesztés szempontjából, mert egy általános tudatmentesítő szerepe van. A jól kialakított szokások, melyek rendszert alkotnak, nem kívánnak akarat kifejtést a gyermektől, és nem kell koncentrálni sem, hiszen automatikusan cselekszik a gyermek, amikor belép a csoportszobába és köszön, amikor belépés előtt megtörli a lábát, igényévé válik az étkezések előtti kézmosás stb. A szokásrendszer kialakulásával a mindennapi cselekvések egy része gazdaságosabbá válik, kiküszöbölődnek a felesleges mozdulatok, mindenki számára egyértelmű keretet kap a napi óvodai élet.

A szokásalakítás módja tehát: utánzás-ismétlés- tudatossá váló cselekvés.

Azért tekintjük nagyon fontosnak a szokások és szokásrendszerek kialakítását, mert a csoport nyugalját, derűs légkörét alapvetően befolyásolja a kialakított szokásrendszer minősége. Erre építhető fel a harmonikus, kiegyensúlyozott tevékenységekkel teli napi óvodai élet.

A szoktatás szabályai:

- ✚ A szoktatáshoz teljes határozottság szükséges a nevelő részéről.
- ✚ A szoktatás tökéletes beidegződést, begyakorlást jelent.
- ✚ A szoktatás alatt nem tehetünk kivételt, nem lehet kihagyás, a szokás automatikussá válása érdekében.
- ✚ A rendszeres odafigyelés a szokás kialakításának folyamatában ne csupán figyelmeztetést és főleg ne prédikálást, szidást jelentsen.

- ✚ A pozitív példa, a pozitív motiválás és a tényleges cselekvés vezet a leggyorsabb eredményre. Az öntevékenység, az örömmel végrehajtott cselekvés itt is gyorsabbá és biztosabbá teszi a végeredményt.
- ✚ A szokások kialakítását mindjárt az első óvodai napon kezdjük el.
- ✚ A megvalósítás sikere a rendszeres napi gyakorláson múlik.
- ✚ A szoktatás során célokat tűzünk ki, feladatok elé állítjuk a gyermeket.
- ✚ A végrehajtást ellenőrizni, értékelni szükséges. A követelésnél mindig vegyük figyelembe a gyermek adott lehetőségeit, konkrét helyzetét és életkori sajátosságait. Ne legyen túlzott az elvárásunk, de alultervezett sem.
- ✚ A szokáskialakítás gyors sikere a csoportban dolgozó óvodapedagógusok, dajkák munkájának teljes összhangjával érhető csak el.

5.2. AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS

A gyermek, fejlődő személyiség, ezért a gyermeknek sajátos, életkoronként, életkori szakaszonként változó testi, lelki szükségletei vannak. A szükségletek kielégítésében, a gyermeki személyiség alakulásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezetnek meghatározó szerepe van. A környezeti hatások közül a család szerepe igen jelentős, hiszen a család az első szocializációs szintér, amely a kisgyermeket formálja. A családi nevelés mellett *az óvodának igen nagy szerepe van az elsődleges szocializáció során. Az érzelmi alapigények kielégítése, pl. biztonságérzet, elfogadás, a feltétele annak, hogy a gyermek környezete iránt érdeklődést mutasson, kezdeményezzen, más emberekhez is kötődjön.* Ezért óvodánkban fontosnak tartjuk a szeretetteljes, kiegyensúlyozott, harmonikus, empátiás, elfogadó hangulat kialakítását és fenntartását.

Az érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés feladatai:

- ✚ A szeretet és kötődés képességének fejlesztése.
- ✚ A mások iránti tisztelet, megbecsülés érzésének fejlesztése.
- ✚ Az élménybefogadás képességének fejlesztése.
- ✚ Az érzelmek kifejezőképességének fejlesztése.
- ✚ Az ösztönök és az érzelem irányításának fejlesztése.
- ✚ Az érzelmi zavarok tompítása, leépítése.

- ✚ A gyermek erkölcsi tulajdonságainak, akaratának, szokás- és normarendszerének megalapozása.
- ✚ A nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet és a szülőföldhöz és családhöz való kötődés megalapozása.

*A fejlesztés tehát az után kezdődik, miután a gyermek beilleszkedett a csoportba, jól érzi magát, alapvetően derűs, vidám légkör veszi körül, megismerkedett a felnőttekkel, gyermekekkel, **biztonságosan mozog az őt körülvevő környezetben.***

A gyermekek gondozása az óvodai nevelőmunka alapvető feladata: olyan sajátos nevelési feladat, melynek színvonalas megvalósítása nemcsak a gyermek személyiségének fejlesztését alapozza meg, de lehetővé teszi annak a környezeti hatásnak a kialakulását, ami a gyermek további fejlődéséhez nagymértékben hozzájárul.

Az óvónő-gyermek kapcsolatában ki kell alakítani a szereteten és kötődésen alapuló együttműködést. Ennek alapja az empátiakészség, valamint azok a pozitív élmények, amelyek hozzájárulnak a kellemes alaphangulathoz. *A fejlesztést a gyermeki személyiség tiszteletben tartásával és a közös élmények (színház, kirándulás, játszóházak stb.) biztosításával érjük el.* Kiemelt fontosságúnak tartjuk az *ünnepek megtartását (születésnap, névnapok, jeles napok)*, valamint az óvónő példaértékű modelljét.

Az óvónő-szülő együttműködése elengedhetetlen a gyermekkel való egyéni óvodai bánásmód megvalósításához, ugyanakkor *a felnőttek kapcsolata példaértékű a gyermeknek* (tisztelet, tolerancia egymás iránt). Az óvodapedagógus a gyermek fejlődéséről, magaviseletéről, a tanulásban elért eredményeiről rendszeresen részletes és érdemi tájékoztatást ad a szülőnek. Egyéni problémák esetében a szülői kapcsolattartás és konfliktuskezelés egyéb formáit alkalmazzuk (személyes beszélgetés), és ha szükséges, nevelési tanácsokkal segítjük a gyermek és a szülő harmonikus kapcsolatának kialakítását. Lehetőséget biztosítunk a szülőknak, hogy az óvoda életébe tevékenyen, érzelmileg is bekapcsolódjanak. A *nyílt napokon* lehetőség van a kezdeményezések megtekintésére, *kézműves délutánok* alkalmával közös tevékenykedésre van mód. A *szülőkkel közös óvodai rendezvények* pedig lehetőséget adnak a kötetlenebb beszélgetésekre, *ezzel elősegítve a közösség épülését.*

A gyermek-gyermek kapcsolata során alakul ki a gyermekben az alkalmazkodás, a társas kapcsolatok erkölcsi normái, az érzelmi alapokon létrejövő kooperáció és kommunikáció. Fontosnak tartjuk a sajátos nevelési igényű gyermekek integrációját az Alapító Okirat szerint.

Az életkori sajátosságokat tükröző társas együttélés és az „én-tudat” alakulása folyamatos fejlődésen megy keresztül, melyet az óvónők segítenek a mindennapok során.

5.3. AZ ANYANYELVI, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat.

Az anyanyelv a legfontosabb eszköze a szociális kapcsolatok kiépítésének és az emberek közötti kommunikációnak. A beszéd és a gondolkodás egymással szoros kapcsolatban áll. A helyes és szép beszéd mélyíti a gyermek érzelmeit, fejleszti esztétikai érzékét, előkészíti őt az irodalmi értékek befogadására. Az óvodáskor végére az anyanyelvi nevelés hatására aktív és passzív szókincse bővül, mondszerkesztésük nyelvtanilag helyessé válik, kialakul az összefüggő beszéd, a beszédfejelem. Az óvónő személyes példáján keresztül, illetve fejlesztőjátékok kapcsán segíti elő a metakommunikációs eszköztár bővülését is. Az óvoda tevékenységben gazdag élete, a kellemes, nyugodt légkör alapvetően meghatározza az anyanyelvi nevelés fejlesztését. A gyermekek anyanyelvi fejlettségét folyamatosan figyelemmel kísérjük. ***Figyelünk arra a gyermekekre, amelyek beszédhibával, beszéd gátlásossággal, beszéd területén elmaradással küzd. Szükség esetén szakember segítségét kérjük.***

Az értelmi nevelés feladatai egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek fejlesztése, valamint ösztönző környezet biztosítása.

6. A JÁTÉK, A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS ÉS MUNKA HELYE PROGRAMUNKBAN

6.1. JÁTÉK

A játék a 3-7 éves korú gyermek alapvető, mindennapjait átszövő tevékenysége. A játék nem csak azért kitűnő talaja a fejlesztésnek, mert általa észrevétlenül „tanul” a gyermek, hanem azért is, mert a játékban kiélheti, kipróbálhatja, feldolgozhatja és gyakorolhatja az életben előforduló szituációkat, és az őt érő élményeket. Megoldási módokat kaphat bizonyos élethelyzetekben való viselkedésekre, megnyugodhat, kiélheti szorongásait, problémáit és újra élheti kellemes élményeit. *Jót és jól játszani- ez a gyermek dolga az óvodában.*

Az óvodapedagógus feladata megfigyelni a gyermek játékát, felhasználni azt saját nevelési céljai elérése érdekében és szükség esetén, indirekt módon befolyásolni.

A játék kicsiben maga az élet; amit a kisgyermek felfogni és rekonstruálni képes az őt körülvevő világból. Éppen ezért az életre nevelés is a játékból indul ki és a játék segítségével teljesebbé válhat.

A Tevékenységközpontú Program alapelve, hogy minél több időt, alkalmat és lehetőséget biztosítsunk a gyermekeknek az elmélyült játékra. Az új Alapprogramban is a szabad játékra helyeződött a figyelem, az óvodapedagógus tudatos jelenlétének felelősségét hangsúlyozó elvárással. A szabadjáték túlsúlya érvényesüljön. A játék kiemelt jelentőségű az óvoda napirendjében, időbeosztásában, valamint a játékos tevékenységszervezésben is meg kell mutatkoznia.

Feladatok

- ✚ Nyugodt légkör biztosítása, az elmélyült játék feltételeinek megteremtése.
- ✚ A napirenden belül elegendő idő és hely biztosítása a játék számára.
- ✚ A játékhoz szükséges eszközök folyamatos biztosítása.
- ✚ Ötletek, lehetőségek, helyzetek teremtése a sokszínű játék kialakulásához.
- ✚ Az egyéni élményeken túl, közös élményszerzési lehetőségek biztosítása a játék fejlesztése érdekében.
- ✚ A gyermeki játék önállóságának tiszteletben tartása.
- ✚ Szükség esetén bekapcsolódás a játékba, együtt játszás a gyermekekkel.
- ✚ A játékon keresztül egészségnevelő programok megvalósítása – környezettudatosság.

6.2. A TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán, és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban szervezeti és időkeretekben valósul meg. Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvadás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire. A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- ✦ Az utánzásos minta és modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás, szokások alakítása.
- ✦ A spontán játékos tapasztalatszerzés.
- ✦ A játékos cselekvéses tanulás.
- ✦ A gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés.
- ✦ Az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés.
- ✦ A gyakorlati problémamegoldás.

Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során személyre szabott pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.

6.3. MUNKAJELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munkajellegű játékos tevékenység – az önkiszolgálás, a segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi, vagy egyéb munka, a környezet, a növény- és állatgondozás.

A gyermek munkajellegű tevékenysége:

- ✦ Örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység.

- ✦ A tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság alakításának fontos lehetősége.
- ✦ A közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos pedagógiai szervezést, a gyermekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelést igényel.

Testápolás során a gyermekeket először alapvető szükségleteik, kielégítése motiválja. A kezdeti hiányosságot felváltja a jól kialakított szokásokon alapuló igényes testápolás, a hozzá kapcsolódó alapvető fogásokkal.

Étkezésnél megismertetjük a terítéshez, étkezéshez szükséges tevékenységeket, mozgásokat, majd készség szintre emeljük azokat. Tízórai során a gyermekek maguk viszik az evőeszközöket (tányér, pohár, szalvéta) a tízóraihoz asztalhoz. Ebédnél a nagy- és középső csoportos gyermekeknél napos rendszer került bevezetésre. A kiscsoportosok önkiszolgálással terítenek maguknak.

Öltözködés folyamán hőmérsékletnek megfelelő öltözködés igényét igyekszünk kialakítani. A ruhadarabok nevét, célszerű használatát, a vetkőzés, ill. öltözés helyes sorrendjét és módját gyakoroltatjuk.

Környezetünk rendjének megőrzése

Belső igényné szeretnénk alakítani. Sokat jelenthet az óvónői (szülői) példa, s a rendszeresség.

Közösségért végzett tevékenységek

A mindennapi élettel kapcsolatos állandó és alkalmi munka:

- ✦ Játékok javítása, készítése;
- ✦ Teremrendezés, takarítás, díszítés;
- ✦ Ünnepi készülődés, ajándékkészítés;
- ✦ Házimunka jellegű tevékenységek: sütés, főzés, befőzés;
- ✦ Az óvoda udvarának rendben tartása, takarítása;
- ✦ Játékok elpakolása;

- ✚ A naposi munka a folyamatos napirend és a folyamatosság miatt az ebédelésre korlátozódik, amely a középső, illetve nagycsoportban jelenik meg. A kiscsoportosok az étkezésénél maguk viszik az evőeszközeiket az asztalhoz.

Növénygondozás, állatgondozás feladatai

- ✚ Élősarok kialakítása, rendben tartása.
- ✚ Folyamatos gyűjtőmunka, termések betakarítása.
- ✚ Levélgyűjtés.
- ✚ Madarak rendszeres etetése.
- ✚ Segítés az öntözésben, növényápolásban, telepítésben.
- ✚ Járda, pad tisztántartása.

Ezek a tevékenységek mind igénylik a felnőtt jelenlétét, irányítását, de megfelelő lehetőség biztosításával, s a munkafogások precíz elsajátításával a gyermekek egyre nagyobb részt vállalnak belőle.

Az egész program megvalósulása az óvodapedagógus, illetve az óvodában dolgozók példamutató magatartásán keresztül érhető el. Viselkedésük, személyiségük mintaértékű kell, hogy legyen.

7. TEVÉKENYSÉGFORMÁK

7.1. MESÉLÉS, VERSELÉS

A többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak.

A mindennapos verselés, mesélés, mondókázás az óvodáskorú gyermekek alapvető szükséglete. A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre.

A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat. A mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál. A tárgyi világot is megelevenítő átlelkedítő szemléletmódja és az ehhez társuló, a szigorú ok - okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre. A gyermek mesehallgatás közben belső képvilágot jelenít meg, mely a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája, ezért *elengedhetetlen a nyugodt légkör megléte*, ezt elősegíthetik a különböző motivációs eszközök (gyertyagyújtás, mesepárna, illusztráció).

A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentálhigiénájának elmaradhatatlan eleme. *Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népmeséknek, a népi hagyományokat felelevenítő mondókáknak, rigmusoknak, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemeit tartalmazó meséknek, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.*

A mesélés, verselés alapelvei, feladatai

- ✚ Életkori sajátosság, érdeklődés, a csoport fejlettségének, összetételének figyelembevétele a művek kiválasztásánál, melyek kapcsolódnak az évszakokhoz, ünnepekhez.
- ✚ A könyvnélküli szövegtudás az óvodai mese elengedhetetlen feltétele.

- ✦ A 3-7 éves gyermekek többször hallják ugyanazt a mesét, mert ezáltal interiorizálódik és többszöri átélésre ad lehetőséget.
- ✦ Az óvodai délutáni pihenő megkezdésekor elengedhetetlen a megnyugtató, pihenést segítő mesehallgatás.
- ✦ Az óvodai élet során minden nap jelen van a mesélés-verselés, amely kiegészülhet bábozással.
- ✦ A dramatizáláshoz sokszor hallott, rövid, jellegzetes szófordulatokat tartalmazó meséket tervezünk.

Bábozás

A bábjáték képszerű, mozgásra épül a cselekménye, művészi erejű, érzelmi jellegű. A gyermek azonosul a bábbal, közben kiélheti elfojtott vágyait, indulatait, különösen akkor, ha cselekvője a játéknak. Bábjáték segítségével megismerhetjük a gyermekek fejlődését, megismerő - és alkalmazkodóképességét, szociális érettségét. A bábozás legyen jelen a nap minden szakaszában. Nevelési helyzeteket oldhatunk meg a bábbal. Kis- és középső csoportban mondókázás közben, mesemotivációként használhatjuk a bábót. Megtanítjuk a gyermekeket már a beszoktatás ideje alatt a bábok használatára, az óvónő bábokkal való bánásmódja, mintául szolgál a gyermekeknek. Nagycsoportosoknál a bábkészítéshez természetes és mesterséges anyagokat is felhasználunk.

7.2. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZIMUNKA

A művészeti tevékenységek sorában fontos szerepe van a vizuális tevékenységnek, melyen keresztül a gyermekek megismerhetik a világ szépségeit. *E tevékenységek közben fejlődnek manuális képességeik, megismerhetik az anyagok tulajdonságait, alakul gondolkodásuk, gazdagodik érzelmviláguk, esztétikai értékrendjük. Fejlődik kreativitásuk és nyelvi kifejezőképességeik is. Fontos eszköze a gyermeki személyiségfejlődésnek.*

A pedagógusnak mindennapi feladatai közé tartozik olyan nyugodt, harmonikus, esztétikus környezet kialakítása, melyben a gyermek szívesen tevékenykedik, és átadhatja magát az alkotás örömeinek, ehhez elegendő teret, változatos eszközöket biztosít.

Feladatok

- ✦ A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki

alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

- ✚ A képi kifejezőképesség, élmény- és fantáziaviláguk alakulásának segítése.
- ✚ Az egyén érettségének megfelelő képi-plasztikai kifejezőképesség alakítására, elemi képolvasási, komponáló, térbeli tájékozódó és rendezői képességének fejlesztése.
- ✚ A különböző anyagokkal, technikákkal, egyszerű munkafogásokkal való megismertetés.
- ✚ Az eszközök használatának, karbantartásának, a munkaszervezés képességének kialakítása. Megfelelő eszközök elhelyezése olyan helyen, ahol bármikor elérhető legyen a gyermekek számára.
- ✚ Szín- és formavilág gazdagítása.
- ✚ A környezetesztétika fogalmával, gyakorlatával való megismertetés.
- ✚ Óvodáskor végére az eszközöket megfelelően használja, számos technikát ismerjen és biztonsággal alkalmazza azokat, alakuljon ki esztétikai érzéke és legyen igénye erre.

7.3. ÉNEK, ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös énekzenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása a gyermek-néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, tovább élését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását. Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek és zenei kreativitásának alakításában. *Az éneklés, zenélés a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.* A zenei nevelés elsősorban a művészeti nevelés körébe tartozik, és csak egy része az óvodai nevelésnek, de erőteljesen befolyásolja a gyermekek általános fejlődését. A Kodály útmutatásai alapján Forrai Katalin által kidolgozott óvodai ének-zenei nevelés alapjaira épülő fejlesztés, a tevékenységközpontú óvodai nevelésen belül hatékonyan megvalósítható.

Óvodánkban a szülői igények figyelembevételével néptáncoktatás folyik, mely nem zavarja az óvodai életet. A néptánc az óvodában a gyermekjátékokban előforduló egyszerű táncos mozgásokat jelenti.

Feladatok:

- ✚ Zenei hallás, ritmusérzék megalapozása, fejlesztése az egyéni sajátosságok figyelembevételével.
- ✚ Zenei kultúra alakítása igényes zenehallgatással, nemzetiségi hovatartozás figyelembevételével.
- ✚ Az alkotás vágyának felkeltése ritmus- és dallamkitalálással.
- ✚ A zene megszerettetése, a befogadásra való képesség megalapozása, egészséges lelki, kulturált, boldog emberré nevelés.
- ✚ Az ének – zene anyagának kiválasztásában elsődlegesen a gyermek életkori sajátosságait, és a nevelői célkitűzéseket kell figyelembe venni.

7.4. MOZGÁS

A Tevékenységközpontú Óvodai Nevelés lényeges eleme az egészség fejlesztő testmozgás. *A mozgás azokon a mozgásformákon alapuló fejlesztő tevékenységek összessége, amelyek a gyermekek természetes mozgásformáit veszi alapul (csúszás, mászás, futás, ugrás, dobás).* A tervszerű ráhatások a gyermeki szervezet megóvása, gondozása, egészséges fejlődése, a testi képességek kibontakoztatása, valamint a mozgáskészségek fejlesztése érdekében tudatosan hatnak a gyermekek szervezetére. A családban és az óvodában egyaránt gondoskodnunk kell az életkornak megfelelő mozgásformák kialakításáról, a mozgásigény kielégítéséről. A tervszerű, rendszeres mozgás, kedvezően befolyásolja a szervezet növekedését, hozzájárul a légzőszervek, a keringési rendszer és a csont- és izomrendszer teherbíró képességének növeléséhez. A mozgás, fontos szerepet játszik az egészség megóvásában, a szervezet biológiai egyensúlyának fenntartásában. A gondozás, és az egészséges életmódra nevelés hatását felerősíti és kiegészíti. *A mozgáskultúra fejlesztése mellett segíti a térben és időben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, fejleszti az alkalmazkodóképességet. Így készíti elő az ábrázoló-, a matematikai-, a zenei-, és a környezet megismerésére nevelés fontos, kapcsolódó feladatait,* ezzel is fejleszti a gyermekek személyiségét. *A játékos egészség fejlesztő testmozgások* a teremben és a szabad levegőn, eszközökkel és eszközök nélkül spontán vagy szervezett formában *az óvodai nevelés mindennapjaiban nagy hangsúlyt kapnak.* Törekszünk a szabad levegőn töltött idő maximális kihasználására, a mozgásos játékok, testmozgás széleskörű alkalmazására. A spontán – játékban, azon belül a szabad játékban – megjelenő mozgásos tevékenységeknek, az egészség fejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján az egyéni szükségletek és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget biztosítunk. A mozgásos tevékenységek során az óvónő

sok ismeretet nyújt, ugyanakkor alakítja az erkölcsi tulajdonságokat is (akarat, bátorság, önuralom, fegyelmezett magatartás, közösségi szellem).

Feladatok

- ✚ Természetes mozgásformák gyakoroltatásával fejlesszük a gyermekek ügyességét, gyorsaságát, állóképességét, erejét.
- ✚ Keltsük fel a gyermekek érdeklődését a mozgás iránt úgy, hogy közben élményhez juttatjuk őket az együttes mozgás során, kielégítve természetes mozgásigényüket.
- ✚ A mozgásformák gyakorlása által válják pontosabbá mozgásérzékelésük, téri és időbeli tájékozottságuk, mozgáskoordinációjuk. Mindezek következtében fejlődjön önállóságuk, közösségi magatartásuk, leleményességük és kezdeményező-képességük.
- ✚ A mozgásformák gyakorlása során juttassuk a gyermekeket örömhöz és sikerélményhez.
- ✚ Szeretessük meg a közös tevékenységet és tegyük mindennapi igényükké az esztétikus, szép mozgást.
- ✚ Minden nap biztosítsunk spontán és szervezett mozgásos játéklehetőségeket.

7.5. A KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

A külső világ tevékeny megismerése nem korlátozódik a csoportszobán belüli kezdeményezésekre, hiszen *áthatja az óvodai élet egészét. A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti- emberi- tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól, közben fejlődik megfigyelő-gondolkodási, a beszédmegértő és nyelvi kifejezőkészségük, matematikai képességük, formálódik társas kapcsolatuk.* A természet szépségének megláttatása pedig megalapozza a természet iránti vonzódásukat, így azt szerető, tisztelő, értékeit megbecsülő, azokat védő emberekké válnak.

A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. *Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.*

Feladatok

- ✚ Elegendő alkalom, idő, hely, eszköz biztosítása a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre.

- ✚ A matematikai érdeklődés felkeltése, közvetlen megfigyelések által tapasztalatok, ismeretek nyújtása (mennyiségi, alaki, nagyságbeli, téri viszonyok, tér-, sík-, mennyiségsszemlélet).
- ✚ Érzékelés, észlelés differenciálása, pontosabbá tétele.
- ✚ Problémamegoldó gondolkodás, véleményalkotás fejlesztése, ok-okozati összefüggések megláttatása.
- ✚ Egyéni tapasztalatszerzéssel, szabad alkotásokkal a gyermekek verbális képességeinek fejlesztése, szociális képességeik alakítása.
- ✚ A környezet iránti kíváncsiság felkeltése.
- ✚ Globális látásmód kialakítása.
- ✚ Élmények, tapasztalatok folyamatos biztosítása.
- ✚ A környezethez kapcsolódó szokások, erkölcsi tulajdonságok fejlesztése.
- ✚ A környezet higiéniájára, esztétikájára való igény kialakítása.
- ✚ Egészségnevelési elvek megismerése, környezettudatos magatartás kialakítása (szelektív hulladék, újrahasznosítás és energiatudatosságra nevelés).
- ✚ A környezet változásainak figyelemmel kísérése (évszakok).
- ✚ Helyi természeti, környezeti értékek feltárása, megismertetése.
- ✚ Intézményi lehetőségek kihasználása a fenntarthatóságra nevelés céljából.
- ✚ Kirándulás, kertészkedés, ráhangolódás a természet változásaira.
- ✚ Csapok elzárása fogmosás közben.
- ✚ Lámpák lekapcsolása, amire nincs szükség.
- ✚ Gyermekek érzékenyítése a fenntarthatóságra.

8. AZ ÓVODA ELVÁRÁSAI, AZ ÓVODÁBA LÉPÉS FELTÉTELEI

A Köznevelési Törvény értelmében 2014. szeptember 1-jétől 3 éves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata a gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése. Az óvodába lépés feltétele a szobatisztaság, az alapfokú önkiszolgálás (öltözködés, evőeszköz használata, étkezés, WC használat), és az, hogy a gyermek képes legyen megértetni magát. A felvétel egész évben folyamatos. A beszoktatás fokozatos, a gyermek igényeihez mérten történik.

A 2,5 éves gyermekek befogadása

„Az óvoda felveheti azt a körzetében lakó gyermeket is, aki a 3. életévét a felvételtől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden a településen lakó vagy tartózkodási hellyel rendelkező 3 éves és ennél idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.”

A beszoktatás

Az első találkozás az óvodával szinte minden gyermek esetében alapvetően befolyásolja az óvodához fűződő viszonyát. Ezért lehetővé tesszük, hogy még a rendszeres óvodába járás megkezdése előtt a gyermekek szüleikkel ellátogassanak az óvodánkba, megismerkedhessenek a szokásokkal, a jelükkel, az óvoda helyiségeivel. Az óvónők beszoktatási tervet készítenek, melyet átsző a differenciálás.

A beszoktatásnak több formája lehetséges:

- ✚ anyával együtt, fokozatos beszoktatás;
- ✚ anya nélküli fokozatos beszoktatás;
- ✚ átmenet nélküli beszoktatás.

A szülő az óvónővel egyeztetve döntheti el, hogy melyik formát választja. A beszoktatás időszakában mindkét óvónő és a dajka együtt van a csoportban, így a személycsere nem éri váratlanul a gyermekeket. Az új gyermekek behozhatják kedvenc játékukat, tárgyukat az óvodába. Megbeszéljük a szülőkkel, hogy az első napokban csak rövid időre hagyják bent gyermekeiket. Lefekvéskor különösen nagy gyengédségre van szükségük, simogatással, dúdolással igyekszünk őket megnyugtatni. Egyszerű, érthető utasításokkal vezetjük be őket az óvoda rendjébe. Az új gyermekeket kis ajándékokkal várjuk, ölbeli játékokkal, mondókával igyekszünk oldani a feszültséget. A közösségi nevelés eredményességét elősegítik az élményt adó tevékenységek, hagyományok, a csoport közös ünnepei.

Az óvodapedagógus feladatai

- ✚ érzelmi biztonság nyújtása, élmények biztosítása, folyamatosság,
- ✚ az óvónő-gyermek, az óvónő-szülő kapcsolat építése,
- ✚ szülői értekezlet során tájékoztatás a szülők részére,
- ✚ a gyermekek óvodába lépésének ütemezése,
- ✚ az új gyermekek fogadása, nagyobb gyermekek felkészítése a fogadásukra,
- ✚ életkoruknak megfelelő játékok, eszközök, jelek elkészítése,
- ✚ igény szerint családlátogatás,
- ✚ pozitív érzelmi hatások biztosítása (pozitív attitűd),
- ✚ egyéni bánásmód érvényesítése,
- ✚ a gyermekek szokásainak alakítása,
- ✚ a gyermeki anamnézis felvétele (Gyermek tükör).

Gyermek a csoportban

Az óvodában elősegítjük, hogy a gyermek én-tudata megerősödjék, de az óvodáskor végére tudni fogja, hogy ő egy közösség tagja is. A csoportban két fő követelménynek kell megvalósulnia: együttműködés, kapcsolatteremtés. Ez az alapja az életben való eligazodásnak, alkalmazkodásnak. A társas kapcsolatok tevékenységek által alakulnak, ezért törekszünk arra, hogy ezek minél változatosabb legyenek. Kiemeljük (játékban, öltözködésben) a nemek különbözőségét. Segítjük a barátságok kialakulását, elmélyülését. A feladatvállalást mindenkinek felkínáljuk. Fokozatosan alakítjuk a gyermekek konfliktustűrő és megoldó képességét. A problémák rendezésébe csak szükség szerint avatkozunk be. Nem erősítjük az árulkodást, de az elkövetett hibák őszinte vállalását elvárjuk. A problémák megbeszélése egyénileg vagy csoportban történik. A megoldásokra is közösen keressük a választ. A csoport működéséhez szabályok szükségesek, melyeket közösen állítunk fel év elején.

Ezek

- ✚ egymás játékának tiszteletben tartása,
- ✚ felnőttek, társak tisztelete,
- ✚ eszközök, tárgyak védelme,
- ✚ durvaság elítélése, kerülése,
- ✚ egymás segítése, kisebbek megóvása,
- ✚ a lányok, gyengébbek védelme,

- ✚ udvariasság,
- ✚ másság elfogadása.

A gyermekek értékelése e szabályok betartásának függvénye. A pozitív értékelés mellett élünk az elmarasztalás módjával is. Ez történhet szóban, gesztus által; de a gyermek megalázását elkerülve. A gyermekek társas kapcsolatainak alakulását az óvónők folyamatosan figyelemmel kísérik.

Az egyéni bánásmód biztosítja, hogy a gyermekek a rájuk jellemző sajátos vonásoknak megfelelően váljanak a közösség tagjává. Tudatosítjuk, hogy a gyermekek közötti különbség, természetes jelenség. Nem engedjük viszont a csoporton belüli vallási, származásbeli stb. megkülönböztetést. Minden gyermekben megkeressük a pozitív tulajdonságot, azt emeljük ki. Érzelmekben, önbizalmukban erősítjük őket. Szükség esetén szakember segítségét vesszük igénybe, a család együttműködésére számítunk. A gyermekek értelmi képességei is eltérnek. A lassabban fejlődő gyermeket igyekszünk felzárkóztatni, megkeresni a lemaradás okát. A kiemelkedő képességű gyermekeket külön feladatokkal bízunk meg.

9. A NEVELÉS TERVEZÉSE ÉS IDŐKERETEI

A tevékenységközpontú óvodai nevelés céljának és feladatainak ismeretében *a pedagógiai ráhatások rendszerét a gyermekek egyéni adottságaihoz igazítva tervezzük meg.* Az óvodapedagógus számára alapvetően fontos feladat a teljes nevelési folyamat tudatos átgondolása még akkor is, ha jelentős mértékben építünk a spontán, gyermeki ötletekre, tapasztalatokra, a tervezésben tudatosan számításba vesszük, hogy az egyes gyermekek fejlődési üteme különböző, és a gyermek fejlődését tekintve is különböző szinteken lehet egyik vagy másik képességét illetően. A nevelés és a tanulás egymással szoros kölcsönhatásban valósul meg. *A cél a feladatok ismeretében, hogy a fejlesztést hosszútávon, éves, féléves periódusokban gondoljuk át, ám konkrét formában egy- illetve kéthetes periódusokban tervezzünk.* Alapvetően a tevékenységek megtervezéséből kiindulva, *a nevelés-tanulás komplex egymásra hatását figyelembe véve tervezzük. Feljegyzéseket vezetünk a gyermekek fejlődési üteméről, hogy konkrét megfigyelések adjanak alapot az egyéni, differenciált fejlesztés megtervezéséhez.*

A fejlesztés módszere

A fejlesztés módszere az egyénre szabott, differenciált fejlesztés a csoport keretein belül. Az óvodapedagógus dönti el, hogy az adott esetben kötetlen kezdeményezés vagy kötött foglalkozás keretein belül kívánja elképzeléseit megvalósítani. A fejlesztés, a foglalkozás formáját nem a gyermekek életkora, hanem a fejlettségi szintje határozza meg. A gyermekek önállóan, spontán szerzett tapasztalatai nagyon jó kiindulópontot jelentenek az óvodapedagógus számára a tudatos, irányított tapasztalás megszervezéséhez. Fontos, hogy cselekvés közben, cselekvések sorozatában való aktív közreműködéssel érzékeljen, tapasztaljon, tanuljon a gyermek, és valódi, a környezetben meglévő problémával foglalkozzon. Kreatív probléma megoldásra ösztönözzük a gyermekeket.

A fejlesztés kerete

A teljes nevelési folyamat a gyermeki tevékenységre, önállóságra, döntési helyzetekre és sokoldalú tapasztalatszerzésre épül a nevelési folyamatba szervesen illeszkedő tanulási folyamat, melynek részei:

- ✚ Önálló és irányított tapasztalatszerzés;
- ✚ Játékos tevékenységszervezés.

A nevelés időkeretei

A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a *napirend és a hetirend* biztosítja a feltételeket, melyek *a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető differenciált tevékenységek*, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú *(5-35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével* valósul meg. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek. A jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét.

Napirend

06.00 – 10.30 Érkezéstől az udvari játékig

- ✚ A gyermekek érkezése, fogadása;
- ✚ Játéktevékenység;
- ✚ Tízórai, gondozási, naposi teendők ellátása;
- ✚ Játékos, szervezett tanulás csoportos, mikro- csoportos és egyéni foglalkozási formák alkalmazásával;
- ✚ Iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység megvalósulása- összességében napi 45 perces időkeretben- a tanköteles kort megelőző korú gyermekek számára;
- ✚ Mozgás, testnevelés foglalkozás;
- ✚ Hagyományok ápolása, születésnapok megünneplése.

10:30 – 11:45 Udvari játéktól ebédig

- ✚ Élményszerző séták, kirándulások, közös megfigyelések;
- ✚ Szabad, mozgásos játék az udvaron.

11.45 – 14.45 Udvari játéktól az ébredésig

- ✚ Naposi munka feladatainak elvégzése;
- ✚ Ebéd, gondozási teendők ellátása;
- ✚ Pihenés-alvás előtti mese, altatódal;
- ✚ Alvás-pihenés folyamatos ébredés.

14.45 – 16.00 Ébredéstől hazaindulásig

- ✚ A csoportszoba rendjének helyreállítása;

- ✚ Uzsonnázás;
- ✚ Gondozási teendők ellátása;
- ✚ Játékos egyéni képességfejlesztés;
- ✚ Játéktevékenység;
- ✚ Szabad, mozgásos játék az udvaron;
- ✚ Találkozás a szülőkkel, rövid információcsere a gyermek fejlődéséről, magatartásáról szükség esetén.

A hetirend általános tartalma és maximális időkeretei

	Naponta 20-30 perc		Naponta 30-35 perc	
Hétfő	Mindennapos mozgás	Mese-vers	Természeti, társadalmi, tárgyi környezet	
Kedd	Mindennapos mozgás	Mese-vers	Művészeti tevékenység (Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka)	
Szerda	Mindennapos mozgás	Mese-vers	Matematikai tapasztalatok	
Csütörtök	Mindennapos mozgás	Mese-vers	Művészeti tevékenység (Ének, zene, énekes játék, gyermektánc)	
Péntek	Mindennapos mozgás	Mese-vers	Testnevelés	

A hetirend kialakítása során minden tevékenységformát tervezni kell, de a csoport és a gyermekek igényeinek, képességeinek figyelembevételével ezek módosíthatók.

Az óvodapedagógus feladatai a nevelőmunka dokumentálásával kapcsolatban

- ✚ Nevelési-, tanulási tervkészítés;
- ✚ Heti rend és napirend összeállítása;
- ✚ A gyermek fejlődésének megfigyelését szolgáló feljegyzések vezetése;
- ✚ A nevelőmunka folyamatos értékelése.

9.1. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

„[1] A Kormány célja az óvoda és az iskola közötti átmenet zökkenőmentes biztosítása. Az óvodai nevelés kiemelt szerepet játszik abban, hogy a gyermekek érzelmi, szociális és értelmi képességei az iskolakezdéshez szükséges szintre fejlődjenek, biztosítva számukra a stabil alapokat a későbbi tanulmányi sikerekhez.”

(77/2025. (IV. 15.) Korm. rendelet)

A Kormányrendelet az 'Óvodai élet megszervezése' bekezdés alatt, pontokban tárgyalja az intézmények feladatát a tanköteles korú gyermekek iskolaelőkészítő fejlesztésére vonatkozóan, amelyet napi 45 perces (egybefüggő vagy több részletben megvalósuló) időtartamban határoz meg. Amely a mesén, játékon, a mindennapos mozgáson, alkotáson keresztül tudatos pedagógiai munkával megvalósuló és megvalósítandó feladat.

„6. A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó - amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett - iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.

7. A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket a 6. pont alkalmazása során tanköteles korukat megelőző nevelési évben járónak kell tekinteni.

8. A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.

9. A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltésekor nevelési évben diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható.”

10. ÓVODAKEZDÉS ÉS ISKOLAKÉSZÜLTÉG BIOLÓGIAI, PSZICHOLÓGIAI JELLEMZŐI

10.1. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI ÓVODAKEZDÉSKOR

1. Testi fejlettségi szint

A hároméves gyermek testsúlya kb. 13-14 kg, a fej körfogat a 3. év végére kb. 50 cm. Az idegrendszer érési folyamata következtében a kisgyermek nagymozgásai egyre fejlettebbé válnak. Mozgása egyre koordináltabb.

2. Szociális fejlettség

Problémamegoldás:

Ismeretei jelentős részét a tárgyakkal való közvetlen kapcsolat útján, elsősorban játék közben szerzi (elméleti úton a problémát nem tudja megoldani).

Felfogás-figyelem:

Állandóan figyel, észrevesz minden érdekeset. Kérdez, tapasztalatot gyűjt. „Miért?” Hosszú percekig eljátszik, pillanatnyi félretekintés nélkül. Megérti a napi rutint. Örül a különleges eseményeknek (pl. születésnap).

Beszéd:

Összetett mondatokat is mond, kötőszavakat helyesen használ (ha, akkor, azért, mert). Szereti a mondókákat, kis dalokat. Egyeseket megpróbálja utánozni, megjegyezni, előadni. Szívesen hallgat mesét. Három számot visszamond. Tudja a nevét, korát, nemét.

Játék:

Kezdenek egymással összebarátkozni. Szerepjáték kezdeti formája megjelenik. Gyakorlójátékkal (autótologatás, labdagurítás) órákig eljátszhat. Kiscsoportban már képesek együtt játszani. Szabályjátékot is játszik, de a szabályokat nem mindig tartja be.

3. Léleki fejlettség

Negatív érzelmei kezdenek tudatossá válni: harag, elégedetlenség, düh. Ha egészséges, ha napirendje megfelelő és jó a kapcsolata a felnőttekkel, akkor továbbra is a jókedv az elsődleges, de fokozottabban ingerlékeny, érzelmei hullámoznak.

Az egészséges életmód kialakulása

- ✚ egyedül mos kezet, a ruha ujját segítséggel feltűri;
- ✚ egyedül megy wc-re, azt vízzel lehúzza maga után;
- ✚ a haját segítséggel megfésüli;
- ✚ orrfújásnál kisebb segítséget igényel;
- ✚ önállóan használja a kanalat, a villát;
- ✚ pohárból iszik;
- ✚ szükségleteit szóban jelzi;
- ✚ segítséggel mos fogat;
- ✚ a szalvétát rendeltetésszerűen használja;
- ✚ egyedül tudja felvenni a cipőt, az öltözködéssel próbálkozik.

Mozgás

Nagymotorika

- ✚ Akadályt megkerül,
- ✚ ügyesen mászik bútorokra fel, illetve onnan le magabiztosan szalad,
- ✚ könnyen lehajol és már nem esik el közben,
- ✚ 5-10 mp-ig áll fél lábon,
- ✚ fél lábon ugrál,
- ✚ kerek játékot kormányoz, húz, tol,
- ✚ egyedül csúszdázik, a mászókan biztonságosan mozog,
- ✚ egyre ügyesebben rúgja a labdát,
- ✚ 4-6 lépcsőfokot váltott lábbal lemegy.

Finommotorika

- ✚ 6-nál több kockából tornyot épít,
- ✚ gyurmából golyót, kígyót, sütit formál,
- ✚ nagy szemű gyöngyöt fűz,
- ✚ szívesen rajzol,
- ✚ rajzait meg is nevezi,
- ✚ embert rajzol arccal, végtagokkal, kör formában,
- ✚ két kézzel egyszerű műveletet végez,
- ✚ papírlapot tépeget, gyűröget,
- ✚ egyszerű formákat rajzol, másol,
- ✚ a ceruzát már nem marokra fogja, hanem íráspozícióban,

- ✚ egyenként lapozgatja a könyvet,
- ✚ nagyobb gombot kigombol,
- ✚ egyre többször használja a domináns kezét.

Anyanyelv, mesélés-verselés

- ✚ Szívesen hallgat mesét, verset,
- ✚ rövid mondókát, verset mondogat,
- ✚ 4-5 szavas mondatokban jól ragozva beszél,
- ✚ személyes névmásokat használ,
- ✚ követi az összetettebb utasításokat,
- ✚ szinte minden egyszerű tárgyat és képet felismer és azonosít,
- ✚ érti a helyhatározókat (valami alatt, valamin),
- ✚ mondanivalóját már az idegenek is megértik,
- ✚ magára névmással utal,
- ✚ múltbéli eseményt elmesél (múlt időt használ),
- ✚ Mi? Ki? Miért? kérdéseket tesz fel,
- ✚ kérését, kívánságát szóban jelzi.

Játék

- ✚ Gyakorló játékot játszik,
- ✚ „mintha” játék megjelenése (később ebből alakul ki a szerepjáték),
- ✚ egyszerű szabályokat betart,
- ✚ egyszerű formákat felismer (formabedobós játék),
- ✚ ügyes az egymásba rakható poharakkal, kockákkal (tornyot épít),
- ✚ szeret hintázni,
- ✚ szereti a lábbal hajtható motort, biciklit, vagy a háromkerekű pedálost,
- ✚ szeret rajzolgatni, festeni, gyurmázni,
- ✚ szeret homokozni, babázni, autózni, vonatozni,
- ✚ szívesen nézegeti a mesekönyveket, képeskönyveket szeret labdát gurítani,
- ✚ képes pár darabos kirakót kirakni,
- ✚ nagy gyöngyöt szeret és tud is fűzni,
- ✚ szereti a bábozást, a bábokat,
- ✚ örömmel, önfeledten játszik, nem szívesen osztja meg másokkal a játékait.

Munka

Alkalomszerű munkák (egyik része tervezhető, a másé esetleges)

- ✚ A leesett tárgyakat kérésre felveszi és a helyére teszi,
- ✚ ünnepi készülődéskor segít ajándékokat, dísz tárgyakat készíteni.

Önkiszolgálás

- ✚ A testápolással kapcsolatos munkafolyamatokat kis segítséggel végzi,
- ✚ öltözködésnél szintén kis segítséget igényel,
- ✚ önállóan megteríti magának, étkezik, majd terítékét a megfelelő helyre teszi.

Közösségi munka

- ✚ Vigyáznak környezetük rendjére, segítenek annak tisztántartásában,
- ✚ a játékok között segítenek válogatni, rendet rakni.

Környezettudatos viselkedés megalapozását segítő munkák

- ✚ A szemetet mindig a szemetgyűjtőben helyezi el,
- ✚ a virágokat nem tépi le, hagyja eredeti szépségében,
- ✚ télen felnőtt segítségével gondoskodik a madarokról.

Ének, zene, énekes játékok, gyermektánc

- ✚ Szeret zenét hallgatni, megnyugtatja a zene,
- ✚ képes és szeret rövid mondókákat mondogatni, dalokat énekelgetni,
- ✚ egyenletes ritmusra képes tapsolni, lépegetni,
- ✚ szereti az altatódalokat,
- ✚ csörgő- és ütőhangszereket szeret és tud használni,
- ✚ szereti a lovagoltatásokat, ölbéli játékokat, dalokat,
- ✚ szeret halandzsázni, saját maga „költöni”.

Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

- ✚ firkálgatás, rajzolás, festegetés nagy felületre (vastag ceruza, zsírkréta, ujjfesték, nagyméretű ecset),
- ✚ tetszés szerinti színhasználat,
- ✚ megnevezi a figurát és tud is róla mesélni,
- ✚ formái nem felismerhetők, de számára jelentéshordozó szerepük van,
- ✚ a mozgás öröme és az, hogy nyomot hagy a papíron a lényeg,
- ✚ emberalak ábrázolás (fejes-lábas emberke),

- ✚ körkörös vonalak jellemzik,
- ✚ marokra fogja a ceruzát,
- ✚ játék a gyurmával (gyurkálás, formálás, ütögetés, gömbölyítés, sodrás),
- ✚ változatos anyagok használata (homok, agyag, gyurma, papír, textil),
- ✚ papír gyűrögetése, tépegetése,
- ✚ különféle nyomatok készítése.

Külső világ tevékeny megismerése

- ✚ Családjáról tudjon mesélni (anya, apa, gyerekek),
- ✚ nevezze meg főbb testrészeit és mutassa meg magán és másokon is (fej, kéz, láb, szem, fül, orr, száj),
- ✚ évszakok jellemzőit ismerje meg (ősszel levelek hullása, télen hóesés, tavasszal sokat süt a nap),
- ✚ nevezzen meg 2-3 gyümölcsöt,
- ✚ nevezzen meg 2-3 zöldséget
- ✚ nevezzen meg 2-3 állatot,
- ✚ nevezze meg a környezetében előforduló alapszíneket,
- ✚ nevezzen meg néhány közlekedési eszközt.

Tanulás

- ✚ Kérdésekkel informálódik (miért? hogyan?),
- ✚ egyes tulajdonságok alapján csoportosítja a tárgyakat (szín, forma, méret),
- ✚ összetartozó dolgokat párosít, vagy együtt megnevez,
- ✚ a mechanikus játékokat működésbe hozza,
- ✚ szerepjátékokat játszik emberekkel, plüss állatokkal, babákkal,
- ✚ ki tudja rakni a 3 vagy 4 darabból álló puzzle-t,
- ✚ problémát felismer és megfogalmaz,
- ✚ maximum 7 tárgyat megszámol,
- ✚ tudja, hány éves,
- ✚ a főbb testrészeket funkciójuk alapján megnevez.

Érzelmi nevelés, szocializáció

- ✚ Másik gyermekkel vagy felnőttel társas interakciót kezdeményez,
- ✚ 10-15 percig részt vesz irányított csoportos tevékenységben,
- ✚ 3 óvodai szabályt rutinszerűen követ,

- ✦ jókedvű, bizalommal van környezete iránt,
- ✦ egyszerre szeretetteljes és durva, együttműködő és akaratos, dacos,
- ✦ kezdenek empátiát mutatni mások iránt,
- ✦ energiájuk kimeríthetetlen, állandó fizikai aktivitás jellemzi,
- ✦ már kezdi megérteni, hogy tetteinek következményei vannak,
- ✦ utánozza a felnőtteket és a társait - megérti, hogy mit jelent az „enyém”, „övé”,
- ✦ kezelni tudja a nagyobb változásokat is.

10.2. FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés az óvodai nevelés folyamat eredményeként a gyerekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet, belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodából iskolássá érik.

1. Testi fejlettségi szint

- ✦ Első alakváltozás, testarány változás,
- ✦ fogváltás megkezdődése,
- ✦ arányosan fejlett, teherbíró képesség,
- ✦ mozgása összerendezett, harmonikus,
- ✦ erőteljesen fejlődik a mozgáskoordináció, finommotorika,
- ✦ mozgását, viselkedését, testi szükségleteit szándékosan irányítani képes.

2. Lelki fejlettség

- ✦ Nyitott érdeklődésű, készen áll az iskolába lépésre,
- ✦ tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek,
- ✦ érzékelése, észlelése differenciálódik,
- ✦ önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésése és felidézés,
- ✦ szándékos figyelem,
- ✦ időtartama-terjedelme növekszik,
- ✦ cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek érthetően, folyamatosan kommunikál, elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban

vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti-társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.

3. Szociális fejlettség

- ✚ Készen áll a gyermek az iskolai élet és a tanító elfogadására,
- ✚ képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre,
- ✚ képes a kapcsolatteremtésre felnőtten és gyermekkel egyaránt,
- ✚ egyre több szabályhoz képes alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségleteit, kielégítését
- ✚ feladattudata kialakulóban van, amely a feladat megértésében, feladattartásában, eredményes elvégzésében nyilvánul meg, kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

Az egészséges életmód kialakítása

- ✚ Szükségleteit képes késleltetni,
- ✚ szükségleteit képes önállóan kielégíteni,
- ✚ wc használatot követően használja a toalettpapírt,
- ✚ a tisztálkodási eszközökre vigyáz, tisztán tartja, használat után helyére teszi,
- ✚ szennyező tevékenység végzését követően kezes mos, és szárazra törli,
- ✚ önállóan öltözik, vetkőzik, ha kell, segítséget kér,
- ✚ cipőjét befűzi, bekötésével próbálkozik,
- ✚ ruháikat összehajtva teszi a helyére,
- ✚ képes önállóan eldönteni, miből mennyit tud elfogyasztani,
- ✚ kulturáltan étkezik,
- ✚ szívesen fogyaszt zöldség-, gyümölcsféléket,
- ✚ vigyáz környezetének rendjére és tisztaságára,
- ✚ ismeri a szelektív hulladékgyűjtést,
- ✚ szívesen mozog a szabadban évszaktól függetlenül,
- ✚ életkorának megfelelően edzett,
- ✚ ismeri és betartja a balesetvédelmi magatartásformákat.

Mozgás

- ✚ Igényli a mindennapos mozgást,
- ✚ mozgása harmonikus, összerendezett,

- ✚ téri tájékozódása kialakult, irányokat meg tud különböztetni,
- ✚ magabiztosan alkalmazza a jobb-bal kifejezéseket,
- ✚ ismeri saját testét, testrészeit, képes meg is nevezni és beazonosítani,
- ✚ fizikai erőnléte, állóképessége életkorának megfelelő,
- ✚ kialakult szem-kéz, szem-láb koordinációja,
- ✚ fejlett az egyensúlyérzékelése,
- ✚ tud rollerezni vagy biciklizni,
- ✚ a mozgásos játékok, gyakorlatok téri helyzetek felidézésére képes, vizuális memóriája korának megfelelően fejlett,
- ✚ ismer legalább egy labdajátékot,
- ✚ ismeri legalább 2-3 kéziszer (labda, ugrálókötél, karika) használatát,
- ✚ érdeklődik valamely sportág iránt,
- ✚ képes alkalmazkodni társaihoz, korának megfelelően fejlett az önuralma, toleráns, együttműködő, segítőkész,
- ✚ ismeri a csapatjáték szabályait,
- ✚ egészséges versenyszellemmel képes küzdeni.

Anyanyelv, mesélés, verselés

- ✚ Szívesen mesél, báboz, dramatizál,
- ✚ gondosan bánik a könyvekkel,
- ✚ néhány mesét, verset, mondókát képes emlékezetből felidézni,
- ✚ folyamatosan összefüggő mondatokkal fejezi ki magát,
- ✚ kérdésre minimum egyszerű mondattal válaszol,
- ✚ szókincse korának megfelelő,
- ✚ jól használja a metakommunikációs eszközöket,
- ✚ bátran és szívesen kommunikál társaival és a felnőttekkel,
- ✚ társára odafigyel, türelmesen végig hallgatja mondanivalóját,
- ✚ a közölt információt megérti,
- ✚ bátran kérdez,
- ✚ tud szemkontaktust teremteni és tartani,
- ✚ udvariassági kifejezéseket használ,
- ✚ beszéde tagoltsága, hangsúlya, hanglejtése megfelel anyanyelvünk követelményeinek
- ✚ várja, igényli a mesehallgatást,
- ✚ tud történetet kitalálni, azt elmondani, megjeleníteni.

Játék

- ✦ Örömmel, önfeledten játszik,
- ✦ képes egyéni ötlet vagy élmény alapján építeni, konstruálni,
- ✦ építmény lemásolására képes,
- ✦ képes élményei eljátszására,
- ✦ szívesen vállal szerepet,
- ✦ szabályjáték során betartja a szabályokat,
- ✦ másokat is figyelmeztet a szabályok betartására,
- ✦ egészséges versenyszellemben tevékenykedik,
- ✦ problémahelyzetekben kreatív megoldásra törekszik.

Munka

Önkiszolgáló tevékenység

- ✦ A testápolással kapcsolatos munkafolyamatokat önállóan, szükség szerint végzik,
- ✦ étkezésnél helyesen használják a kanalat, kést, villát, szalvétát, merőkanalat,
- ✦ öltözködésnél önállóak, tudnak gombolkozni, próbálkoznak a megkötéssel,
- ✦ önkiszolgáló tevékenységre fordított idő fejlettségük növekedésével arányosan csökken.

Alkalomszerű munkák

- ✦ Pontosan megértik, mit várunk el tőlük és azt önállóan teljesítik,
- ✦ bonyolultabb feladatokat is örömmel végeznek el, és annak szervezésében is önállóak,
- ✦ időnként olyan megbízásoknak is eleget tesznek, amelyek otthoni előkészületeket igényelnek.

Közösségi munkák

- ✦ A közösségért végzett munkák vállalásánál megjelenik helyes önértékelésük, önbizalmuk,
- ✦ terítésnél ügyelnek az evőeszközök esztétikus elrendezésére,
- ✦ felelősi munkákat szívesen vállalnak, önállóan teljesítik,
- ✦ a környezet rendjének megőrzésére ügyelnek, segítenek annak tisztán tartásában (csoportszoba, udvar, óvoda környezete),
- ✦ vigyáznak játékaikra és rendben tartják azokat,
- ✦ munka jellegű tevékenységeiket a felelősségérzet, a feladattudat és kitartás jellemzi.

Környezettudatos viselkedés megalapozását segítő munkák

- ✚ a szemetet szelektíven helyezik el az adott gyűjtőkben,
- ✚ szívesen segítenek a falevelek összegyűjtésében,
- ✚ a virágokat nem tépik le, hagyják eredeti helyükön, eredeti szépségükben,
- ✚ szívesen ápolják a növényeket a csoportszobában és az udvaron egyaránt,
- ✚ télen gondoskodnak a madarak etetéséről.

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

- ✚ Élvezettel hallgat zenét,
- ✚ tud ritmust, mozgást, dallamot rögtönözni,
- ✚ tud néhány dalt helyes szövegkiejtéssel egyedül is énekelni,
- ✚ tud dallam vagy ritmusmotívumokat egyénileg visszaénekelni, visszatapsolni,
- ✚ tud társaival térformákat alakítani,
- ✚ a különböző mozgásokat és táncmozdulatokat társaival együtt, egyöntetűen, esztétikusan végzi,
- ✚ tud élvezettel, irányítás nélkül játszani legalább 5 dalos játékot,
- ✚ felismeri a halk-hangost, és tud halkán, hangosan énekelni, beszélni,
- ✚ megkülönbözteti az egyenletes lüktetést a dal ritmusától, tudja mindkettőt mozgással, járással, tapssal a dalból kiemelni,
- ✚ megbeszélés vagy egyéni ötlet alapján az éneklést ütőhangszerekkel tudja kíséni.

Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

- ✚ Örömmel, saját kezdeményezésére ábrázol,
- ✚ képalkotásban kifejezi gondolatait, élményeit,
- ✚ elképzelés után meseszereplőket stb. hangulatot is kifejezve jellegzetes színekkel, formákkal, mozgással ábrázol,
- ✚ tud egyszerű formákat papírból kivágni, hajtogatni, ragasztani,
- ✚ önállóan és csoportosan is készít játékot, kelléket, ajándékot,
- ✚ téralakításban, építésben másokkal együttműködik,
- ✚ ábrázolása változatos színhasználatot és tagoltságot mutat,
- ✚ emlékezet utáni témákban a részleteket is ábrázolja, díszítő, tervező feladatot változatos színekkel, rajzolással, festéssel, papírmunkával, agyagba karcollással stb. megold,

- ✚ tud különféle technikával képet alkotni, technikát önállóan a rendelkezésre álló anyagból megválasztani,
- ✚ helyesen fogja és használja a ceruzát, ecsetet, ollót,
- ✚ alkotás közben ügyel környezete és saját maga munkájára, tisztaságára,
- ✚ szereti maga körül a harmóniát, a szépet, szívesen díszíti környezetét,
- ✚ képes rácsodálkozni a szépre, esztétikus látványra, képes esztétikai véleményt mondani,
- ✚ ismer 2-3 műalkotást, jellegzetes épületet, hidat,
- ✚ vonalvezetése balról jobbra halad.

A külső világ tevékeny megismerése

- ✚ Megkülönbözteti az évszakokat és a napszakokat,
- ✚ ismeri környezete növényeit, állatait, részt vesz a növények gondozásában és a természetvédelemben,
- ✚ képes két kiterjedést vagy mennyiséget egymással egyenlővé, ugyanannyivá tenni, vagy valaminél kevesebbet, nagyobb, többet létrehozni,
- ✚ helyesen használja a tő- és sorszámneveket,
- ✚ tud tízes számkörben bontani, részhalmazokat egyesíteni,
- ✚ meg tudja állapítani: több, kevesebb, ugyanannyi,
- ✚ helyesen használja a térbeli viszonyokat jelentő névutókat,
- ✚ környezetéről elemi ismeretekkel rendelkezik,
- ✚ tudja lakcímét, testvérei nevét, szülei foglalkozását, saját születési helyét és idejét,
- ✚ tudja óvodája nevét,
- ✚ kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek,
- ✚ ismeri és betartja környezete közlekedésének legfontosabb szabályait, s a közelben lévő közintézményeket ismeri a tárgyakat legalább 10-ig meg tudja számlálni, össze tud hasonlítani forma, szín, nagyság szerint.

Tanulás

- ✚ Az egyszerű feladatokat megérti,
- ✚ ha a helyzet megkívánja, kivárja, amíg rá kerül a sor,
- ✚ érdeklődik környezete tárgyai, jelenségei és az ezzel összefüggések iránt,
- ✚ feladataik végrehajtásában kitartó,

- ✚ szándékos figyelmének időtartama életkorának megfelelő,
- ✚ él benne a tanulás és iskola utáni vágy,
- ✚ tevékenységének eredményeit reálisan értékeli,
- ✚ képes a már elsajátított ismeretek szándékos fejlesztésére,
- ✚ munkatempója, feladattartása életkorának megfelelő,
- ✚ szándékos figyelemre képes,
- ✚ szívesen vesznek részt tervezett, szervezett, irányított játékokban, tevékenységekben,
- ✚ a tanuláshoz szükséges kompetenciák koruknak megfelelően fejlettek,
- ✚ a részképesség és tanulási zavaros gyermekek időben megfelelő szakemberhez kerülnek a tehetséges gyermekek is megtalálják a kiemelkedő képességüknek megfelelő tevékenységet.

Érzelmi nevelés, szocializáció

- ✚ Ragaszkodik csoporttársaihoz és a csoportban dolgozó felnőttekhez,
- ✚ igényli a csoportban kialakult szokásrendszer alkalmazásához,
- ✚ a játékszereken megosztózik társaival,
- ✚ segíti társait a tevékenységekben,
- ✚ türelmesen meghallgatja társait és a felnőtteket,
- ✚ a csoportba érkező vendéget udvariasan és szeretettel fogadja,
- ✚ udvariassági formák betartásával kommunikál,
- ✚ érdeklődik társai iránt, meghallgatja őket,
- ✚ konfliktus helyzetekben társaival egyezkedik,
- ✚ számon tartja társai hiányzásának okát,
- ✚ konfliktus helyzetet mindkét fél számára elfogadhatóan, viszonylag önállóan old meg, szükség szerint felnőtt segítségét kéri,
- ✚ érzelmein, indulatain korának megfelelően tud uralkodni,
- ✚ a közösség érdekében szívesen vállal munkát,
- ✚ feladattudata kialakulóban van,
- ✚ korának megfelelően kialakult felelősségérzete, képes egyszerű döntések önálló meghozására,
- ✚ igényes a saját tevékenységével szemben,
- ✚ érkezéskor, távozáskor köszön,
- ✚ megtalálja helyét a közösségben, abban jól érzi magát,
- ✚ türelemre, kitartásra képes,

✚ a szülőkkel való kapcsolata a kölcsönös bizalom, tisztelet és elfogadás elvén működik.

„Az iskolára, az iskolai életre való felkészítés nem funkciója, hanem eredménye a három - négy éven át tartó óvodai nevelő munkának, amely az egész gyermeki személyiség fejlesztését szolgálja.”

Az óvodáskor végére a gyermekek többsége alkalmassá válik az iskolai élet megkezdésére. Ebben befolyásoló tényező a családi, az óvodai nevelés, valamint a belsőérés. Az iskolára való alkalmasság megállapítása nem korlátozódhat a gyermekek értelmi fejlettségére, képességeinek alakulására, hanem kiterjed az egész személyiség vizsgálatára.

Három éves kortól kísérik figyelemmel a gyermekek fejlődését, s folyamatosan tájékoztatjuk a szülőket a tapasztalatokról. Az iskolaérettség megállapítása az óvoda kompetenciája, szükség esetén a Nevelési Tanácsadó, illetve különböző Szakértői Bizottságok segítségét kérjük.

11. ÓVODAI ÜNNEPÉLYEK, MEGEMLÉKEZÉSEK

Az ünneplés, pedagógiai szempontból kiemelt lehetőséget kínál a nevelésre, a tevékenységek és esztétikai élmények által. Az ünnepek, a hagyományok ápolása szempontjából is fontosak az óvodában, kultúránk megismertetésére adnak lehetőséget. Az aktív és önálló gyermekek nevelésének egyik sajátos eszköze a jól előkészített, szépen megszervezett ünneplés. Az előkészület lehetőséget ad a gyermekek közötti kooperáció és kommunikáció gyakorlására. Az ünnepi készülődésbe szülőket is bevonjuk, ez is lehetőség számukra, hogy megismerjék óvodánk életét.

Megkülönböztetünk ünnepeket és megemlékezéseket. Az ünnepeket pedig tovább bontva nyilvános ünnepélyeket és belső ünnepeket.

Megemlékezések

- ✚ Születésnap,
- ✚ Névnap,
- ✚ Mihály-nap,
- ✚ Márton nap,
- ✚ Nőnap,
- ✚ Március 15.

Nyilvános ünnepély

- ✚ Idősek napja,
- ✚ Karácsony, Falukarácsony,
- ✚ Anyák napja,
- ✚ Évzáró, ballagás,
- ✚ Falunap.

Belső ünnep

- ✚ Mikulás,
- ✚ Advent,
- ✚ Húsvét,
- ✚ Farsang,
- ✚ Madarak és fák napja,
- ✚ Föld, víz nap,

- ✚ Gyermeknap.

Az óvodai élet hagyományos ünnepei

- ✚ Mikulás,
- ✚ Anyák napja,
- ✚ Évzáró, ballagás,
- ✚ Gyermeknap,
- ✚ Gyermekek névnapjai, születésnapjai.

Néphagyományokhoz fűződő ünnepek

- ✚ Mihálynap,
- ✚ Mártonnap,
- ✚ Advent,
- ✚ Karácsony,
- ✚ Farsang,
- ✚ Húsvét,
- ✚ Víz-, Föld napja,
- ✚ Madarak és fák napja.

Nemzeti ünnepeink

- ✚ Március 15.

Helyi szokások, megemlékezések

- ✚ Falunap,
- ✚ Idősek napja,
- ✚ Falukarácsony.

Úgy gondoltuk, hogy a nyilvános ünnepeket a gyermek életkori adottságához igazítjuk. Az óvodába lépéskor a fő hangsúly a beszoktatáson van, ami elhúzódhat, így semmiképpen sem akarjuk a 3 - 4 éves gyermekeket nyilvános szerepléssel terhelni. Első nyilvános ünnep számukra a Karácsony, mely ünnep végén nagyon rövid közös kis karácsonyi vers elmondásával, rövid dalocska éneklésével vezetjük be kiscsoportosainkat a nyilvános szereplés világába. A nagyobbak (persze itt megint egyéni szempontokat is figyelembe kell vennünk) már az őszi Idősek napján is szerepelnek. Anyák napjára, Évzáróra, Ballagásra már a legkisebbek is boldogan készülnek. Az együtt játszás mellett a bátrabbak egyéni szerepelést is vállalnak. A nyilvános ünnepeket az óvodában tartjuk. A

gyermek az Idősek napján a Kultúrházban, Falunapon a sportpálya színpadán szerepelnek.

Ruházat:

Évzáró, ballagás: lányok fehér blúz, sötét szoknya. Fiúk fehér ing, sötét nadrág.

A többi ünnepen csinos öltözik.

Egyes ünnepek, megemlékezések legfontosabb eleme a „játékkal” való ünnepség. Pl.: a Farsang, Mihály-nap, Márton nap, mely játékdél előtt a gyermekeknek. Március 15-én Huszárok megmérettetése. Különböző versenyekben nyereményeket nyerhetnek, okleveleket kapnak a részvételért. A Gyermeknap egésze a gyermekek szórakoztatásáról, változatos programok felkínálásáról szól. Húsvétkor az udvaron elbújtatott tojások keresése. Víz-, Föld napján különböző kísérletezések, Madarak és fák napján virágültetés stb. Fontosak az ünnepekhez, megemlékezésekhez fűződő beszélgetések, mesék, versek, dalok. Ezzel érzelmileg ráhangoljuk a gyerekeket az ünnepre. A beszélgetések során ismereteket nyújthatunk az ünnep belső tartalmáról és megtudjuk, hogy a gyermeknek mit jelent az ünnep, pl. Nőnap alkalmával tisztelet, megbecsülés, udvariasság kerül terítékre. Március 15. a nemzeti identitástudat erősítése, a hazaszeretet, a szülőföldhöz való kötődés erősítése. Karácsony során a szeretetet, a család a fő irányvonal. Víz-, Föld napján környezetvédelemmel kapcsolatos összefüggéseket tárunk fel stb.

Az óvodánk nevelési oktatási anyagát a négy évszaknak és a hozzájuk fűződő ünnepköröknek megfelelően dolgozzuk fel. Olyan ünnepeket építünk be, mely a gyermek környezetében ismert, nemcsak az óvodában hall róla a gyermek, hanem környezetéből is kap megerősítést hozzá. Az ünnep nem csupán egy napra terjed ki. Fontos a rá való tevékeny készülődés és olyan alkotások, ajándékok, melyek által később felidézhetők. Van olyan ünnep, melyet hosszabb készülődés előz meg, pl.: Advent - Karácsony, Anyák napja. Van, amelyet, rövid, pl.: Nőnap.

12. ÓVODÁNK KAPCSOLATRENDSZERE

Óvodánk Helyi Pedagógiai Programja a gyermekek személyiségfejlesztését nem egyedül az óvónőkre alapozza. Feltételezzük a szoros, személyes és folyamatos együttműködést a család egészével, a szülői közösséggel, a lakókörnyezettel, a fenntartóval, az óvoda egészségügyi ellátását segítő szakemberekkel, gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal, az iskolával és az óvoda valamennyi munkatársával.

A Kárpát – medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külhoni magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és - lehetőségei szerint - szakmai kapcsolatot próbál kiépíteni, fenntartani. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában óvodánk nyitott és kezdeményező. A kapcsolattartás formáival és módszereivel alkalmazkodunk a különböző feladatokhoz és szükségletekhez. Az óvoda eredményes nevelő munkájához elengedhetetlen feltétel a családdal, a fenntartóval, más oktatási, kulturális és egyéb intézményekkel való szoros kapcsolat és együttműködés. Az eredményes együttműködés feltételeinek megteremtése érdekében a következő célkitűzéseink vannak:

Óvoda-család kapcsolat

Óvodai nevelésünk a családi nevelés kiegészítője. A gyakorlati munka tapasztalata azt igazolja, hogy az óvodában kialakított normák, szokások csak akkor lesznek maradandóak, ha azok a családi kötelékben megerősítést nyernek. Kapcsolatunkban az óvodának kell felvállalnia a kezdeményező szerepet. Fontos, hogy minél jobban megismerjük a családok szokásait, nevelési nézeteit, életvitelét.

Alapelveink:

- ✦ A nevelésben a család szerepe az elsődleges, az óvoda épít rá és kiegészíti azt.
- ✦ Elfogadjuk a szülőt még akkor is, ha a gyermeknevelésben hiányosságokat tapasztalunk.
- ✦ Kapcsolatunkban éreztetjük az őszinte odafordulást és a segítő szándékot addig a pontig, amíg a szülő ezt elfogadja.
- ✦ A kapcsolat alakuljon a tapintatra és mélyüljön el a közös programok együttes tevékenysége során.

- ✚ Elfogadjuk a család szokás- és szabályrendszerét, tapintatosan befolyásoljuk az életmód jó szokásainak alakításában.
- ✚ Legyenek tájékozottak a „helyi nevelési program” kialakításában, bevalásának figyelemmel kísérésében képviselői által vegyenek részt.
- ✚ Óvodánkban a szülők képviseletét a **Szülői Szervezet** látja el, mely a vezető irányításával részt vesz az óvoda életében. **Segítenek az óvodai rendezvények megszervezésében, lebonyolításában. Részt vesznek ajándékkészítésben, különböző felújítási, karbantartási munkálatokban. Közös kirándulásokon részt vesznek.**
- ✚ Figyelemmel kíséri a szociálisan hátrányos családokat, önmagához képest segítséget nyújt, anyagi segítséget kér az önkormányzattól, gyűjtésből származó ruhákkal, játékokkal látja el a rászorulókat.
- ✚ A hozzánk forduló szülőket mindig segítő szándékkal, tanáccsal látjuk el, és ha szükséges, a megfelelő szakemberhez, illetve szervezethez irányítjuk.
- ✚ Fontos a kölcsönös bizalom, tisztelet, partneri kapcsolat, diszkréció, objektív tájékoztatás.
- ✚ A gyermek érdeke mindenekfelett áll.
- ✚ Tiszteletben tartjuk a vallási és etnikai hovatartozást.
- ✚ A szülőnek nemcsak joga, hanem kötelessége is az óvodával való együttműködés.
- ✚ Lehetőséget biztosítunk az óvodával való ismerkedésre a családi programok keretében.

Együttműködés és tájékoztatás formái az óvodánkban

Szülői közösség vezetősége:

Csoportban működő, annak életét segítő 3-4 szülőből álló közösség. Általában szervezési feladatokban segít, közvetít az óvónők és a szülők között.

Írásos üzenet:

A nevelők kérése, üzenetek a szülők felé. Személyre szóló információt közvetít.

Faliújság, ajtó:

A szülők tájékoztatása az óvodában folyó nevelésről, fontosabb információkat közvetít. Fontos események, gazdasági információk, napi teendők, programok ismertetésére szolgál.

Családlátogatások:

A gyermek környezetének és a családtagok megismerésének jó lehetősége. Amennyiben a szülők igénylik, előzetes egyeztetés szerint.

Szülői értekezletek:

Programok, feladatok, problémák megbeszélésének színhelye, valamint elősegíti a családok együttműködését.

Napi találkozások:

Csak a legszükségesebb információk átadására átvételére ajánljuk. Nem alkalmas elmélyült beszélgetésekre.

Fogadó órák:

Tapasztalataink szerint a legalkalmasabb forma a személyes beszélgetésekre, információszerzésre, nézetek egyeztetésére. Időpontot szükség szerint az illetékes óvodapedagógussal kell egyeztetni.

Nyílt napok:

Bár a szülők jelenléte befolyásoló, de alkalmat adunk az óvodai életbe való betekintésre, a közösségben való viselkedés megfigyelésére.

Óvoda-iskola kapcsolat

E kapcsolat a gyermekek óvodából, iskolába való átmenetét segíti. Az óvoda éves munkatervében rögzítjük az iskola és az óvoda együttműködését célzó tevékenységeket, a kapcsolattartás módját.

Az együttműködés formái:

- ✚ Visszajelzés gyermekekről, nevelési problémákról, iskolai elvárásokról.
- ✚ Szociális és egyéb problémákra felhívjuk az iskola figyelmét egyes gyermekekkel kapcsolatban.
- ✚ Óvoda-iskola átmenetet segítő fejlesztő csoportban való részvétel.
- ✚ Iskolacsalogató foglalkozások óvodai és iskolai helyszínen. Ismerkedés a tanítókkal.
- ✚ Óvónők látogatása ősszel az első osztályban.
- ✚ Első osztályos tanítók látogatása májusban, az óvodában.
- ✚ Nagycsoportosok kedvenceiből (énekek, mondókák, mozgásos játékok) gyűjtemény készítése a tanítók számára.

- ✦ Szülőértekezlet a nagycsoportos gyermekek szüleinek februárban, melyen megismerkedhetnek a leendő első osztályos tanítókkal.
- ✦ Ezen kívül tájékoztatást adunk a nagycsoport végén a leendő első osztályos nevelőknek a gyermekek egyéni fejlődési üteméről, az egyéni bánásmód tapasztalatairól, esetleg a várható alkalmazkodási nehézségekről.

Kapcsolat az egészségügyi szolgálattal

A védőnő rendszeresen látogatja óvodánkat. Megbeszéli az óvónővel az aktuális szociális, egészségügyi problémákat. Figyelemmel kíséri a szociokulturálisan hátrányos helyzetű családokat. Tisztasági vizsgálatokat végez. Probléma esetén tapintatosan jelezünk a szülő felé. A háziorvos és védőnő rendszeresen vizsgálják az óvodás gyermekek egészségi állapotát. Látás, hallásvizsgálaton esnek át a gyerekek. Kiszűrjük az egészségügyi problémákat, károsodásokat. A háziorvos, ha szükséges, beutalja a gyermekeket a megfelelő szakrendelésre.

Kapcsolat az Önkormányzattal

Ősszel az óvodások műsorral készülnek a falusi Idősek napjára, szerepelnek a Falukarácsonyon, a Falunapon. A falu polgármesterét, a képviselőket, az önkormányzati dolgozókat meghívjuk óvodai rendezvényeinkre.

Kapcsolat a szakmai szolgálatokkal

A szakmai szolgáltató intézményekkel való kapcsolattartásunk kettős célú:

- ✦ Továbbképzések, szakképzések igénybevétele,
- ✦ Szaktanácsadók, szakértők segítségével nevelőmunkánkba a külső kontroll beépítése.

Napi kapcsolatban állunk a Szakszolgálattal, melynek formái

- ✦ Iskolaérettségi vizsgálat,
- ✦ értelmi képességek fejlettségének vizsgálata magatartászavarok felismerése, segítségnyújtás kezelésükben,
- ✦ helyszíni vizsgálat,
- ✦ pszichológiai, logopédiai vizsgálatok,
- ✦ Tavasszal óvodánkban felméri azokat a középső és nagycsoportos gyermekeket, akik valamilyen logopédiai fejlesztésre vagy diszlexia prevenció fejlesztésre szorulnak. Ekkor tanácsot adnak, mely gyermeket kellene nevelési tanácsadóval megvizsgáltatni.

✚ A nevelési évben a gyermekek logopédiai fejlesztését megfelelő óraszámban és időtávban utazó logopédus látja el, helyben.

✚ Kapcsolatot tartunk a különböző képességeket vizsgáló Szakértői Bizottságokkal.

Feladatunknak tartjuk még a szülőkkel is megismertetni az intézmények adta lehetőségeket, hiszen ez hatással lehet a családok szabadidejének kulturált eltöltésére. Az óvónő felelőssége, hogy esztétikai, pedagógiai, erkölcsi szempontból megfelelő rendezvényre jussanak el a gyermekek óvodai kereteken belül.

Kapcsolat a Bakony-ér Gyermekjóléti és Családsegítő Intézménnyel

A Gyermekjóléti Szolgálat a gyermekvédelmi alapellátás legfontosabb intézménye. A gyermekvédelmi törvény előírása szerint a gyermekvédelmi szolgálatok feladata a gyermeki veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése, a nem állami szervek és magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben. A veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer tagjai között elsődleges helyen áll az óvoda. A törvény szerint kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a Gyermekjóléti Szolgálatnál, hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más súlyos veszélyeztető ok fennállása, valamint veszélyeztető magatartása esetén. A hátrányok leküzdése érdekében az alább felsorolt érdekképviselői szervekkel vesszük fel a kapcsolatot, és az ő közbenjárásukkal, illetve segítségükkel a fennálló problémát lehetőségeinkhez mérten orvosoljuk:

Formái:

- ✚ Folyamatos jelzőrendszer működtetése,
- ✚ Az óvodai gyermekvédelmi felelőssel való rendszeres konzultációk,
- ✚ Esetkonferenciák,
- ✚ Gyermekpszichológus segítségének igénybevétele,
- ✚ Szükség szerint kapcsolat felvétel az illetékes szervvel: Gyermekjóléti Szolgálat, Szakértői Bizottságok, Nevelési Tanácsadó, Védőnői szolgálat, iskolai gyermekvédelmi felelős, Önkormányzat: gyermek- és ifjúságvédelmi szakreferens.

13. AZ INTÉZMÉNY GYERMEKVÉDELMI TEVÉKENYSÉGE

„A gyermeket, - mint fejlődő személyiséget-szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg óvodánkban. A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben óvodánk kiegészítő, illetve hátránycsökkentő szerepet tölt be. Az óvodai nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatásának elősegítésére irányul, természetesen az emberi és gyermeki jogok tiszteletben tartásával, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesüljön színvonalas nevelésben. *Óvodánkban előítélet kibontakozásának nincs helye. A gyermekvédelem célja, hogy segítséget nyújtson a gyermekek törvénybe foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjon a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó gondoskodás pótlásáról.* Az óvodavezető felelősséget vállal a gyermekvédelmi munka megfelelő működéséért, ehhez biztosítja a feltételeket.

Elveink

- ✚ A hit- és vallásoktatás szabad gyakorlásának biztosítása.
- ✚ A szociális hátrányok leküzdésének enyhítése.
- ✚ Az óvodai nevelés, a logopédiai fejlesztés ingyenes biztosítása.
- ✚ A rászorulóknak támogatása

Konkrét gyermekvédelmi feladataink

- ✚ A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a veszélyeztetett, a nehezen nevelhető, és a szociálisan inadaptált gyermekek megsegítése.
- ✚ Törekvés a másság elfogadására, vallási, világnézeti, vagy meggyőződés tiszteletben tartása.
- ✚ Biztosítjuk, hogy a gyermekeket semmilyen hátrányos megkülönböztetés ne érje.
- ✚ A különböző okok miatt veszélyhelyzetbe került gyermekek felmérése, nyilvántartásba vétele, a veszélyeztetettség típusának és súlyosságának mérlegelése, szükséges esetén tanácsadás.
- ✚ Egyeztetés a Gyermekjóléti Szolgálattal.
- ✚ Az okok feltárása, és megfelelő segítségnyújtás.
- ✚ A gyermekek érdekeinek képviselete.
- ✚ A rászoruló családokkal kapcsolattartás, esetenkénti családlátogatás, fogadóóra.
- ✚ Gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása.

- ✚ Kapcsolattartás külső szakmai intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel, ügyintézés segítése szülőknek.
- ✚ Szülői Fórumok.
- ✚ Amennyiben gyermek elhelyezési perben véleményünket kérik, állást foglalunk a gyermekek érdekében.
- ✚ Titoktartás a gyermekekkel kapcsolatos információkat illetően.

Óvodánkban **gyermekvédelmi felelős** működik, akit az óvodavezető bíz meg.

Feladatai

- ✚ A szülők írásbeli tájékoztatása munkájáról, elérhetőségéről.
- ✚ A gyermekvédelemmel kapcsolatos információkról, cselekvési-intézkedési tervekről az óvodavezetőt rendszeresen tájékoztatja a gyermekvédelmi felelős.
- ✚ Tájékoztatót ad a szülők részére a gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményekről.
- ✚ Rendszeresen figyeli a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályokat, arról tájékoztatja a szülőket, kollégákat.
- ✚ Összehangolja az óvodai gyermekvédelmi munkát.
- ✚ Nyilvántartja a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekeket, az intézkedéseket.
- ✚ Szükség esetén részt vesz családlátogatáson, fogadóórán.

Az óvodapedagógus feladatai

- ✚ A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek kiszűrése, a kialakított nyomtatványok vezetése.
- ✚ Szükséges óvó-védő intézkedés megtétele.
- ✚ A család megismerése, családlátogatások végzése, a megfigyelések rögzítése.
- ✚ Problémák, hátrányok felismerése, szakember segítségének kérése.
- ✚ Felzárkóztatás megszervezése.
- ✚ Tehetséggondozás megvalósítása.
- ✚ Hiányzási naplók vezetése, rendszeres hiányzás jelentése (Egy nevelési évben a gyermek 10 munkanapot hiányozhat szülői igazolással. Ezt meghaladó igazolatlan hiányzás esetén az óvodavezetőnek jelezni kell az illetékes hivatalnak.)
- ✚ Rendszeres konzultáció a gyermekvédelmi felelőssel.
- ✚ Kapcsolattartás a gyermekvédelmi szervekkel.
- ✚ Prevenció egyéni ismeret alapján.
- ✚ A gyermekbalesetek megelőzése, elhárítása, szükség esetén intézkedés megtétel.

A szociálisan hátrányos helyzetben lévő gyermekek felzárkóztatásával kapcsolatos feladatok

- ✚ A szociális hátrányok feltérképezésében, a peremhelyzet okainak feltárásában a csoportban dolgozó óvónők és a szülők jelzésére alapozunk.
- ✚ *Gyermekevédelmi nyilvántartó lap* kitöltése, konzultáció az óvoda gyermekevédelmi felelősével, szükség esetén külső szakemberrel.
- ✚ Családlátogatás.
- ✚ A csoportbéli tevékenységek megfigyelése, a fejlesztés irányának kijelölése.

Egyéni beszélgetések, szoros érzelmi kapcsolat kialakítása

- ✚ A csoportbeli beilleszkedés segítése.
- ✚ Az együttéléshez szükséges erkölcsi normák megismertetése, fokozott gyakoroltatása változatos módszerekkel.
- ✚ Kommunikációs készség felmérése, egyéni fejlesztés.

A sajátos nevelési igényű gyermekek integrációját az Alapító Okiratban meghatározott kategóriába tartozó gyermekek részére tudjuk biztosítani.

A sajátos nevelési igényű gyermeknek joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igény jogosultságát megállapították.

14. INKLUZÍV PEDAGÓGIA – INTEGRÁCIÓ A SAJÁTOSSÁGOK MEGŐRZÉSÉVEL, A KÜLÖNBSÉGEKHEZ VALÓ ALKALMAZKODÁSSAL – A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Az európai uniós állásfoglalások fokozottan hangsúlyozzák a társadalmi méretű integrációt, azt az elvet, hogy *hátrányos helyzete, speciális problémái miatt csoport vagy egyén ne legyen a társadalomban hátrányosan megkülönböztetve, vagy bármilyen módon kirekesztve.* Így napjainkban a pedagógiai munka egyik legnagyobb kihívása az integráció sikeres megvalósítása lett. Az esélyegyenlőség biztosítását és a társadalmi befogadást a sajátos nevelési igényű gyermek intézményes nevelésének kezdeti, korai szakaszában kell elkezdeni.

Az integrált nevelést szabályozó törvények

- ✚ A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvény (1998. évi XXVI. Törvény)
- ✚ A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. Törvény 47.§ - A 32/2012. (X. 08.) EMMI rendelet 1. Sz. melléklete a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelési irányelve
- ✚ Intézményi Alapító Okirat

Ezekből a törvényekből egyértelműen kiderül, hogy a fogyatékos személynek alapvető és alkotmányban biztosított joga van az oktatáshoz és a neveléshez. *A Köznevelési Törvény kimondja, hogy az óvodai nevelésben a többi gyermekkel együtt vesz részt a fogyatékos személy, amennyiben ez fejlődése, képességei kibontakoztatása szempontjából előnyös.* Az *integráció az a folyamat, amely a fogyatékos – nem fogyatékos gyermekek közötti interakció maximális megvalósítását célozza.* Vagyis *a hangsúly* nem a pusztán együttlét, hanem az *együttes tevékenykedésen, a közös játékon, a közös tanuláson, a kölcsönös kommunikáción van.* A fogadó és a beilleszkedő fél számára ez egyaránt alkalmazkodást tesz szükségessé.

A fogyatékos gyermekek sajátos nevelési igényeit Szakértői Bizottságok állapítják meg. *Az országos szakértői bizottságok a látásvizsgáló, a hallásvizsgáló, a beszéd-, valamint a tanulási képességet vizsgáló bizottságok.* A szakértői bizottságok végzik a vizsgálatot, mely alapján *szakértői véleményben javaslatot tesznek a gyermek különleges gondozás keretében történő ellátására,* az ellátás módjára, formájára és az ellátáshoz kapcsolódó szakember szükségletre. A vizsgálat csak a szülők egyetértésével történhet. A szakértői bizottság kijelöli

a gyermek állapotának szakmai szempontból leginkább megfelelő intézményt. A 15/2013. 22. § (2) EMMI rendelet előírja a gyermekek kötelező felülvizsgálatát. A kötelező felülvizsgálat időpontjának meghatározásakor figyelembe veszi a gyermek életkorát, a sajátos nevelési igényének típusát, a nevelés – oktatás formáját, tehát az intézményes ellátás időtartama alatt a gyermek fejlődését nyomon követi. Ha az előírt felülvizsgálat elmarad, hatályát veszti a gyermek jogosultsága mindazon ellátási formákra, kedvezményekre, amelyek őt a szakvélemény alapján megilletik, s ezzel együtt az intézmény fenntartója is elveszíti jogosultságát a támogatásra.

A Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXC Törvény 4§ 23. nagy figyelmet fordít a sajátos nevelési igényű gyermekek eredményes fejlesztésének biztosítására.

Sajátos nevelési igényű gyermek az, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleménye alapján: „mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral küzd.”

Óvodánkban az Alapító Okiratban meghatározott típusú sajátos nevelési igényű gyermekeket fogadunk, ha a Szakértői Bizottság integrált nevelési igényre tesz javaslatot, és óvodánkat jelöli ki a gyermek számára. Az alapprogramban meghatározott nevelési, fejlesztési tartalmak minden gyermek számára szükségesek, így ***az óvodai nevelés a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszik.*** A gyermekek között fennálló különbségeket pedagógiai programunk kialakításakor mindvégig figyelembe vettük, és számos helyen beépítettük. ***A nevelés hatására a sérült kisgyermeknél is fejlődik az alkalmazkodó készség, az akaraterő, az önállóságra törekvés, az érzelmi élet, az együttműködés.*** A sajátos nevelési igény szerint környezet kialakítása, a szükséges tárgyi feltételek, és segédeszközök megléte akkor biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, ha a napirend során a gyermek mindig csak annyi segítséget kap, ami a további önálló cselekvéshez szükséges.

Az óvodai nevelés és fejlesztés elvei a sajátos nevelési igényű gyermekekre vonatkozóan

- ✚ Óvodánk pedagógusainak, a szülők, és gyermekek közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű gyermekek fogadására.
- ✚ A fejlesztést csak komplex kivizsgálás után szabad megkezdeni.
- ✚ Amennyiben részesült korai fejlesztésben, arra kell építeni.
- ✚ A fejlesztés folyamatosságát biztosítani kell.

- ✚ A pedagógus türelmes, nyugodt, érzelmi támaszt biztosító habitusa elengedhetetlen (kivárási képessége).
- ✚ A szociális készségek fejlesztése.
- ✚ A kognitív funkciók fejlesztése az adekvát játékhasználat elősegítése.
- ✚ Tudatos önállóságra nevelés, önkiszolgálás.
- ✚ Differenciált fejlesztés (megfelelő idő, ingerek, fokozatosság biztosítása).
- ✚ Az eltérő terhelhetőség figyelembevétele.
- ✚ SNI gyermeket nevelő szülők fogadóórán történő tanácsadása, és megsegítése.
- ✚ Folyamatos kapcsolattartás a speciálisan képzett szakemberekkel.

Az óvodapedagógus feladatai

Az integrált gyermekekkel kapcsolatos összes tevékenység koordinálásáért a csoport óvodapedagógusa felelős. *Az óvodapedagógus és a gyógypedagógus vagy terapeuta közösen, személyre szabottan határozza meg a feladatokat, melyet az óvodapedagógus a mindennapi gyakorlata során alkalmaz.* Az óvodapedagógus feladata a kapcsolattartás a Szakértői Bizottságokkal, Tanulási Képességet Vizsgáló Bizottsággal, kontrollvizsgálatok időpontjának jelzése, a különféle szakemberekkel (pszichológus, gyermek- neurológus), gyermekvédelmi megbízott, Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival való együttműködés. *Ismerje meg a sérült gyermek családi körülményeit, hogy milyen együttműködésre számíthat. Rendszeres megbeszélést folytat a gyógypedagógussal- szülővel-, dajkával- az egységes követelmények támasztása érdekében.* A csoport óvodapedagógusa rendszeres tájékoztatást nyújt az intézmény vezetőjének a gyermek fejlődéséről, problémákról, az elért eredményekről.

Ő felel az integrált gyermekekkel kapcsolatos dokumentációért, a szükséges információk elosztásáért, miközben figyelemmel van a személyi adatok védelmére és titoktartási kötelezettségére.

Az óvodapedagógus – a speciális szakember iránymutatása mellett – az alábbi kompetenciákat fejlesztheti

1. Kognitív

- ✚ Gondolkodási képesség (konvertálás, rendszerező képesség, logikai képesség, és kombinatív képesség);
- ✚ Tudásszerző képesség (ismeretszerző, alkotó képességének fejlesztése);
- ✚ Kognitív kommunikációs képesség (vizuális, nyelvi);
- ✚ Tanulási képesség.

2. Személyes kompetencia

- ✚ Önkiszolgáló, önellátási képesség fejlesztése – öltözködés, vetkőzés, étkezés,
- ✚ Testi képességek fejlesztése, mozgásfejlesztés,
- ✚ Befogadóképesség fejlesztése- zene, vizualitás, irodalom,
- ✚ Önkifejezés képességének fejlesztése – zene, vizualitás, előadói – és szövegalkotó képesség,
- ✚ Önvédelmi képesség fejlesztése – szabadság, - egészség, és identitásvédelem,
- ✚ Speciális képességek (tehetség) fejlesztése
- ✚ Egyéniséggé nevelés
- ✚ Önszabályozás és önfejlesztés képességének fejlesztése.

3. Szociális

- ✚ Szociális szokások és minták - személyes példamutatás,
- ✚ Szociális készségek – legfontosabb kiválasztása, szükségszerű működtetése,
- ✚ Szociális ismeretek – direkt emberi viselkedések, szociális normák gyakorlása utcán, járművön,
- ✚ Szociális kommunikáció,
- ✚ Szociális érdekérvényesítés - szükséglet jelzése, segítőkész énkép erősítése, segítő viselkedésformákat támogató normák tanítása, segítségnyújtás normáinak aktiválása.

A tudatos és hatékony pedagógiai hatások szakmai feltétele az *egyéni fejlesztési terv* kidolgozása, mely mindig egy adott gyermek részére készül. *Kiindulópontja az adott gyermek állapota (mozgása, beszéde, figyelme, emlékezete stb.).* A fejlesztés fő célja az egészséges, harmonikus személyiség, a beilleszkedéshez szükséges testi, szociális és értelmi érettség kialakítása, valamint az iskolai tanulási zavarok megelőzése. *Az iskolaérettség feltételeit a testi fejlettség mellett öt területen határozzák meg a mozgásfejlettség szintjében, a kognitív képességek minőségében, a gondolkodás, a szocializáció, a beszéd-készség területén. A fejlesztési tervnek mindezeket a területeket fel kell ölelnie. A habilitációs, rehabilitációs egyéni és/vagy csoportos fejlesztés gyógypedagógiai kompetencia. Az egyéni fejlesztési terv elkészítéséhez a gyermek enyhe fogyatékoságának (érzékszervi, értelmi, beszéd, pszichés fejlődés zavara) típusához igazodó szakemberek együttműködése szükséges.*

Az elvárások igazodjanak a gyermekek fejlődésének üteméhez

- ✚ Fontos, hogy fejlesztésük a számukra megfelelő területeken valósuljon meg,
- ✚ A sajátos nevelési igényű gyermekeket a nevelés, a fejlesztés ne terhelje túl,

- ✚ A rehabilitációs, rehabilitációs célú fejlesztő foglalkozások programjai váljanak mindennapi nevelőmunkánk tartalmi elemeivé.

A sajátos nevelési igény a szokásostól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

Differenciálás: a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése

A differenciálás az a folyamat, amelynek során a pedagógus – függetlenül attól, hogy van-e a csoportjában fogyatékos gyermek vagy nincs – a fejlesztési folyamatot az egyes gyermekek egyéni szükségleteihez igazítja. Az egyénekhez igazodás, a fogyatékosok jelenlététől függetlenül a csoport valamennyi tagjának kedvező. Törekedni kell a gyermekekhez legjobban illeszkedő eljárások megvalósítására. A szülők szerepe alapvető és lényeges, sőt nélkülözhetetlen eleme az integrációs folyamatnak. *Az együttnevelés mindennapi megvalósulásának és a gyermek eredményes fejlesztésének legfőbb feltétele a pedagógus és a fejlesztőpedagógus együttműködése.* A közösségbe történő beilleszkedés szempontjából fontos a csoporttársak el- és befogadóképessége.

A sajátos nevelési igényű gyermekek sérülés specifikus fejlesztésének feladatai az óvodai nevelés során

Cél:

Fejlesztés által, a sérülés súlyosságától függően a hátrányos következmények csökkentése vagy ellensúlyozása, lehetőséghez képest a pszichológiai és fiziológiai tényezők összhangjának megteremtése.

Beszéd fogyatékos gyermek

Beszéd fogyatékos az a gyermek, akinél veleszületett vagy szerzett idegrendszeri működési zavarok és környezeti hatások következtében jelentős mértékű a beszédbeli akadályozottság. Az akadályozott beszédfejlődésű gyermek szenzoros, motoros vagy szenzomotoros problémája (megkésett beszédfejlődés, centrális dyslalia, súlyos orrhangzóság stb.) illetve a beszédhibához csatlakozó magatartási zavara miatt eltérően fejlődik. Mindez az anyanyelvi fejlettség alacsony szintjében, a beszédszervek gyengeségében, a beszédhangok tiszta ejtésének hiányában, a szegényes szókincsben, az utánzókéesség gyengeségében nyilvánul meg. Ennek következtében átmeneti, illetve tartós zavarok léphetnek fel a nyelvi, kommunikációs képességekben, szociális kapcsolatok kialakításában. A beszéd fogyatékos

gyermek óvodai nevelését megelőzheti a korai fejlesztés. A beszéd- és nyelvi problémák súlyos zavara mellé társulhatnak részképesség-zavarok (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia veszélyeztetettség), és magatartás problémák, amelyek nehezítik a gyermek beilleszkedését.

A látássérült gyermek

Óvodánk kizárólag csak gyengén látó kisgyermeket tud befogadni. A látási kontroll hiányosságainak korrigálására minden látássérült gyermek esetében segíteni kell a részvételt a közös játékban, a közösséghez való alkalmazkodást, a viselkedési formák megtanulását és gyakorlását, a közösség előtti szereplést. Kiemelt hangsúlyt kap az önkiszolgálás megtanítása, a tárgyak és helyük megismertetése, a rendszeretet, a higiéné, különösen a szem és a kéz tisztán tartása. Nevelőmunkánk során mindvégig figyelembe kell venni a látássérült gyermek fizikai terhelhetőségének korlátait, különös tekintettel az adott szembetegségre.

A gyengén látó gyermek fejlesztésének kiemelt területei az óvodában:

A gyengén látó gyermek gondolkodás- és beszédfejlődését a látásos élmények hiányossága jelentősen befolyásolja, ezért különösen fontos a környezet vizuális megismertetése.

Területei:

- ✚ Látásnevelés: a látás használatának megtanítása a távoli és a közeli környezetben.
- ✚ A nagymozgás fejlesztése: mozgáskoordináció, mozgásbiztonság.
- ✚ Térbeli tájékozódás a látás felhasználásával.
- ✚ A finommozgás fejlesztése: a kézügyesség fejlesztése, az írás előkészítése.
- ✚ A látás-mozgáskoordináció fejlesztése: finommozgások és nagymozgások esetében egyaránt.

Az érzékelés egyéb területeinek fejlesztése

- ✚ A hallási figyelem és megkülönböztető képesség segíti a tájékozódást, tanulást.
- ✚ A tapintás által szerorzhető információk kiegészítik a tárgyak tulajdonságairól szerzett ismereteket.

A hallássérült gyermek

Az enyhe hallássérült gyermekek hallásvesztése a főbb beszédfrekvenciákon olyan mértékű, hogy ennek következtében a beszédnek hallás útján történő megértése nem, vagy csak részben képesek. A halláskárosodás miatt – az állapot fennmaradása esetén – bizonyos esetekben – teljesen elmarad, vagy erősen sérül a beszéd és a nyelvi kompetencia. Az előzőek miatt korlátozott a nyelvi alapokon történő fogalmi gondolkodás kialakulása, aminek

következtében módosul a gyermek megismerő tevékenysége, esetenként egész személyisége megváltozik. A legkorábbi életkortól alkalmazott orvosi-egészségügyi és speciális pedagógiai ellátás együttes megvalósításával a súlyos következmények csökkenthetők. A hallássérült gyermekek óvodai nevelésének központi feladata – a korai pedagógiai és audiológiai gondozásra építve – a nyelvi kommunikáció megalapozása, megindítása, fejlesztése.

Az enyhén értelmi fogyatékos gyermek

Az enyhén értelmi fogyatékos gyermek fejlesztésében meghatározó és kívánatos a nem fogyatékos óvodás korúakkal történő együttnevelés. A spontán tanulást, a társakkal való együttműködést, a kommunikáció fejlődését segítik azok az élmények, tapasztalatok és minták, amelyeket a gyermek kortárscsoportban megél. Az integrált óvodai nevelés keretében szükség szerint gondoskodni kell a folyamatos gyógypedagógiai megsegítésről.

Egyéb pszichés zavarral küzdő gyermek

A megismerésben fellelhető elmaradás, a beilleszkedési és magatartási zavarok hátterében részképesség zavarok, kóros hyperkinetikus, vagy kóros aktivitászavar és/vagy figyelemzavar, pszichikus funkciók fejletlensége vagy a felsoroltak akár halmozott előfordulása áll fenn. Nem határozhatunk meg egységes jellemző jegyeket, mert azok, az egyes állapotok, a tünetek/tünet együttesek komplexitásától függően a funkciógyengeségtől a komplex személyiség -, illetve általános megismerési és elsajátítási zavarig terjedhetnek. A részképesség zavarok körébe a gyermek óvodai beilleszkedése, a különböző tevékenységek, ismeretek elsajátításának nehézségei, a képességek deficitje, valamint az általuk kiváltott, következményes magatartási és/vagy megismerési zavarok komplex tünet együttese tartozik. Jellemző, hogy az adott részképességben az intelligencia szintjének ellentmondó súlyos elmaradás mutatkozik, valamint teljesítményszórás mutatható ki az intelligencia faktorok, a mozgáskoordináció és a beszéd szintje között.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermek típusai

Tanulási problémákkal küzdő gyermekek

- ✦ Tanulási nehézséggel küzdők (például: lassú, motiválatlan, hosszabb betegség miatt lemaradó, családi, szociális, kulturális, nyelvi hátrányok).
- ✦ Tanulási zavarral küzdők (például: diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, figyelemzavar, súlyosabb beszédhiba).

Magatartászavarok miatt problémás gyermekek

- ✚ **Visszahúzó** (regresszív) és depresszív viselkedésű gyermekek (félénk, csendes, visszahúzó stb.). Eredményhez vezethet a csoportos és a párban folyó munka, a testre szabott differenciált egyéni munka, motiválás stb.
- ✚ **Ellenséges** (agresszív) és inkonzekvens viselkedésű gyermekek (engedetlen, kötekedő, támadó, hiperaktív stb.). Inkább egyéni feladattal köthető le, fontos a velük megbeszélte egyéni vállalások, követelmények következetes számonkérése az eredmények, pozitívumok kiemelése, megerősítése mindkét típust motiválja, segítheti a beilleszkedést, a társak általi elfogadás.

Kivételes képességű gyermekek, tehetségesek

- ✚ Intellektuális tehetség (a különböző tudományterületeken kimagasló: matematikai, fizikai, nyelvi stb.).
- ✚ Művészi tehetség (képzőművészeti, zenei).
- ✚ Pszichomotoros tehetség (sport, tánc, kézügyességet igénylő terület).
- ✚ Szociális tehetség (vezető, szervező, irányító).

Tehetségnevelés, tehetségfejlesztés – a tehetségígéretes gyermekek felismerése

A tehetségnevelés/tehetségfejlesztés/tehetséggondozás a tehetség felismerésével, azonosításával kezdődik. A pedagógusoknak és a családnak ismernie kell azokat a mutatókat, amelyek halmozott előfordulása tehetség ígéretes gyermeket sejtet:

- ✚ A kivételes tehetségek jellemzői: megszállottság, fokozott kritikai érzék, állandó önelégedettség.
- ✚ A valamilyen területen kiemelkedő gyermekek teljesítményei nem mindig jók, munkavégzésük, fejlődésük nem egyenletes, és gyakran nem vesznek részt a „munkában”.

A tehetségfejlesztés módjai közül óvodánkban elsősorban a gazdagítás - dúsítás módszerét alkalmazzuk. A tehetségígéretes gyerekek társaikkal együtt vesznek részt a különböző tevékenységekben, azonban a nap bizonyos idejében az óvodapedagógusok által differenciált „gondozásban” részesülnek. Minden esetben felhívjuk a szülők figyelmét arra, hogy tehetség ígéretes gyermekeiket milyen óvodán kívüli tehetséggondozó intézményekbe célszerű az óvodai nevelési időn túl is fejleszteni.

Különleges bánásmódot igénylő csoportok

- ✚ A nemzeti kisebbségekhez tartozók,
- ✚ a bevándorlók.

Eltérések

- ✚ Az anyanyelv és a többségi nyelv birtoklása.
- ✚ Kulturális sajátosságok; eltérés a többségi kultúrától.
- ✚ Csoportkohézió; a többséghez való viszony.

Multikulturalizmus és interkulturalizmus

- ✚ Multikulturalizmus: A kisebbségi társadalmi csoportok nyelvének és kultúrájának megjelenítése a pedagógiai hatásrendszerben.
- ✚ Interkulturalizmus: Egy óvodában a többséghez és a kisebbséghez tartozó gyerekek együttnevelése.

Az utazó gyógypedagógus feladatai

- ✚ Segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését.
- ✚ Javaslatot tesz a fogyatékoság típusához, a gyermek egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a gyermek elhelyezése a csoportban, hely és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.)
- ✚ Segítséget nyújt a fejlesztéshez szükséges speciális eszközök, szakirodalom kiválasztásában.
- ✚ Javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására.
- ✚ Figyelemmel kíséri a gyermekek haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükségletekhez igazodó módszerváltásokra.
- ✚ Rendszeres időközönként hospitál az adott gyermekcsoportban.
- ✚ Együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a gyermekekkel foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait.
- ✚ Kapcsolatot tart a szülőkkel, nyomon követi az ő segítőmunkájukat is.
- ✚ Felel az integrált gyermekekkel kapcsolatos dokumentációért, a szükséges információk elosztásáért, miközben figyelemmel van a személyi adatok védelmére és a titoktartás kötelezettségére.

- ✦ Terápiás fejlesztő tevékenységet végez a gyermekkel közvetlen foglalkozásokon, egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló nevelési keretben, ennek során támaszkodik a gyermek meglévő képességeire, az ép funkciókra.
- ✦ Tevékenységét egyéni fejlődési lapon (TÜ. 357. r.sz.) dokumentálja. (2/2005.(III.1.) OM.r.)

A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az egyenlő bánásmód követelménye és az esélyegyenlőség előmozdítása nevelési alapelveinkben és értékeinkben rejlik, miszerint minden gyermeknek vele született joga van az emberi méltósághoz. *Intézményünk óvodapedagógusainak alapvető feladata, hogy az ellátott gyermekek hozzájussanak mind ahhoz, amely a gyermeki személyiség szabadon történő kibontakoztatásához szükséges.*

Az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell

- ✦ A teljesítmények értékelése során.
- ✦ Az óvodai ellátáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele során.
- ✦ Gyermeki jogok gyakorlása során.
- ✦ Az óvodai ellátással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés során (a jogszabály alapján járó juttatások, illetőleg a nevelési-oktatási intézmény mérlegelése alapján adható juttatások).
- ✦ Az óvoda feladata az is, hogy a tehetségígéretes és képességeihez viszonyítva rosszul teljesítő gyermek részére segítséget nyújtson.
- ✦ Érvényesíteni kell az óvodai nevelésben való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.
- ✦ A gyermek csoportban való elhelyezése során.
- ✦ Szülői igény esetén vallási vagy más világnézeti meggyőződésen alapuló nevelésben részesüljön.
- ✦ Megfelelő számú szülői igény esetén nemzetiségi nevelésben részesüljön.

A szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységek

- ✦ Felelősségünk különösen nagy a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek nevelésében és fejlesztésében. A hátrányos helyzet esetenként a gyermek veszélyeztetettségét is magában hordja.

- ✚ Feladatunk az óvoda világát nehezen elfogadó, illetve együtt nem működő, esetleg gyermeküket is elhanyagoló családokkal való – együttműködésre készítő – kapcsolattartás.

A hátrányos helyzet leggyakoribb okai

Környezeti okok

- ✚ Sokgyermekes család: 3 vagy több gyermek.
- ✚ Szűkös lakásviszonyok: a család magas létszáma, több generáció együttélése.
- ✚ Szülők iskolázatlansága.
- ✚ Nevelési hiányosságok: kettős nevelés, felügyelet és gondozás hiánya, helytelen bánásmód (brutalitás), érzelmi sivárság, közömbösség, könnyelmű, felelőtlen életvitel, bűnöző családi háttér.
- ✚ Negatív hatású baráti kör.

Anyagi okok

- ✚ Munkanélküliség - Létminimum alatt 1 főre jutó jövedelem.
- ✚ A szülő csökkent munkaképességű vagy munkaképtelen.
- ✚ A kereset nem a család szükségleteinek kielégítésére fordítódik.

Egészségügyi okok

- ✚ Születési rendellenesség vagy szerzett fogyatékoság
- ✚ Mozgáskorlátozottság
- ✚ Érzékszervi károsodás (látás, hallás)
- ✚ Szervi rendellenesség
- ✚ Tartós betegség
- ✚ Idegrendszeri, pszichés problémák (szülő és/vagy gyerek)
- ✚ Higiénés hiányosságok

A gyermek személyiségében rejlő okok

- ✚ Értelmileg, érzelmileg visszamaradt

Feladataink a szociális hátrányok enyhítése érdekében

- ✚ Anyagi támogatás lehetőségeinek ismertetése.
- ✚ Az önművelés igényének kialakítása.
- ✚ A tolerancia, segítőkészség kialakítása, a másság elfogadása.

- ✚ Családi életre és egészséges életmódra nevelés.

Tevékenységeink a szociális hátrányok enyhítésére

- ✚ Differenciált fejlesztés.
- ✚ Egészségnevelés.
- ✚ Igény szerint ügyelet biztosítása: szülői értekezletek és fórumok időtartama alatt.
- ✚ Kulturális rendezvények csoportos látogatása.
- ✚ Szülőknek felajánlott segítség.
- ✚ Szülői fórum.
- ✚ Neveléssel, életvitellel kapcsolatos tanácsadás.
- ✚ Közös programokon történő részvételi lehetőség az óvodában: nyitott napok, kézműves délutánok stb.

Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos feladatok koordinálásáért a gyermekvédelmi megbízott a felelős, feladatait a gyermekvédelmi fejezet tartalmazza.

Munkánkat az integráció területén akkor tekintjük sikeresnek, ha a hozzánk járó sajátos nevelési igényű gyermekek a mi óvodánkat elhagyva az általános iskolában, majd a középiskolában megállják a helyüket.

Sajátos nevelési igényű gyermekek számára érvényben lévő alapvető támogatások, lehetőségek

Sajátos nevelési igényű gyermekek számára a Gyermekvédelmi Törvény különleges juttatásokat biztosít, pl. kedvezményes az élelmezésük (Gyermekvédelmi Törvény 148.§., a családokat több szociális kedvezmény és juttatás illeti meg: Gyermekvédelmi Törvény 15.§, (emelt családi pótlék, meghosszabbított GYES stb.).

15. DIAGNOSZTIKUS FEJLŐDÉSVIZSGÁLÓ RENDSZER (DIFER) HASZNÁLATA

A gyermekek iskolai sikerességének záloga a megfelelő minőségű és időtartamú óvodáztatásuk. Az iskoláskor kezdetéig a gyerekek fejlődésének üteme messze meghaladja a későbbi életszakaszok fejlődésének sebességét. Az élet első éveit meghatározó jelentőségűek az idegrendszer, a tanulás, az adaptációs készségek alakulásában. Az alapvető készségek, melyek a sikeres iskolakezdés feltételei, kisgyermekkorban, óvodáskorban az agyi érési folyamatok lezárulásáig - megterhelés nélkül - rendkívül hatékonyan fejleszthetőek. A kisgyermekkorban történő pedagógiai támogatás jelentősen csökkentheti a későbbi iskolai kudarokat. *Az eredményesebb iskolakezdés és a gyermekek hatékonyabb megismerése érdekében a Diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszert (DIFER) alkalmazzuk középső és nagycsoportok számára.* A több évet átfogó mérés lehetőséget ad arra, hogy a gyermekek fejlődési ütemét figyelemmel kísérjük, szükség esetén beavatkozzunk, ugyanis minden készség és képesség évekig tartó fejlődése, vagyis elsajátítási folyamata különböző fejlődési szinteket elérve jut el az optimális használhatóságig. *A DIFER mérés célja, funkciója, hogy segítse az eredményes iskolakezdést.* Ismeretes, hogy az első tanévek eredményei döntően meghatározzák a tanulók jövőjét. *Az első évfolyamokon elsajátítandó alapkészségek eredményessége nagymértékben az úgynevezett kritikus elemi készségek fejlettségétől függ.* A mérés eredményére épülő tudatos pedagógiai munkának célja a meglévő hiányosságok leküzdése, a sikeresebb iskolakezdés.

A DIFER - teszt megbízható iskolaérettségi mutató, mely 9 elemi alapkészséget vizsgál (4-8 éves korig alkalmazható).

1. **Írásmozgás-koordináció készsége:** Eredményes írástanítás alapvető feltétele e terület megfelelő fejlettsége. (kéz finommozgásának koordinációja teszi lehetővé, fontos a szem- kéz koordináció fejlettsége is). Vonalkombinációk pontos észlelésével, szem- kéz koordinációval a leírást szabályozza.
2. **Beszédhanghallás készsége:** eredményes olvasástanítás feltétele. A beszédhangok megkülönböztetésének fejletlensége, sérülése egyik oka lehet a beszédrendellenességeknek (beszédhiba, beszédészlelési problémák), ebből adódnak az olvasási, helyesírási zavarok.
3. **Relációszőkincs:** eredményes szóbeli kommunikáció alapfeltétele. Néhány száz relációszőszó képzeli nyelvünk alapját. E nélkül nehezen érti a beszédet.
4. **Elemi számolás:** Szoros kapcsolatban áll az értelmi fejlődéssel. Ennek megfelelő szintje elengedhetetlen az eredményes iskolai matematikatanuláshoz.
5. **Tapasztalati következtetés:** Ez a feladat a gyermek személyes tapasztalataira, a mindennapi szituációk nyelvhasználatára épít. Ha nem éri el a megfelelő szintet, akadályozhatja a hallott, vagy olvasott szöveg értését.

6. **Tapasztalati összefüggés-megértés:** Az összefüggések megértése, megismerése, alkalmazása, a tudásszerző készség alapfeltétele az iskolai eredményességnek.
7. **Szocialitás:** szociális készségek, melyek az iskolai léthez és fejlődéshez nélkülözhetetlenek. Ez a terület a szociális kompetencia fejlettségét mutatja. Elemei: kapcsolatfelvétel, társakhoz, pedagógusokhoz való viszonyulás képessége, feladatvállalás, feladattartás, erkölcsi érzék (mi a jó, mi a rossz, mit tennél a helyében)
8. **Elemi rendszerező képesség:** matematikatanulás, gondolkodás, információfeldolgozás feltétele.
9. **Elemi kombinatív képesség:** gondolkodásban van szerepe. A meglévő információk alapján az összes szóba jöhető lehetőség számbavételével hoz létre új, meglévő tudást.

Átlageredmények területenként. Cél: elérni vagy meghaladni ezt az átlagot.

<i>Terület</i>	<i>Középső csoport</i>	<i>Nagycsoport</i>
Írásmozgás-koordináció	40 %	60%
Beszédhanghallás	83%	89%
Relációs szókincs	70%	81%
Elemi számolás	55%	78%
Tapasztalati következtetés	50%	59%
Tapasztalati összefüggés-megértés	64%	74%
Rendszerező képesség	59%	78%
Kombinatív képesség	49%	58%
Szocialitás	70%	81%

16. ÓVODÁNK BELSŐ ELLENŐRZÉSI TERVE – ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

Az intézményben folyó pedagógiai munkáért a vezető felel. Részterületek elemzésében, értékelésében a nevelőtestület felkért tagjai részt vehetnek.

A pedagógiai gyakorlat ellenőrzése két szinten történik:

- ✚ A gyermek fejlettségének értékelése;
- ✚ Az óvónői gyakorlati munka szintjén.

A gyermek célzott megfigyelésének szinterei:

- ✚ Játékba ágyazva,
- ✚ Munkához való viszony megfigyelése,
- ✚ Tevékenységek során,
- ✚ Társas kapcsolatainak megfigyelése, elemzése kapcsán.

Alapértékként vesszük figyelembe a gyermekek saját ütemük szerinti fejlődését, önmagukhoz viszonyított fejlesztését, mérését, ezzel összefüggően az iskolásítás elkerülését. Ehhez elengedhetetlen a fejlődési szokások nyomon követése, mérése, elemzése, értékelése és a további fejlesztési menet meghatározása. Szem előtt tartjuk, hogy a mérések többnyire a pillanatnyi állapotot és fejlettséget rögzítik, ezért a következtetések levonásakor a lehető legtöbb meghatározó okot és szempontot igyekszünk figyelembe venni. *A gyermekek fejlődésének nyomon követése az óvónők feladata félénként, melyben rögzíteni kell a gyermekek értelmi-, beszéd-, hallás-, látás-, mozgásfejlődésének eredményét, valamint a fejlődését szolgáló intézkedéseket, megállapításokat, javaslatokat. A gyermek egyéni lapjai naplórészben dokumentálunk és a szülőt erről tájékoztatjuk.*

Speciális fejlesztés

A cél azon képességek, jártasságok, kompetenciák fejlesztése, amelyek alkalmassá teszik a gyermekeket az iskolakezdésre. A Tevékenységközpontú Óvodai *Program a gyermekek egyéni képességeinek, adottságainak figyelembevételével fejleszti az óvodásokat, de van sajátos nevelési igényű és tehetséges kisgyermek is, akiknek különleges, speciális bánásmódra, fejlesztő pedagógiára van szükségük.* A differenciált bánásmód alapvető feltétele a gyermekek sokoldalú megismerése. Amennyiben problémát észlelünk, a speciális fejlesztést a lehető legkorábban meg kell kezdenünk. Így van esélyünk arra, hogy a

korrekciót időben megkezdve, a sajátos nevelési igényű gyermeket felzárkóztassuk, későbbi tanulási zavarait, beilleszkedési nehézségeit megelőzzük, illetve enyhítsük. *biztosítani Amennyiben a gyermeknek beszédfejlődési elmaradása vagy zavara van, igyekszünk a logopédiai ellátását.* A fejlesztésekről a szakemberek feljegyzést készítenek. Munkánkat még segíti a gyógypedagógus is.

Feladatok:

- ✦ A probléma megfogalmazása, annak megállapítása, hogy a sajátos nevelési igény mely területen jelentkezik (biológiai tények, rendellenességek vagy sérülés, nem megfelelő családi nevelés stb.).
- ✦ Kapcsolatfelvétel szükség szerint a szülőkkel, gyermekorvossal, pszichológussal.
- ✦ A fejlesztési forma megállapítása, megbeszélése a csoportban együtt dolgozók között (prevencióra vagy korrekcióra van szükség), a speciális bánásmód konkrét megtervezése.
- ✦ A fejlesztőhatás folyamatos megfigyelése, mérése, esetleges korrekciója.

Szakmai-pedagógiai munka ellenőrzése

Az óvoda belső ellenőrzési rendszere átfogja az óvodai nevelőmunka egészét. Célja az intézményben folyó pedagógiai munka segítése, fejlesztése. A folyamatos belső ellenőrzés megszervezéséért, hatékony működéséért az óvoda vezetője a felelős. *Az ellenőrzések ütemezését, konkrét időpontját, az értékelési szempontsört a mindenkori éves óvodai munkaterv részét képező belső ellenőrzési terv határozza meg, melyet az óvoda vezetője készít el.* Az éves munkaterv minden évnyitó nevelőtestületi értekezleten *a nevelőtestület jóváhagyásával készül.* Az adott évre tervezett ellenőrzésekről már ekkor tudomást szereznek a nevelők. *Az ellenőrzési terv tartalmazza az ellenőrzés területeit, módszereit és ütemezését.* Az ellenőrzési tervben nem szereplő, rendkívüli ellenőrzésről az óvodavezető dönt. *Nevelési évenként egy alkalommal minden óvodapedagógus ellenőrzésére sor kerül.* Az ellenőrzés tapasztalatairól *a vezető feljegyzést készít,* amelyet ismertet az óvodapedagógussal. *A nevelési év záró értekezletén az óvodavezető értékeli a pedagógiai munka belső ellenőrzésének eredményeit. Ismerteti a nevelőtestülettel az ellenőrzés általános tapasztalatait, megfogalmazza az esetleges hiányosságok megszüntetéséhez szükséges intézkedéseket.*

Az ellenőrzés, értékelés területei:

- ✦ Szakmai pedagógiai munka;

- ✚ Munkáltatói jogkörből adódó ellenőrzések.

A következő dokumentumok segítik az ellenőrzést, értékelést:

- ✚ Az óvoda munkaterve, amely egy nevelési évre szól.
- ✚ A csoportok éves nevelési, fejlesztési terve.
- ✚ Értékelések
- ✚ Egyéni fejlesztés dokumentumai

Óvodánkban a pedagógiai munka belső ellenőrzésére jogosult:

Óvoda vezetője

Országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés

Célja: a nevelési intézmény szakmai tevékenységének és a pedagógusok munkájának általános pedagógiai szempontok szerint történő értékelése, ellenőrzése.

Fajtái:

- ✚ Pedagógus ellenőrzése
- ✚ Az intézményvezető értékelése
- ✚ Intézmény ellenőrzése

17. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A Pedagógiai Program módosítása csak a Nevelőtestület elfogadásával, a jogszabályokban előírt közösségek egyetértésével, véleményével és az igazgató jóváhagyásával lehetséges. Az óvoda eredményes és hatékony működéséhez szükséges további rendelkezéseket önálló szabályzatok tartalmazzák. A hatályba lépett Pedagógiai Program megismertetése az óvoda azon dolgozóival, akik nem tagjai a nevelőtestületnek, valamint azokkal, akik kapcsolatba kerülnek az óvodával és meghatározott körben használják helyiségeit, az intézményvezető feladata és felelőssége. *A Pedagógiai Programban foglalt rendelkezések megtartása az óvoda valamennyi alkalmazottjára kötelező érvényű, megszegése esetén a munkáltatói jogkörű vezető köteles intézkedni.*

18. ÉRVÉNYESSÉGI RENDELKEZÉSEK

Érvényessége:

Az igazgató jóváhagyását követően 2025. szeptember 1-től lép életbe és visszavonásig érvényes. Ezzel egy időben hatályon kívül helyeződik a 85./2022. számon jóváhagyott Pedagógiai Program.

Az óvodai nevelési program érvényességi ideje:

A program érvényességi ideje öt nevelési évre – azaz 2025. szeptember 1. napjától 2030. augusztus 31. napjáig szól.

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata:

A 2025.-2027. nevelési év során a nevelőtestületnek el kell végeznie a pedagógiai program teljes – minden fejezetre kiterjedő – felülvizsgálatát, értékelését. Szükség esetén e pedagógiai programot módosítani kell, vagy teljesen új pedagógiai programot kell kidolgozni.

A pedagógiai program módosítása:

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az óvoda igazgatója;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- a szülők közössége;
- az óvoda fenntartója.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az óvodaigazgató jóváhagyásával válik érvényessé.

A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő nevelési év szeptember 1. napjától kell bevezetni.

1. számú melléklet

Jegyzőkönyv

Készült

Időpontja: 2025.08.15.

Helyszín: Rétalapi Brunszvik Teréz Óvoda 9074, Rétalap, Széchenyi István utca 133.

Esemény: Nevelőtestületi ülés

Téma:

Az óvoda pedagógiai programjának elfogadása

Jelen vannak:

Czanezné Tanka Anna

Igazoltan távollévők: 0 fő

Igazolatlanul távol lévők: 0 fő

Jegyzőkönyvvezető: Czanezné Tanka Anna

Hitelesítő: Czanezné Tanka Anna

Hozzászólások: „A nevelőtestület elfogadásra javasolja a Pedagógiai Programot.”

jegyzőkönyvvezető

hitelesítő

2. számú melléklet

Határozat

A nevelőtestület be nem töltött álláshely okán, 1 igen szavazattal elfogadta a módosított Pedagógiai Programot n-3./2025. sz. határozattal.

Az óvoda nevelőtestülete a Pedagógiai Programot 2025.08.15-én tartott határozatképes nevelőtestületi ülésén n-3./2025 határozatszámmon elfogadta. Az elfogadás tényét a nevelőtestület tagja az alábbiakban hitelesítő aláírásával tanúsítja.

ph.

Czanezné Tanka Anna

3. számú melléklet

Jelenléti ív,

mely készült

Időpont: 2025.08.15.

Rétalapi Brunszvik Teréz Óvoda (9074, Rétalap, Széchenyi István utca 133.) nevelőtestületi értekezletén.

Téma: Az óvoda pedagógiai programjának elfogadása

Név	Aláírás	Beosztás

Rétalapi Brunszvik Teréz Óvoda

OM: 200831

Éves beszámoló a 2024/25. nevelési évről

Tartalom

Bevezetés	4
Helyzetelemzés	4
Általános adatok	5
Gyermeklétszám alakulása a nevelési év során	5
Mulasztások	5
Beíratás- létszám.....	5
A nevelési év rendje.....	6
Pedagógiai folyamatok intézményünkben.....	6
Tervezés.....	7
Kiemelt nevelési feladatok a 2024-2025. nevelési évben (Munkaterv 2024/25).....	8
Ellenőrzés- korrekció.....	15
Ellenőrzés	16
Gyermekvédelmi feladatok.....	17
Beiskolázási adatok:	17
Belső kapcsolatok- együttműködés, kommunikáció.....	18
Az intézmény külső kapcsolatai	20
Szakmai szervezetek:	23
Családokkal való kapcsolatunk:.....	23
Közösségfejlesztés.....	23
Pedagógiai, működési feltételek	24
A pedagógiai munka feltételei	24
Személyi feltételek.....	25
Összegzés	26

Tisztelt Fenntartó!

Az elmúlt nevelési év változást hozott Mindannyiunk számára.

Megüresedett az igazgatói álláshely, amelynek betöltése megbízással, az én feladatommá vált a nevelési év második felében. Igyekeztem azt a legjobb tudásom szerint, mindig naprakészen elvégezni, az óvodai élet zavartalan lefolyása mellett.

Munkánk során kollegámmal, arra törekszünk, hogy a ránk bízott gyermekek óvodában töltött évei örömmel, élményekkel, tapasztalásokkal-teliek legyenek, és önmagukhoz mértén megfelelő ütemben fejlődjenek, az óvoda befejeztével pedig készen álljanak az iskolai élet megkezdésére.

Köszönöm az elmúlt nevelési évben belém vetett bizalmukat, támogatásukat az intézmény irányába! A jövőre nézve bízom a jelenleg futó álláspályázatok egyikének sikeres betöltésében.

A 2024/25. nevelési év beszámolója a nevelési év Munkatervével, az óvodai alapidokumentumokkal összefüggésben készült.

„Szeresd a gyermeket! A gyermek fénysugár,
Köztünk itt alant mindig ragyogva jár.
Mikor szomorkodol: szemed közé nevet,
Ha bűnre bűn nyom is: ő akkor is szeret.
Szivednek mélyiből kicsalja a borút,
Fejedre rózsákból vigan fon koszorút.
Ne érje gond soha, ki rád hajnalt derit:
Töröld le gyöngéden a gyermek könnyeit!”

(Pósa Lajos)

Tisztelettel:

Czanekné Tanka Anna
megbízott igazgató

Bevezetés

A dokumentum elsősorban a 2024/25. nevelési év, intézményt érintő főbb eseményeiről, annak működéséről, a kollégákkal elvégzett munkánkról kíván tájékoztatást adni.

Jogsabályi háttér

- a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI-rendelet,
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) kormányrendelet,
- a 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 2011. évi CLXXIX. törvény a nemzetiségek jogairól
- Az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségének biztosításáról
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény,
- a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 30.) kormányrendelet,
- *Oktatási Hivatal: Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez,*
- *Kiegészítés az Oktatási Hivatal által kidolgozott Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez felhasználói dokumentáció értelmezéséhez. Óvodai nevelés,*
- *Oktatási Hivatal: Országos tanfelügyelet. Kézikönyv óvodák számára*

Helyzetelemzés

A 2024/25-ös nevelési évben az érvényes jogszabályi előírások, az intézmény Pedagógiai Programja és egyéb szabályozó dokumentumainak figyelembe vételével, valamint az előző nevelési év gyermeki értékelései alapján, az éves munkatervben meghatározott célokat és a hozzá kapcsolódó feladatokat valósítottuk meg.

Közösen kialakított értékek mentén, egységes nevelési elvek biztosításával folytattuk nevelési gyakorlatunkat, hatékony kommunikációval és információ-megosztással váltak biztosítottá a kitűzött célok megvalósulásai.

Általános adatok

Intézmény neve, székhelye	Rétalapi Brunszvik Teréz Óvoda 9074 Rétalap Széchenyi István utca 133.
OM azonosítója:	200831
Intézmény napi nyitvatartási ideje	06:30-16:00
Nevelési rendje	2024.09.01.-2025.08.31
Nyári zárvatartás	2025.06.30.-2025.08.03.
Óvodai beiratás	Egész évben folyamatos
Óvodai csoportok száma	Egy darab vegyes életkorú csoport
Férőhelyek száma	20 + 25%= 25 fő
Óvodai csoportlétszám/ nyilatkozat alapján térítésmentesen étkező	14 fő 1 fő speciális étkezési igényű- szülő gondoskodik az ellátásról

Gyermeklétszám alakulása a nevelési év során

	a 2024/25. nevelési év elején	a 2024/25. nevelési év végén
Vegyes csoport	14 fő	15 fő

Óvodai nevelés alól felmentést senki nem kért.

Mulasztások

Intézményünk gyermekei az év folyamán rendszeresen jártak óvodába, a távolléteiket kezelőorvos vagy szülői igazolás által igazolták.

Beiratás- létszám

A 2025/26-os nevelési évre 2 gyermeket íratnak be tavasszal. 1 kisgyermeket augusztusban fognak beírni.

1 kisgyermek szülője jelezte, hogy a gyermek a következő nevelési évet másik óvodában kezdi, azonban a gyermek a beszámoló megírásakor még intézményünkkel áll jogviszonyban, ám az alább írott létszámba nem számítottam be.

A jelenlegi gyermeklétszám és az óvodaváltás valószínűségének tekintetében 2025. szeptemberében 13 fővel indul a nevelési év. Jelzés alapján még 2 kisgyermek érkezése várható a csoportba, októberban 1, illetve 2026. februárban 1.

Ez összesen 15 fő.

A nevelési év rendje

A nevelési év 2024. szeptember 01.-től, 2025. augusztus 31.-ig tart.

A nyári zárva tartás ideje: 2025.06.30.-2025.07.03. Erről a helyben szokásos módon, Fenntartói engedéllyel tájékoztattuk a szülőket a megfelelő fórumokon.

Pedagógiai folyamatok intézményünkben

Az intézmény vezetése a belső és külső partnerek bevonásával alkotja meg az intézmény stratégiai és operatív terveit (pedagógiai nevelési program). A stratégiai tervezés eredménye a pedagógiai program, mely rögzíti a célokat, mely befolyásolja az intézményi pedagógiai folyamatokat.

A terület értékelése során elsősorban tehát a pedagógiai programban vagy más stratégiai dokumentumban megtalálható a célok elérését biztosító, elsősorban pedagógiai folyamatok, tervezési, megvalósítási, ellenőrzési és értékelési rendjének tudatosságát, az eredményeknek megfelelő és szükséges korrekció elvégzésének hatásosságát, fejlesztő jellegét kell vizsgálni.

Kulcsjellemzők

- Az intézmény pedagógiai programja és alaptevékenysége világos, a nevelés, tanulási-tanítási folyamat tervezése, megvalósítása, ellenőrzése és értékelése során a gyermeki alapképességek és kulcskompetenciák fejlesztésére koncentrál.

- Az intézmény céljai eléréséhez rendelkezik stratégiai és operatív tervekkel, melyek elkészítéséhez, fejlesztéséhez megfelelő információkat szerez be és bevonja az intézmény külső és belső partnereit.
- A tervek megvalósítása nyomon követhető, a napi pedagógiai gyakorlat a célok megvalósítását szolgálja.
- Az intézmény törekszik arra, hogy a pedagógusok tanítási gyakorlata szabályozott és tervezett legyen.
- Az intézményben működő ellenőrzési rend alapján a tervek megvalósításának eredményessége és hatékonysága pontosan meghatározható.

Az értékelések eredményeinek visszacsatolása megtörténik és az intézményi fejlesztések egyik alapját képezi.

Tervezés

Évente értékelendő elvárások:

<i>Önértékelési szempontok</i>	<i>Elvárások</i>
Hogyan valósul meg a stratégiai és operatív tervezés?	Az éves munkaterv összhangban van a stratégiai dokumentumokkal és a munkaközösségek terveivel.

Célunk (Pedagógiai Program)

A gyermek sokoldalú, harmonikus személyiségének fejlesztése, amely magában foglalja az egészségnevelést és a környezettudatos magatartásra nevelést.

A tevékenységi formák (játék- és tanulási tevékenység, társas- és közösségi tevékenység, munkatevékenység, szabadidős tevékenység) megválasztásával a gyermek adott fejlettségi szintjéhez igazodó készségfejlesztés, illetve különböző képességek alapjainak lerakása történik

Kiemelt nevelési feladatok a 2024-2025. nevelési évben (Munkaterv 2024/25)

Egészséges életmód alakítása	Felmérések alapján a szocializáció terület fejlesztése a nagycsoportos gyermekeknél. Önállóság fokozatos kialakítása szocializáció.	Gyermekek ösztönzése az önálló tisztálkodásra, öltözködésre. A megvalósítás legyen nyomon követhető a nevelési tervben, a heti tervezésben és a csoportnaplóban is.
------------------------------	---	--

Tehetséggondozás	A tehetséges gyermekek kiemelése, díjazása.	Rajz és egyéb pályázatokon való részvétel. Gyermekek munkáinak kiállítása. Projektversenyeken való részvétel
------------------	---	--

Az anyanyelvi értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	Felmérések alapján a kommunikációs, nyelvi készségek fejlesztése szükséges a nagycsoportos gyermekek körében.	Kommunikációs és nyelvi készségek fejlesztése. Szókincsbővítés, kifejezőkészség, beszéd bátorságra ösztönzés. A megvalósítás legyen nyomon követhető a nevelési tervben, a heti tervezésben és a csoportnaplóban is.
---	---	---

Kognitív készségek fejlesztése.	Felmérések alapján a kognitív készségek fejlesztése szükséges a középső csoportos gyermekek esetében.	A környezeti nevelésben jelenjen meg. A megvalósítás legyen nyomon követhető a nevelési tervben, a heti tervezésben és a csoportnaplóban is.
---------------------------------	---	---

Játék, tevékenységben megvalósuló tanulás, munkán belül az adottságok, lehetőségek hatékonyabb megvalósítása

Megvalósítás

Elsődleges célunk az intézményünkbe járó gyermekek színvonalas nevelésének biztosítása.

A munkatervben megjelölt éves célok és feladatok megvalósítása az ütemezésnek megfelelően történtek.

Évente értékelendő elvárások

<i>Önértékelési szempontok</i>	<i>Elvárások</i>
Milyen az intézmény működését irányító éves tervek és a beszámolók viszonya, hogyan épülnek egymásra?	A nevelési év végi beszámoló megállapításai alapján történik a következő nevelési év tervezése.

Egészséges életmód alakítása :

- ✓ A gyermekeket életkorúknak, képességeiknek, lelki állapotuknak figyelembevételével ösztönöztük az **önálló tisztálkodásra, öltözködésre.**
- ✓ Az időjárásnak megfelelően **minél több időt töltöttünk a szabadban,** ahol a gyermekek játszhattak, mozoghattak.
- ✓ Heti egy alkalommal tartottuk a **szervezett mozgásos tevékenységeket** a tornateremben, jó idő esetén, az udvaron. Ennek során fejlesztettük a gyermekek nagymozgását, koordinációs képességeit, egyensúlyérzékét, erőnlétét. Főként természetes mozgásformák – futás, kúszás, mászás, gurulás- alkalmazásával. Közben fejlesztve a téri tájékozódásukat is eszközök segítségével – babzsák, kislabda -.
- ✓ Ezen felül a tízórai előtt **mindennapos mozgást** szerveztünk.

Kognitív készségek fejlesztése:

- ✓ A felmérések (nagycsoporthoz tartozók esetében DIFER, középső csoportosok esetében az OH ajánlása alapján összeállított felmérés) eredményei alapján, egyéni fejlesztési tervek alapján a gyermekek területenkénti célzott fejlesztése egyéni, illetve mikrocsoporthoz tartozók formájában megvalósult.
- ✓ A fejlesztendő területek a nevelési tervben, illetve a napi tevékenységi tervekben jelölve kiemelt feladatként megjelentek.

Tehetséggondozás:

- ✓ Mesefolyam mesemondó versenyen való részvétellel megvalósult.

Az anyanyelvi értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása:

- ✓ Felmérések alapján (DIFER) a kommunikációs, nyelvi készségek fejlesztése a nagycsoporthoz tartozók körében a felmérés eredményei alapján, egyéni fejlesztési tervek alapján a gyermekek területenkénti célzott fejlesztése egyéni, illetve mikrocsoporthoz tartozók formájában megvalósult.
- ✓ A fejlesztendő területek a nevelési tervben, illetve a napi tevékenységi tervekben jelölve kiemelt feladatként megjelentek.
- ✓ Szókincsbővítés, kifejezőkészség, beszédbátorságra ösztönzés a mindennapi tevékenységek, a mondókák, mesék, versek során célzottan, valamint a különböző intézményi, önkormányzati rendezvényeken való szerepléseken keresztül valósult meg.

A gyermekek a nevelési év során évszakokhoz és jeles napokhoz kapcsolódóan szereztek ismereteket a következő területeken (csoportnapló, tematikus tervek):

Téma:	Cél, feladatrendszer
<i>Óvodás vagyok</i>	Együttműködés alakítása, szociális kapcsolatok építése, tolerancia kialakítása, önkifejezés erősítése, közös élménynyújtás, irodalmi élménynyújtás, képzelet és kreativitás fejlesztése.
<i>Ősz kincsei-gyümölcsök</i>	Az őszi évszak jellemzőinek felelevenítése. Az őszi gyümölcsök megismerése, a szervezetre gyakorolt hatás megbeszélése.

	Egészséges életmód megalapozása. Közösségi nevelés. Esztétikai érzék fejlesztése.
<i>Legyél te is válogatós- szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás</i>	A heti téma és tevékenységei által a felelős gondolkodás, viselkedés alapozása, a szűkebb és tágabb környezetünk iránti megbecsülés, ennek megóvása iránti pozitív érzelmi viszonyulás alakítása, fenntartható fejlődésre nevelés.
<i>Mihály napján</i>	Ismerjék meg az őszi népi hagyományokat, az ilyenkor szokásos tevékenységeket. Alakuljon ki pozitív viszonyulásuk a népi hagyományok iránt. A szabad játék során használják fel a megszerzett ismereteiket. Szókincs bővítése új kifejezések használatával (suba, kucsma stb.). A mozgás örömeinek erősítése udvari játékok szervezésével, ezzel a gyermekek mozgásigényének kielégítése.
<i>Állatvédelem, állatok világnapja</i>	A heti témán keresztül a felelős állattartás megismerése, formálása, pozitív érzelmi viszonyulás alakítása a szűkebb és tágabb természeti környezethez, fenntartható fejlődésre nevelés megvalósulása, ismeretszerzés a jeles napról, az évszokról. Bővüljön szókincsük a mesék, törtétek, versek, mondókák által, valamint fejlődjön ritmusérzékük. A megszerzett ismereteket alkalmazni tudják. A mozgásos játékokon keresztül közös élményszerzés, amely a szociális kapcsolatok kiépülését, elmélyítését segíti, mozgásigényük kielégítése, egészségre nevelés. Óvodánk csatlakozott az országos állatvédelmi témahéthez. Erre az időszakra esett a magyar népmese napja is. Ebből az alkalomból a gyermekekkel könyvtárlátogatáson vettünk részt, ahol a gyermekek megismerkedtek a helyi könyvtárral, a könyvtáros feladatával. Népmesét hallgattak a könyvtáros előadásában.
<i>Ősz kincsei-termések</i>	Pozitív, harmonikus viszony kialakítása a természettel, környezettudatos magatartásra nevelés. Fedezzék fel a természet szépségét és tudjanak örülni a látványnak. Termések

	gyűjtése. Őszi versek ismételése, gyakorlása, ezzel is az évszak megszerettetése, környezetszeretetre és környezetvédelemre nevelés. Közben készültünk az idősök napjára is.
<i>Itt van az ősz, őszi kavalkád</i>	A heti témán keresztül az ősz jellemzőinek, időjárásának elemeinek megismerése. Pozitív érzelmi viszonyulás alakítása a szűkebb és tágabb természeti környezethez, fenntartható fejlődésre nevelés megvalósulása, ismeretszerzés az évszakról. Bővüljön szókincsük a mesék, törtétek, versek, mondókák által, valamint fejlődjön ritmusérzékük. A megszerzett ismereteket tudják alkalmazni. A mozgásos játékokon keresztül közös élményszerzés, amely a szociális kapcsolatok kiépülését, elmélyítését segíti, mozgásigényük kielégítése, egészségre nevelés.
<i>Márton napján</i>	Ismerjék meg az őszi népi hagyományokat, az ilyenkor szokásos tevékenységeket. Alakuljon ki pozitív viszonyulásuk a népi hagyományok iránt. Erkölcsei érzék fejlesztése - beszélgető kör a jócselekedetekről.
<i>Tök jó hét</i>	A gyermekek ismerjék meg a tökfajtákat, ismerjék fel őket tulajdonságaik alapján, tudják felhasználásukat.
<i>Tél, 1. hét</i>	Készülődés a karácsonyi ünnepélyre, szerepek kiosztása, szövegek gyakoroltatása. Gyermekek felmérése.
<i>Szent Miklós legendája, advent 1. hét</i>	A gyermekek ismerjék meg a hagyomány alapjait, az honnan ered. Játékos formában készüljenek az ünnepre, a találkozásra.
<i>Advent 2. hét</i>	Mikulásvárás és karácsonyi ünnepélyre való készülődés
<i>Advent 3. hét+Luca nap</i>	Karácsonyi ünnepélyre való készülődés és Luca napi szokásokkal való ismerkedés. Luca búza vetése.
<i>Újév, múlik az idő</i>	A gyermekek ismerjék az idő fogalmát, azt, ami elmúlt képesek legyenek felidézni,

	viszsaemlékezni.
Hull a hó és hózik – téli időjárás jellemzői	A gyermekek ismerkedjenek meg a téli időjárás jellemzőivel, jelenségeivel. Lehetőség szerint az ismeretek egy részét tapasztalatszerzés útján sajátítsák el (kísérletek: olvadás, fagyás, jégkocka, víz, jég megfigyelése- szín, szag, állag, hőmérséklet). Olyan mondókákkal, versekkel, dalokkal, mesékkel ismerkedjenek, amelyek az időjárási jellemzőket tartalmazzák. Ismerjenek meg ok-okozati összefüggéseket.
Madárvédelem, áttelelő madarak	Ismerjék az áttelelő madarakat, magabiztosan nevezzenek meg és ismerjenek fel közülük néhányat. Legyenek tisztában a madáretetés mértékével, jelentőségével. Tudják, hogy mivel etethetjük és mivel nem őket. A közös élmények a játékon keresztül pozitívan alakítsák a gyermekek egymáshoz fűződő viszonyát. Éneklési-verselési kedvük fokozása, fenntartása az énekek, mondókák által.
Itt a farsang áll a bál (2 hét)	A gyermekek ismerkedjenek meg a farsanghoz kapcsolódó népszokásokkal (farsangi bálók, busójárás), kiemelt napjaival (vízkereszt, hamvazószerda, farsang farka (farsangvasárnap, hétfő, húshagyó kedd), busójárás. Ez a hét szóljon a jókedv biztosításáról változatos tevékenységeken, játékokon, farsangi alkotásokon keresztül. A farsangi időszakot a farsangi bálunkkal zártuk.
Foglalkozások, mesterségek hete	A gyermekek ismerkedjenek meg minél több foglalkozással. Tudjanak felsorolni az adott foglalkozáshoz kapcsolódó munkafolyamatokat, eszközöket. Az élményszerző, közös tevékenységek által az adott foglalkozáshoz kapcsolódó társas kapcsolatok és szokások gyakoroltatása. A meglévő ismeretek bővítése, rendszerezése.

	Szókincsbővítés, új fogalmakkal való megismerkedés.
<i>Az én testem</i>	A gyermekek ismerjék az emberi testet, annak egységét és részeit. A részek funkcióit, a részeken található érzékszerveket és azok funkcióit.
<i>Egészségét, egészségünk védelme</i>	A gyermekek ismerkedjenek meg az egészség fogalom jelentésével, szerezzenek általános ismereteket az egészséges életmóddal kapcsolatban. Ismerjék a tisztálkodás fontosságát, és az ehhez szükséges eszközöket. Ennek során a fenntarthatóságra nevelés szemléleteit is ismerjék meg. (Csapok elzárása, zuhanyzás) Környezetvédelem. Különböző módszerekkel a tisztálkodási eszközök megismertetése. A tisztálkodás elemeinek helyes kivitelezésének bemutatása, gyakorlása. A megfelelő higiéniai szokások kialakítása, megszilárdítása. Egészséges táplálkozás.
<i>Tavaszi kezdete, nőnap (heti téma)</i>	Ismerjék az évszakot, annak jellemzőit az időjárás, mind a természet változásának vonatkozásában.
<i>Menetel az ezred</i>	Hagyományápolás, közösségi érzés fejlesztése, erkölcsi érzék fejlesztése.
<i>Víz, víz tiszta víz – víz világnapja</i>	A jeles nap ismerete, ezáltal a víz jelentőségének megismerése, megóvásának lehetősége. Kirándulás a közeli Bakony-érhez- fizikális tapasztalatszerzés.
<i>Húsvét</i>	Húsvéti szokások, hagyományok, hiedelmekkel kapcsolatos ismeretek megszerzése, bővítése. Víz, tojás, húsvéti ételek a néphagyomány alapján, mint mágikus varázserővel rendelkező elemek megismerése. Locsolkodási szokások ismerete.

<i>Föld napja</i>	A gyermekek figyelmének felhívása a Föld védelmére. Lehetőségek megismertetése. Természetszeretetre és védelemre való nevelés.
<i>Anyukám – Készülődés az anyák napi ünnepére (3 hét)</i>	A gyermekek egyéni versekkel, dalokkal, és jelenettel kedveskedtek édesanyjuknak.
<i>Nevelési év összefoglalása – készülődés az évzáróra, a nagycsoportosok (3 hét) búcsúztatására</i>	Játékfűzés (ÍTR) A kiskakas gyémánt fél krajcárja c. mese előadása Nagycsoportosok búcsúja

Intézményünkben folyamatosan megvalósult a gyermekek születésnapjának megünneplése.

Ellenőrzés- korrekció

A pedagógiai folyamatok eredményességét és a pedagógiai programunk megvalósításának hatékonyságát a gyermekek időközönkénti mérése igazolja.

Ebben a nevelési évben is elvégeztük a kialakított gyakorlatunknak megfelelően ezeket a méréseket mindhárom korcsoportban. Kis-és középső csoport esetében: az OH ajánlásán alapuló mérési rendszert.

Nagy csoport esetében DIFER tesztet.

A mérések eredményei minden esetben dokumentálásra és az Ovikréta felületre kerülnek, és fogadó óra keretében a szülők tájékoztatására is sor került.

A bemeneti mérések (minden félév elején) alapul szolgálnak a nevelési- és egyéni fejlesztési tervek megírásának. A kimeneti mérések (minden félév végén) mutatják az elért változásokat, amelyek alapján új nevelési és fejlesztési tervek kerülnek megírásra.

Ellenőrzés

Intézményünkben a 2024/25-ös nevelési év során nem került sor külső ellenőrzésre (tanfelügyelet).

A belső ellenőrzés

- Vezetői ellenőrzés folyamatosan megjelent a nevelési év során.

A pedagógiai programban kitűzött célok, feladatok megvalósítására, valamint a munkavégzés egyéb területeire meghatározott szempontsor alapján.

Az igazgató a pedagógus nevelőmunkáját helyszíni ellenőrzéssel (óralátogatás), dokumentumellenőrzéssel értékelte.

A dajka és konyhai kisegítő munkakörben foglalkoztatottak munkáját szintén helyszíni ellenőrzéssel, csekklista alapján végezte.

A dolgozók az ellenőrzések eredményeiről visszajelzést kaptak.

- Belső ellenőr által a Fenntartó megbízásában:

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet alapján.

Az ellenőrzés tárgya az eszközellátottságra, eszközfejlesztési tervre terjedt ki. Célja volt annak megállapítása, hogy az előírt eszközök beszerzése megfelelő szinten történt-e, az eszközök alkalmasak-e a pedagógiai programban meghatározott feladatok elvégzésére.

Az ellenőrzés alkalmával alkalmazott módszerek az intézményi dokumentumok, nyilvántartások vizsgálata, szemle formájában valósult meg.

Ennek során megállapítást nyert, hogy az intézmény folyamatos eszközbeszerzéséhez a költségvetési források biztosítottak. Az előírt eszközökkel rendelkeznek.

A feladatellátás szabályszerűségének javítása érdekében: az udvari játékok felújítását el kell végezni.

A munka színvonalának növelése érdekében: javaslattételre nem került sor.

Gyermekvédelmi feladatok

Az óvodában a gyermekvédelmi feladatokat a gyermekvédelmi felelős koordinálja és végzi a gyermekvédelmi törvény alapján meghatározottaknak megfelelően a családokkal és a Nagyszentjánosi Bakony-ér Humán Szolgáltató Intézménnyel szoros kapcsolatban. Intézményünkben 2025. február 01-ig Zsikla-Bémer Henrietta óvodaigazgató feladatai közé tartozott. A gyermekvédelmi felelős feladatait az óvoda pedagógiai programja tartalmazza.

Intézkedésre a 2024/25-ös nevelési évben nem került sor.

Beiskolázási adatok:

Tanköteles korú gyermekek száma	Iskolai tanulmányait megkezdő	További 1 nevelési évre óvodai ellátásban részesül
5 fő	4 fő	1 fő

A 2025/26-os nevelési évre tavasszal a kötelező óvodai beíratás alkalmával 2 fő gyermeket írtak be intézményünkbe.

2025. augusztus hónap folyamán, szülői jelzésre, még 2 fő kisgyermek beíratása várható, illetve 2025. októberében 1 fő kisgyermek.

1 fő óvodai jogviszonya augusztus 31-ével megszűnik, óvodaváltás miatt.

A létszám alakulása a 2025/26-os nevelési évben: 15 fő.

Belső kapcsolatok- együttműködés, kommunikáció

Az intézmény belső kapcsolatrendszerének középpontjában a támogató szervezeti struktúra áll, amely a pedagógusok szakmai együttműködésén alapszik.

A nevelő-oktató munka egyik alapfeltétele, hogy tervszerűen működő, folyamatos, megújulásra képes, innovatív közösségek alakuljanak ki az intézményben.

A szervezeten belüli hatékony információáramlás hatékonyan kialakított rendje szintén alapja a magas szintű szakmai munkának.

Kulcsjellemzők

- Az intézmény pedagógiai tevékenységével kapcsolatos feladatok és fejlesztések a munkatársak közötti szakmai együttműködés legfontosabb elemei.
- A pedagógusok részt vesznek a nevelő-oktató munka módszertani fejlesztésében, a belső tudásmegosztásban.

Évente értékelendő elvárások

Önértékelési szempontok	Elvárások
Milyen pedagógus szakmai közösségek működnek az intézményben, melyek a fő tevékenységeik?	A pedagógusok szakmai csoportjai maguk alakítják ki működési körüket, önálló munkaterv szerint dolgoznak. A munkatervüket az intézményi célok figyelembe vételével határozzák meg.
Hogyan történik az információátadás az intézményben?	Az intézmény munkatársai számára biztosított a munkájukhoz szükséges információkhoz és ismeretekhez való hozzáférés.

Szakmai munkaközösségek az intézményben

1. BECS (Belső Ellenőrzési Csoport)

Szükség szerint megbeszélést tartottunk..

Feladat:

- Önértékelés lebonyolítása.
- Vonatkozó törvények, jogszabályok tanulmányozása
- Intézményi működést szabályozó dokumentumok tanulmányozása, szükséges korrekciók elvégzése.

Feladata az önértékelés során:

- Elvárás rendszer meghatározása, aktualizálása
- Adatgyűjtéshez szükséges mérőeszközök (interjú, kérdőív) összeállítása
- Éves önértékelési terv elkészítése
- OH önértékelést támogató informatikai felület kezelése

2. Nevelőtestület, alkalmazotti közösség:

Nevelőtestületi, alkalmazotti értekezletek, nevelés nélküli munkanapok

Időpont:	Téma:
2024. 08. 26.	<i>Alkalmazotti értekeztet</i> Beszámoló, munkaterv, nevelési terv megbeszélése. Éves tervezés.
2024.09.12.	<i>Tanév előkészítő tanácskozás</i>
2024.12.14.	<i>Nevelésnélküli munkanap</i>

3. Szülői Szervezet értekezletei, szülői értekezletek, fogadóóra, nyílt nap

A közösségfejlesztés részben megtalálhatók az időpontok, témák.

Nyílt nap: 2024. 03. 22. –leendő óvodások és szüleik számára

A Munkatervben kitűzött rövidtávú célok, feladatok megvalósulása a 2024/25. nevelési évben

<i>Terület</i>	<i>Célok, feladatok megvalósulása</i>
<i>Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció</i>	• A pedagógusok szakmai csoportjai maguk alakítják ki működési körüket, önálló munkaterv szerint dolgoznak. A munkatervüket az intézményi célok figyelembe vételével határozzák meg! Nem releváns az intézmény adottságai miatt. • Az intézmény munkatársai számára biztosított a munkájukhoz szükséges információkhoz és ismeretekhez való hozzáférés! • Szaktanácsadáson való részvétel – a témákat közösen választjuk ki. A vezetői tájékoztatás a lehetőségekről folyamatosan megtörténik. • Szaklapok megrendelése (Óvodai nevelés, Óvodai jogfutár), biztosított a számítógépes, internetes hozzáférés mindenki számára.
<i>Fejleszthető terület:</i> Szakmai kapcsolatok kiszélesítése.	

Az intézmény külső kapcsolatai

Az intézmény fontosnak tartja a külső partnerekre vonatkozó kapcsolati rendszerét, azért azt megtervezi, kialakítja és működteti. A partnerekkel kialakított kapcsolatrendszeren keresztül felméri a partnerek igényeit, elégedettségét és befogadja innovatív ötleteit. Az intézmény kihasználja azokat a lehetőségeket, ahol a környezete számára bemutatja eredményeit és feladat vállalásaival megjelenik a szűkebb/tágabb közösség életében is.

Kulcsjellemzők

- Az intézmény külső partneri körének feltérképezése, azonosítása és a hatékony kapcsolattartási rend kialakítása.
- Az intézmény szerepet vállal a közvetlen környezet, szűkebb közösség támogatásában, továbbá az intézményben közösségi vagy egyéni szinten megjelenik a társadalmi szerepvállalás is.

Évente értékelendő elvárások

<i>Önértékelési szempontok</i>	<i>Elvárások</i>
Hogyan kapnak tájékoztatást a partnerek az intézmény eredményeiről?	• Az intézmény a helyben szokásos módon tájékoztatja külső partnereit (az információátadás szóbeli, digitális vagy papíralapú). • A partnerek tájékoztatását és véleményezési lehetőségeinek biztosítását folyamatosan felülvizsgálják, visszacsatolják és fejlesztik.

Intézményünk fontosnak tartja a külső partnerekkel kiépített kapcsolati rendszerét. Intézményünk kihasználja azokat a lehetőségeket, ahol környezete számára bemutathatja eredményeit és feladatvállalásaival megjelenik a közösség, település életében is.

Az információ átadása személyes megbeszéléseken, telefonon, online felületen történik.

Az intézmény kapcsolatai

<i>Intézmény</i>	<i>Kapcsolattartás</i>	<i>Felelős</i>
ÁMK	szükség szerint	óvodaigazgató, igazgató
Bőnyi Szent István Király Általános Iskola	szükség szerint	óvodaigazgató, igazgató
Fenntartó	folyamatos	óvodaigazgató

		polgármester
Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálat	szükség szerint	óvodaigazgató
POK	szükség szerint	óvodaigazgató
Védőnő	folyamatos	óvodaigazgató óvodapedagógus
Gyermekjóléti szolgálat	folyamatos	óvodaigazgató családsegítő
Szülői szervezet	alkalmanként	munkaterv szerint

A Munkatervben kitűzött rövidtávú célok, feladatok megvalósulása a 2024/25. nevelési évben

Terület	Célok, feladatok megvalósulása
Külső kapcsolatok	• Óvoda népszerűsítése - <i>Fontos lenne az óvodai weblap elkészítése, hogy népszerűsítsük az óvodát a várható gyermeklétszám alakulása miatt is.</i> • A fenntartható fejlődés pedagógiájának megvalósítása érdekében további lehetőségeket keresése – <i>fenntarthatósággal kapcsolatos programok szervezése a szülők bevonásával; garázsvásár, ruhabörze, cserebere; TeSzedd! országos szemétszedési projekt.</i>

Az intézmény a helyben szokásos módon tájékoztatja külső partnereit (az információátadás szóbeli, digitális vagy papíralapú)!

A partnerek tájékoztatását és véleményezési lehetőségeinek biztosítását folyamatosan felülvizsgálják, visszacsatolják és fejlesztik!

Fejleszthető területek

- A fenntartható fejlődés pedagógiájának megvalósítása érdekében további lehetőségek keresése.

Szakmai szervezetek:

- Győri Pedagógiai Szakszolgálat munkatársaival
- Védőnővel
- Könyvtárral

folyamatosan tartottuk a kapcsolatot a nevelési év során.

Családokkal való kapcsolatunk:

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését.

Törekedtünk a szoros partneri együttműködésre, miközben erősítettük a szülői közösséggel való intézményi kapcsolatunkat.

Beíratkozáskor, beszoktatáskor figyelembe vettük a szülői igényeket. Szülői értekezleteket, fogadó órákat tartottunk, a mindennapi óvodai élet során tartottuk a kapcsolatot.

Voltak olyan eseményeink amin a szülők gyermekeikkel együtt vehettek részt, így lehetőség nyílt erősíteni az óvoda- család kapcsolatát.

A különböző informatikai felületeken folyamatos tájékoztatást biztosítottunk a szülők számára minden óvodai eseményről, információról.

Közösségfejlesztés

Szülői értekezlet	2024.09.06.
Fogadó óra	2024.11.07.
Munkadélután, Márton nap	2024.11.12.
Szülői értekezlet	2025.02.06.

Fogadó óra	2025.02.27.
Munkadélután, udvarrendezés	2025.04.14.
Munkadélután, húsvéti készülődés	2025.04.17.
Családi nap	2025.06.06.

Pedagógiai, működési feltételek

A pedagógiai munka feltételei	
Évente értékelendő elvárások	
<i>Önértékelési szempontok</i>	<i>Elvárások</i>
Hogyan felel meg az infrastruktúra az intézmény képzési struktúrájának, pedagógiai értékeinek, céljainak?	Az intézmény rendszeresen felméri a pedagógiai program megvalósításához szükséges infrastruktúra meglétét, jelzi a hiányokat a fenntartó felé.
Hogyan felel meg a humán erőforrás az intézmény képzési struktúrájának, pedagógiai értékeinek, céljainak?	Az intézmény rendszeresen felméri a szükségleteket, reális képpel rendelkezik a nevelőoktató munka humánerőforrás-szükségletéről. A humánerőforrás szükségletben bekövetkező hiányt, a felmerült problémákat idejében jelzi a fenntartó számára.
Az intézmény működésének minőségét befolyásolja a rendelkezésre álló tárgyi és humán	

infrastruktúra. Fontos, hogy az intézmény a rendelkezésére álló lehetőségeit hogyan használja ki. Tárgyi környezetünk megfelel pedagógiai céljainknak.

Kulcsjellemzők

- Az intézmény infrastrukturális környezete az intézmény pedagógiai programja és alaptevékenysége alapján annak megfelelően kerül kialakításra.
- A munkatársak bevonásra kerülnek a döntési folyamatokba. Felelőségi és hatáskörök egyértelműek.
- Az intézmény támogatja a képzésekben való részvételt.

Személyi feltételek

A pedagógus álláshelyek alakulása

2025.02. hóig 2 fő teljes munkaidőben.

2025.02. hótól 1 fő teljes munkaidőben- vezetői megbízással óvodaigazgató feladatkört is betölt, ellát.

A nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő, valamint technikai személyzet állománya

- 1 fő 8 órás dajka
- 1 fő 4 órás konyhás

Gyermekek fejlesztését segítő egyéb szakemberek:

- 2fő logopédus, gyógypedagógus.

A nevelési év elején az óvodapedagógusok száma és a nevelő- oktatómunkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott száma, végzettsége megfelelt a törvényi előírásoknak.

Februártól azonban a személyi feltételek hiányossá váltak és ez az állapot azóta is fennáll.

Az igazgatói állaspályázat hirdetése azóta folyamatos, betöltésre a meghirdetett állás nem került.

A pedagógus továbbképzési rendszer keretén belül köznevelési igazgatóképzésre jelentkeztem, az intézmény gördülékenyebb tovább működése érdekében. Tanulmányaimat 2025.szeptemberében kezdem meg. További kinevezésem (2025.12.31-ig) lehetőséget biztosított óvodapedagógus álláshely pályázati kiírásra. Jelentkezés ez idáig nem történt.

Jelen pillanatban kiemelkedően fontos feladatnak tartom valamelyik álláshely betöltését, vagy más, esetleg dajka vagy pedagógiai asszisztens állás lehetőségének biztosítását a fenntartó részéről a zavartalan működés érdekében.

Összegzés

Az éves munkánkat összességében pozitívan értékelem, ugyan voltak benne nehézségek, kihívások, változások, de együttműködéssel, hittel és kitartással, egymás támogatásával felülkerekedtünk ezeken.

Köszönjük a támogatásokat és kérjük a további bizalmat, segítő hozzáállást a tisztelt Fenntartó részéről!

Rétalap, 2025.08.19.

Czanekné Tanka Anna
megbízott igazgató